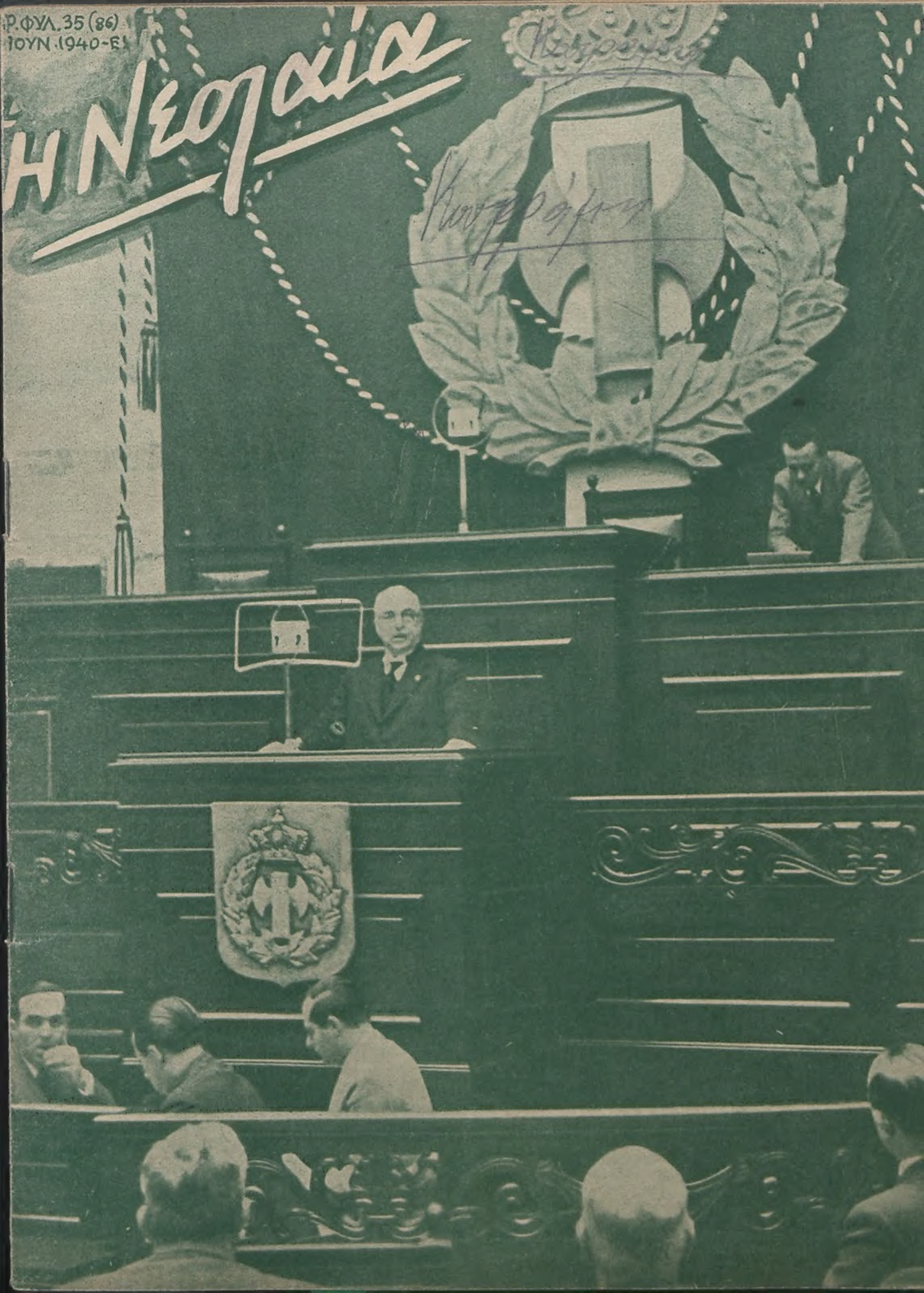

Η ΝΕΟΤΑΙΑ

Η Νεοραία

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΕΚΔΟΣΙΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝ. ΝΕΟΛΛΙΑΣ
(Νόμος 334)

Μομικό Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, διοικου-
μένου υπό 'Ανωτάτου Διοικητικού Συμβουλίου
προεδρευομένου υπό της Α. Ε. του 'Αρχηγού
της Κυβερνήσεως κ. ΙΩΑΝΝΟΥ ΜΕΤΑΞΑ, δστις
και εκπροσωπεί ταύτην, αναπληρούμενος υπό
του Κυβερνητικού 'Επιτρόπου
κ. ΑΛΕΞ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΤΟΣ Β'. - ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΔΕΥΤΕΡΑ
ΑΘΗΝΑΙ

ΓΡΑΦΕΙΑ:
Δ/ΣΕΩΣ, ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ & ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ
'Οδός Λεωχάρους 19 (Β' δόκος)
'Αριθ. Τηλεφ. Λογιστηρίου 32-094
'Αριθ. Τηλεφ. Συντάξεως 34-425

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ: Περιοδικόν «ΝΕΟΛΛΙΑ»
'Οδός Λεωχάρους 19

'Αριθ. Τεύχ. 35-1 'Ιουνίου 1940
ΤΙΜΗ Δραχ. ΤΕΣΣΑΡΕΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

Μελών και μη
μαθητών μελών
ΕΤΗΣΙΑ ('Εσωτερικόν) Δρ. 160 - 200
ΕΞΑΜΗΝΟΣ » » 80 - 100
ΤΡΙΜΗΝΟΣ » » 40 - 50
ΕΤΗΣΙΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αλφ. 'Αγγλίας 1
'Αμερικής Δολ. 6
Αιγύπτου Αλφ. 1

Διά Μομικό Προσώπου Δημοσίου και 'Ιδιο-
τικού Δικαίου (Δήμους, Κοινοτήτος) και
Σχολικός 'Εφορίας ΕΤΗΣΙΑ Δραχ. 300

ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ «ΝΕΟΛΛΙΑ»
Α ΣΠ. ΡΟΥΒΑΛΗΝ, Γεν. Γραμματέα Ε.Ο.Ν

Διά πάσαν πληρωμήν πρέπει να λαμβάνετε απόδειξιν φέρουσαν την υπογραφήν του Γεν. Γραμ-
ματέως της Ε.Ο.Ν. κ. Σ. ΡΟΥΒΑΛΗ Συνταγματάρχου & α. και την σφραγίδα της Ε.Ο.Ν.

ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΙΣ

'Από τὰς βραβευθείσας σχολικὰς ἐκδόσεις ὑπὸ τῶν Ταχ. Ταμιευτηρίων

ΔΗΜΟΤΙΚΟΝ ΣΧΟΛΕΙΟΝ ΚΑΤΑΠΟΛΩΝ
(ΑΜΟΡΓΟΥ)
ΤΑΞΙΣ ΣΤ'

Πῶς ἔμπορεῖ τὸ παιδί νὰ κάμῃ οἰκονομίες καὶ
γιατὶ τίς κάνει;

Η ΛΕΥΚΗ ΚΑΙ Η ΜΑΡΟΥΛΑ

Δῶρα γλυκά, θερμά φιλιὰ
μοῦφερεν ἡ Πρωτοχρονιά
κι' αὐτὸν ἐδῶ τὸν κουμπάρῳ
ποὺ εἶναι δῶρο τοῦ μπαμπᾶ.

...

Στὴ σχολικὴ μας τὴ γιορτὴ
εἶπα νὰ τὸν ἀνοίξω,
νᾶχω κουστούμι ἄσορτί,
τώρα νὰ σᾶς τὸ δείξω.

...

Φόρεμα, κάλτσες καὶ παπούτσια,
δλα καινούργια, ἄσπρα καὶ πλούσια
τὰ ἔκαμα μὲ τὸν παρᾶ
τούτου ἐδῶ τοῦ κουμπάρῳ.

...

'Εχω μιὰν ἀδελφὴ Μαρούλα
ποὺ λιχουδιὰς τὰ τρώει οὐλα,
καὶ τώρα τοῦτα λαχταρᾶ
μὰ ἔχει ἄδειο κουμπάρῳ.

'Ο ποιητὴς αὐτοῦ τοῦ ποιήματος μᾶς λέγει ὅτι ἦταν
δύο ἀδελφια, στὰ ὁποῖα ὁ μπαμπᾶς τοὺς τοὺς ἔκανε κάθε
πρωτοχρονιά δῶρα. Αὐτὴ δὲμος τὴ φορὰ τοὺς ἔκαμε δῶρα

δὺο κουμπάρῳδες, γιὰ νὰ πάρῃ ἡ κάθε μιὰ ἓνα, ποὺ νὰ
βάζουν μέσα τὰ λεπτὰ τους. 'Η μιὰ, ποὺ τὴν ἔλεγον
Λευκὴ, δ,τι λεπτὰ τῆς ἔδιναν τὰ ἐβαζε μέσα στὸν κουμ-
παρᾶ. 'Ενῷ ἡ Μαρούλα δ,τι τῆς ἔδιναν τὰ ἔτρωγε δλα
στὶς λιχουδιὰς (καραμέλλες). Καὶ ὅταν τὸν ἐγέμισεν ἡ
Λευκὴ τὸν κουμπάρῳ, στὴν σχολικὴ τῆς τὴ γιορτὴ τὸν
ἀνοίξε. Καὶ ἔκαμε μιὰ φορεσιὰ καλὴ, δηλαδὴ κάλτσες,
παπούτσια καὶ φόρεμα. Καὶ ὅταν τὰ ἔκαμε, τὰ ἐφόρεσε
καὶ ἐπῆγε στὴ γιορτὴ τοῦ σχολείου τῆς. 'Η Μαρούλα
δὲν ἔκανε οἰκονομία στὰ λεπτὰ τῆς, καὶ δὲν εἶχε νὰ κάμῃ
στολή, ὅπως ἡ Λευκὴ. Μόνον εἶχε πάει στὴ γιορτὴ τοῦ
σχολείου τῆς μὲ τὰ παλιά τῆς. Καὶ ὕστερα ἐκοίταζε τὸ
φόρεμα καὶ τὰ παπούτσια τῆς ἀδελφῆς τῆς καὶ ἐζήλευε,
γιατὶ δὲν εἶχε καὶ αὐτὴ νὰ κάμῃ, μόνο ἦταν μὲ τὰ παλιά
τῆς τὰ ρούχα.

Πῶς μπορῶ νὰ κάμω οἰκονομία.

'Εγὼ πρέπει νὰ κάμω ἔτσι: "Ὅταν μοῦ δῖνῃ κανεὶς
καμιὰ δραχμὴ, δὲν πρέπει νὰ πάω νὰ τὴν φάω кара-
μέλλες, μόνο νὰ τὴ φυλάγω. Καὶ ὕστερα, ὅταν ἔχω καμ-
μιὰ ἀνάγκη, θὰ παίρνω ἀπὸ αὐτὰ καὶ δὲν θὰ λέγω εἰς τοὺς
γονεῖς μου νὰ μοῦ δύνουν. "Ὅταν πάλι ἀνοίξῃ τὸ σχολεῖον
μου θὰ ἔχω καὶ πάλι τὰ λεπτὰ καὶ δὲν θὰ ἔχω δλῆ τὴν
δρα νὰ πηγαίνω στὴ μητέρα μου νὰ μοῦ δύνῃ νὰ πάρω
τετράδιο, ἢ μολύβι. Μόνον θὰ πάω μὲ τὰ δικά μου λεπτὰ
νὰ πάρω.

'Η οἰκονομία εἶναι πάρα πολὺ καλὴ εἰς τὰ παιδιὰ καὶ
εἰς τὸν μεγάλον ἄνθρωπον. 'Αλλὰ προσ πάντων πῶς πολὺ
εἶναι εἰς τὰ παιδιὰ. Διότι ὅταν εἶναι μικρὸ τὸ παιδί καὶ
εἶναι ἄσωτο, σὺν μεγαλώσῃ ἔτσι πάλι θὰ εἶναι, θὰ εἶναι
δηλαδὴ ἄσωτος. Καὶ ἐκεῖνος ποὺ εἶναι ἄσωτος, κάνει
κακὸ ὄχι μόνο στὸν ἑαυτό του, ἀλλὰ καὶ στοὺς ἄλλους.
Τοὺς καταστρέφει, διότι πᾶνε καὶ γλεντοῦνε καὶ πίνουν
κρασιά. Καὶ δὲν εἶναι ὅτι θὰ σοῦ φύγουν τὰ λεπτὰ σου,
ἀλλὰ χάνεις καὶ τὴν ὑγεία σου.

Μαρία Μ. Ρούσσου

Η Νεοραϊά

ΜΕ ΓΑΛΗΝΗΝ

Μέσα εις την ανασφαλή και αβεβαίαν δίνην των γεγονότων του φοβερωτέρου των πολέμων οι Έλληνες έχομεν ασφαλή και αναμφισβήτητα τα στοιχεία του εθνικού μας προσανατολισμού, όπως τὰ έχει καθορίσει ο Άρχηγός. Τὰ στοιχεία αυτά είναι: Πρώτον η δμόφωνος επιθυμία του Έθνους νά κρατηθῇ ἐκτός της πολεμικῆς καταειγίδος, ἐφόσον τοῦτο ἐξαρτάται ἀπὸ τὴν ἰδικήν του θέλησιν. Δεύτερον ἡ ἀδιάσειστος ἀπόφασίς του ν' ἀντισταθῇ μετὰ δλὴν του τὴν δύναμιν καὶ μετὰ δλὴν τὴν ἀνανεωμένην ὀρμὴν του, μετὰ δλὰ τὰ ὕλικά μέσα, μετὰ τὸ πνεῦμα καὶ μετὰ τὴν ψυχὴν του καὶ μέχρις ἐσχάτων ἀπέναντι πάσης, ὁθενδήποτε τυχὸν ἐκδηλωθσομένης, ἀπειλῆς ἐναντίον τῆς τιμῆς του, ἐναντίον τῆς ἀνεξαρτησίας ἢ τῆς ἀκεραιότητος τοῦ ἐθνικοῦ ἐδάφους.

Ένας πολύτιμος συντελεστής, ποὺ δὲν ὑπῆρχε κατὰ τὸν προηγούμενον πόλεμον καὶ ποὺ διὰ τὴν ὑπαρξίν του βεβαιούμεθα σήμερον κάθε μέρα περισσότερον, εἶναι ὅτι τὴν ἑλληνικὴν ἐπιθυμίαν τοῦ νά κρατηθῇ ἡ ἰδική μας γεωγραφικὴ περιοχὴ ἐκτός της πυρπολουμένης ζώνης, συμμερίζονται μετὰ ἰσὴν ἔντασιν θελήσεως καὶ μετὰ ἰσὴν εὐκρίνειαν καὶ ὅλοι οἱ ἀμέσως γειτονεῦντες μετὰ τὴν Ἑλλάδα λαοί. Ὑπὸ ἄλλας συνθήκας τὸ γεγονός τοῦτο θά ἦτο ἐπαρκὲς ἐγγύησις διὰ τὸ ἀδιάρκτον τῆς εἰρήνης. Σήμερον δὲ δὲν εἶναι, ὅπως ὁ καθέ τις ἀντιλαμβάνεται, δι' ἓνα θεμελιώδους σημασίας λόγον. Διὰ τὸν λόγον ὅτι ὁ πόλεμος, ποὺ παρέσυρεν εἰς τὰς φλόγας του τὰ ἰσχυρότερα Κράτη τῆς Εὐρώπης, διετάραξε καὶ ἀνέτρεψε δλὰ τὰ στοιχεία τῆς δυναμικῆς καὶ ἠθικῆς ἰσορροπίας ποὺ ἐστήριζαν τὴν διεθνή τάξιν. Σήμερον εἶναι φανερόν ὅτι ἡ εἰρήνη κάθε Κράτους, περισσότερον δὲ τὸν μικρῶν Κρατῶν, ἔπαυσε νά ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν ἐπιθυμίαν καὶ τὴν θέλησιν τοῦ Κράτους αὐτοῦ καὶ εἶναι ἐκτεθειμένη εἰς τὴν μοιραίαν φορὰν τῶν φάσεων καὶ τῶν ἐπεισοδίων τῆς μεγάλης πολεμικῆς ἐμπλοκῆς. Εἶδαμεν τὴν μοιραίαν αὐτὴν φορὰν νά ἐνεργῇ εἰς τὸν Βορρᾶν καὶ εἰς τὴν Δύσιν. Διὰ συμβάντα τῆς Νορδηγίας, τῆς Δανίας, τῆς Ὀλλανδίας καὶ τοῦ Βελγίου μᾶς ἐδίδαξαν πόσον δὲν ἀρκεῖ ἡ καλὴ πίστις καὶ ἡ καλὴ εἰρηνικὴ θέλησις ἑνὸς λαοῦ διὰ ν' ἀποφύγῃ οὗτος τὸν πόλεμον. Βλέπομεν ἀκόμη εἰς τὰ μέτρα τῆς ἐπιφυλακῆς, ποὺ ἐφαρμόζουν δλὰ τὰ ἄλλα οὐδέτερα Κράτη τῆς Εὐρώπης, ἀπὴν αἰσθῆσιν τῆς παρουσίας τοῦ κινδύνου καὶ τῆς ἀπειλῆς τῆς ἀβελήτου ἐμπλοκῆς τῶν εἰς τὸν πόλεμον. Φυσικὰ τὰ συμβάντα τῆς Βορείου καὶ τῆς Βορειοδυτικῆς Εὐρώπης εἶναι ἐνδείξεις μόνον, ὅχι ἀποδείξεις διὰ τὸ ἀναπότρεπτον τῆς ἀπειλῆς. Πολλοὶ πιθανόν εἶναι ὁ πόλεμος νά περάσῃ ἀπὸ κοντὰ μᾶς, χωρὶς νά μᾶς περιλάβῃ εἰς τὸν κύκλον του, ὅπως περὶ συχνὰ ἡ ἀνοικιᾶτικὴ θύελλα πολλὸ κοντὰ ἀπὸ ἓνα ἀγρόν χωρὶς νά τὸν θίξῃ. Αὐτὸ δὲμως τὸ ἐνδεχόμενον εἶναι τόσοον πιθανόν, ὅσον καὶ τὸ ἀντιθετόν. Ἐφόσον λοιπὸν αἱ πιθανότητες εἶναι μοιρασμέναι, τὸ ἰδικόν μας ἱστορικόν καθήκον γίνεταί πολυπλοκότερον, χωρὶς διὰ τοῦτο νὰ παύῃ νά εἶναι σαφές. Ἡμποροῦμεν νὰ τὸ συνοψίσωμεν εἰς μίαν φράσιν αὐτὸ τὸ καθήκον: Ἐργασία ἀδιάκοπος καὶ ἀδιάπτωτος καὶ σύντονος ἀγρυπνία. Ἡνὰ προσθέσωμεν ἀκόμη καὶ γαλήνη. Διότι χωρὶς γαλήνην εἶναι δύσκολον νά διατηρῆται ἡ ἀπαιτήτως ἐντασις τῆς προσπάθειας ἐν τῇ ἐργασίᾳ καὶ ἀκόμη δυσκολότερον νά διατηρῆται ἡ ἔντασις τῆς ἀγρυπνίας. Ἀπὸ τὸν Ἑλληνικὸν λαὸν δικαιούμεθα ν' ἀξιούμεν καὶ νὰ περμιώνωμεν αὐτὴν τὴν γαλήνην. Καὶ διότι ἓνας λαὸς μετὰ τόσοον μακρὰν ἱστορίαν καὶ τόσοον πλούσιαν πείραν δὲν εἶναι ὠσὸν νά ἐξαφνίζεταί καὶ νά καταπλήσσειται ἀπὸ τὰ γεγονότα, ὅσον ἐξαιρετικὰ καὶ ἂν φαίνονται, ἀλλὰ καὶ δι' ἓνα ἀκόμη λόγον: Διότι ὅταν ἓνας λαὸς ἔχῃ λάβῃ τὴν ἀπόφασίν του καὶ ὅταν ἡ ἀπόφασίς του αὐτὴ εἶναι ὁμόφωνος, καὶ ἐπὶ πλέον συμπύπτη ἀπολύτως μετὰ τὰ παραδεδομένα, ἀρμυνίζεται μετὰ τὸ πνεῦμα τῆς ἱστορίας του καὶ ἀνταποκρίνεται πρὸς τὰς προσδοκίας του τοῦ μέλλοντος, ὅταν ἡ ἀπόφασίς αὐτὴ λαμβάνεται μετὰ τὴν κατάφασιν ὁλων τῶν παραγόντων τῆς Πολιτείας καὶ μετὰ ὁμόφωνον τὴν ἰδικήν του ἔγκρισιν καὶ ἀποδοχήν, δὲν ἀπομένει πλέον τόπος διὰ τὴν ταραχὴν καὶ τὴν ἀδυστολίαν.

Οἱ Ἕλληνες δὲμως εἴμεθα αἰσθηματῖαι καὶ ὁ αἰσθηματισμός μας, ποὺ εἶναι ἀδιαφιλονίκητα προσὸν καὶ ἀρετῇ εἰς κάθε ἄλλην περίστασιν, εἰς τὴν παρούσαν σκληρὰν καὶ ἀνταισθηματικὴν στιγμὴν τῆς ἱστορίας, ἡμπορεῖ ν' ἀποθῇ δυσάρεστος ὁδηγός. Ἐπίσης δυσάρεστον διὰ τὴν παρούσαν στιγμὴν εἶναι ἓνα ἄλλο μέγα καὶ τοῦτο προσὸν τοῦ φυλετικοῦ μας χαρακτήρος, ἡ οἰκουμενικότης τῆς Ἑλληνικῆς ψυχολογίας. Ὁ Ἕλληνας ἦτο πάντοτε πανάνθρωπος. Καὶ ἡ καθολικότης αὐτῆς τῆς ἀνθρωπίνης του αἰσθησεως ἐξηγεῖ τὴν πολυπραγμοσύνην του, τὸ ἀνήσυχον ἐνδιαφέρον του διὰ τὰ πράγματα τοῦ Κόσμου, τὴν τεταμένην ἀκρόασιν τῶν παγκοσμίων γεγονότων. Χρειάζεται χωριστὰ ὁ καθένας καὶ ὅλοι μαζί οἱ Ἕλληνες νά υποβάλωμεν εἰς πειθαρχίαν καὶ εἰς ἑλεγχον καὶ τὰς δύο ταύτας φυλετικὰς μας ἰδιότητας. Χρειάζεται νά λησμονήσωμεν τὰ σφάλματα καὶ τὰ λάθη καὶ τὰς ἀδικίας καὶ τὰς ἀνισότητάς, ποὺ ὡδήγησαν εἰς τὸν πόλεμον καὶ τοῦτο διὰ νά μὴ χαλαρωθῇ καὶ διασπασθῇ ἡ προσήλωσίς μας πρὸς τὸ κύριον γεγονός τοῦ πολέμου καὶ τὰς ἀμέσους καὶ ἀπωτέρας συνεπείας του. Χρειάζεται τέλος νά ὑπερνηκῇ κάθε ὑπόλειμμα πικρίας καὶ μνησικακίας, δι' ὅσας ἡ Χώρα μας καὶ ὁ Λαὸς μας ὑπέστησαν ἀδικίας καὶ ἀπογοητεύσεις κατὰ τὸν προηγούμενον πόλεμον. Δὲν πρέπει νά διαφεύγῃ τὴν ἀντίληψιν καὶ τοῦ τελευταίου Ἑλλήνος ὅτι ἡ παρεμβολὴ τῶν ἀναμνήσεων τοῦ παρελθόντος ἡμπορεῖ νά συσκοτίσῃ καὶ νά συγχύσῃ τὴν διαύγειαν τῶν ἀπόψεων τοῦ παρόντος καὶ τοῦ μέλλοντος καὶ νά βλάψῃ τὴν ὑπόθεσιν τοῦ ὁρθοῦ προσανατολισμοῦ μας.

Ὅπως ἀρμόζει καὶ ὅπως μᾶς ἐδίδαξεν ἡ πείρα τῶν περιπετειῶν 35 αἰώνων ἐθνικῆς ζωῆς, θά σταθώμεν καλῶς καὶ θά ἐντείνωμεν εἰς τὸ ἀκρότατον τὴν ἀγρυπνίαν μας ἐπὶ τῶν ἐπάλξεων τῆς ἱστορίας. Δὲν θ' ἀφήσωμεν τὸν νοῦν μας καὶ τὴν κρίσιν μας νά καταπλαγῇ, πολὺ δὲ ὀλιγώτερον νά πτοηθῇ ἀπὸ τὰς μεθόδους καὶ ἀπὸ τὰ μέσα τοῦ δαιμονικοῦ αὐτοῦ πολέμου. Ὅποιαδήποτε καὶ ἂν εἶναι τὰ μέσα τῆς ἐπινοίας τοῦ ἀνθρώπου, δὲν θά φθάσουν ποτὲ τὰ μέσα αὐτὰ νά κυριαρχήσουν καὶ νά ἐξουθενώσουν τὸν ἴδιον τὸν ἀνθρώπον. Δὲν θ' ἀφήσωμεν τὰς τερατώδεις θεωρίας τῆς πολεμικῆς προπαγάνδας νά κλονίσουν οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν τὴν ἐμπιστοσύνην καὶ τὴν πεποίθησίν μας εἰς τὸ μέλλον, τοῦ ὁποίου τὴν ἀποψιν δὲν θά χάσωμεν ἀπὸ τὰ μάτια μας, ὅσον μακρὸς καὶ στυγνὸς καὶ ἂν εἶναι ὁ ζόφος τῆς πολεμικῆς περιόδου. Ἐνόςφ γνωρίζομεν ὅτι δὲν ὑπάρχει πολιτισμὸς ποσοτικῶς καὶ ποιοτικῶς τόσοον ἰσχυρός, ὥστε νά ἐπιβληθῇ καὶ νά κατοχυρῇ δλων τῶν ἄλλων, δὲν ἡμποροῦμεν ν' ἀμφιβάλλωμεν οὔτε κατ' ἐλάχιστον ὅτι αἱ ἀπειλαὶ θά παρέλθουν, αἱ ἀδικίαι θά ἐπανορθωθοῦν καὶ ἡ ἰσορροπία θ' ἀποκατασταθῇ πάλιν καὶ διὰ μάλιστα ἡ νέα ἰσορροπία θά εἶναι δικαιότερα καὶ ἠθικώτερα. Ἐνόςφ θά συνεχίζεται ὁ ἀγὼν πρέπει νά εἴμεθα παρσκευασμένοι ν' ἀντιμετωπίσωμεν τὰς πλέον ἀδιανοήτους παραμορφώσεις καὶ στρεβλώσεις εἰς τὸν εὐρωπαϊκὸν χάρτην, χωρὶς κατ' ἐλάχιστον νά κλονισθῇ ἐκ τούτου ἡ βεβαιότης μας ὅτι ἡ ἐθνολογικὴ ἀρχὴ θά εἶναι ἐκείνη ποὺ θά κυριαρχῇ τελικῶς κατὰ τὴν σύνταξιν τοῦ ὁριστικοῦ χάρτου τῆς Εὐρώπης.

Μετὰ τὴν γνώσιν αὐτὴν καὶ μετὰ τοιαῦτα ἀδιαφιλονίκητα στοιχεία προβλέψεως, ἡ ἐμπιστοσύνη καὶ ἡ γαλήνη μας θά εἶναι κατοχυρωμέναι. Καὶ ἡ κατοχύρωσις αὐτὴ θά μᾶς ἐπιτρέψῃ νά ἐντείνωμεν τὴν ἐργασίαν μας — ἐφόσον ἡ εἰρήνη τῆς Χώρας μας θά παραμείνῃ ἀπαραβίαστος — καὶ ν' ἀγωνισθώμεν μέχρι τέλους, νικηφόρως, ἐν πολέμῳ, ἐάν ὁ πόλεμος ἤθελε μᾶς ἐπιβληθῇ. Ἐτοί θά μείνωμεν πιστοὶ εἰς τὸ πνεῦμα τῆς ἱστορίας μας καὶ θά ἐκπληρώσωμεν τὸ χρέος μας μέχρι τέλους. Θά διαφυλάξωμεν ἀλώδην διὰ τὰς ἐπερχομένας γενεάς τὴν πολύτιμον ἰδικὴν καὶ πνευματικὴν παρακαταθήκην τοῦ Ἑλληνισμοῦ, ἡ ὁποία — ἡμποροῦμεν καὶ τώρα καὶ πάντοτε νά τὴν διακηρύττωμεν, χωρὶς φόβον καὶ χωρὶς δισταγμὸν — βαρύνει ἐπὶ τῆς ζωῆς τοῦ πλανήτου καὶ ἐπὶ τῆς ζωῆς τῆς ἀνθρωπότητος ἀπειρῶς περισσότερον, ἀπὸ ὅσον βαρύνουν ὅλοι μαζί οἱ συγκρουόμενοι εἰς τὸν παρόντα πόλεμον λαοὶ καὶ πολιτισμοί.

ΟΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ

Ντυμένος τότε ο ποιητής με κόκκινο ένδυμα ώδηγοῦσε τοὺς ὑποκριτὰς καὶ τοὺς χορευτὰς στεφανωμένους πρὸς τὸν ἀγῶνα. Γύρω ἡ ἑλληνικὴ φύσις, τὸ ἑλληνικὸ τοπίο, κι' ἀκόμα τὸ ἑλληνικὸ πνεῦμα τῆς ἀθάνατης ἀρχιτεκτονικῆς συνεπλήρωνε καὶ ὑπεγράμμιζε τὴν ὑποβλητικὴν εἰκόνα.

Στὴ μεσαρὴ κερκίδα οἱ ἄρχων καὶ οἱ ἀγωνοδίκες παρακολουθοῦσαν τὸ κρινόμενο ἔργο.

Οἱ ἀγωνοδίκες στὴν ἀρχαία Ἑλλάδα πρῶτα ἐξελέγοντο μὲ κλήρο. Ἐπειτα ὅμως τὸ δικαίωμα τῆς ἐκλογῆς τῶν κριτῶν, σὰν πολὺ σπουδαῖο, δόθηκε στὴ Βουλὴ τῶν πεντακοσίων, ποὺ ἐξέλεγαν μὲ ψῆφο. Οἱ ἀγωνοδίκες ὠρκίζοντο ὅτι ἤθελαν κρίνει δίκαια.

Στὸ τέλος τῶν ἀγῶνων ὁ ἀρμόδιος ἄρχων συντάσσει ἕνα σύντομο πρακτικὸ, ποὺ ἀνέφερε τίς ἐπιγραφές τῶν ἔργων, τὰ ὀνόματα τῶν διαγωνιζομένων, τὸ χρόνο, τὴν ἑορτὴ καὶ τίς ἀποφάσεις τῶν ἀγωνοδικῶν. Τὰ πρακτικὰ ἐφαρμόζοντο πᾶνω σὲ μαρμαρίνες πλάκες, ποὺ ἐλέγοντο διδασκαλία. Γιατί τότες τὸ «παριστάειν» λέγονταν «διδάσκειν» καὶ ὁ συγγραφεὺς τοῦ ἔργου «διδάσκαλος». Ἀργότερα ὁ Περικλῆς βρῆκε, κατὰ τὸν Πλούταρχο, πῶς τὸ καλὺτερο μέσο τῆς διαπαιδαγωγῆσεως τοῦ λαοῦ ἦταν τὸ θέαμα: χορὸς, ἀπαγγελία, θέατρο, μουσικὴ. «Διεπαιδανῶναι τὴν πόλιν οὐκ ἀμούσιος ἡδοναίς». Ἔδινε εἰς τοὺς ἀπόρους δωρεὰν τὸ «θεωρικόν», δηλαδὴ τὸ εἰσιτήριον γιὰ τοὺς καλλιτεχνικοὺς ἀγῶνας καὶ ἀναφέρεται ὅτι 180.000 καὶ πλέον δραχμὰς ἐξώδευε γιὰ «θεωρικὰ» τὸ χρόνο.

Στὴν ἀρχὴ τὰ βραβεῖα ἦταν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὕλικά, διάφορα ἀντικείμενα, λέβητες, τρίποδες, κρατῆρες, βόες, ἵπποι καὶ γυναῖκες ἀκούη. Τότε οἱ ἀγῶνες, σωματικοὶ καὶ πνευματικοί, ἐλέγοντο «χρηματικά». Ἀργότερα, μὲ τὸ ὠρίμασμα τῆς ἐννοίας τοῦ ἀγῶνος, τὰ βραβεῖα ἦσαν ἠθικῆς φύσεως, στέφανοι κοτίνου ἢ δάφνης, μυρτιάς ἢ λεύκας, σελίνου ἢ φοινικιάς. Καὶ οἱ ἀγῶνες τότε ἐλέγοντο «στεφανίται». Ἀπὸ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη κατέλαθε καὶ τὸ ἀγώνισμα τὴν θέσι, ποὺ τὸν πρέπει.

Αὐτὸ ἐκδηλώνεται πολὺ φανερά στὰ λόγια ποὺ λέγει ὁ Τριανταίχμης στὸ Μαρδόνιο γιὰ τοὺς Ἕλληνας: «Παπαὶ Μαρδόνιε, κοίους ἐπ' ἀνδρας ἦγαγες μαγεσομένους ἡμέας, οἱ οὐ περὶ χρημάτων τὸν ἀγῶνα ποιεῖνται, ἀλλὰ περὶ ἀρετῆς».

Ἐνα ἀκόμα μᾶς κάνει νὰ κατανοήσουμε ὅτι οἱ Ἕλληνες καὶ σὸ ζήτημα αὐτὸ τότε εἶχαν κατανοήσει τὴν ἀξία τοῦ συνόλου κατ' ἐξοχὴν. Τὸ κύριον βραβεῖον ἐλάβανεν ἡ φυλὴ, εἰς δὲ τὸν ποιητὴν ἐδίδετο στέφανος.

Τώρα ἕνα μαγιάτικο ἀπόγευμα, γεμῆτο μύρα καὶ φῶς, κάτω ἀπὸ τὸν ἴδιον οὐρανὸν, μέσα στὸ ἴδιο τοπίο καὶ στὰ ἀπομεινάρια ἐκείνης τῆς καλλιτεχνικῆς σκέψεως καὶ ἐκφράσεως, νέοι Ἕλληνες νυναικές καὶ ἄνδρες, προσέρχονται νὰ διαγωνισθοῦν τὸν καλλιτεχνικὸν ἀγῶνα τῶν Μουσῶν, «τὸν στεφανίτην».

Ὅταν κατὰ τὸν δεύτερον μετὰ Χριστὸν αἰῶνα ὁ ἐπώνυμος ἐκείνος τῶν Ἀθηνῶν ἄρχων, Ἡρώδης ὁ Ἀττικὸς, μὲ δικὰ του ἑκατομύρια ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἄφηκε νὰ φυτρώσουν οἱ καλλιτεχνικὲς ἀψίδες τοῦ θεάτρου στὰ πόδια τῆς Ἀκροπόλεως δὲν θὰ μάντευε ποτέ, πῶς στερνὰ ἀπὸ δέκα ὀχτὼ αἰῶνες θὰ ἔμπαιναν πάλι ἐκεῖ μέσα τὰ παιδιὰ τῶν Ἑλλήνων νὰ διαγωνισθοῦν τὸν ὠραῖον ἀγῶνα τῆς πνευματικῆς ἀρετῆς, τῆς καλλιτεχνικῆς ἱκανότητος.

Ἀντιτάλῃσαν πάλι τὰ τόξα τῶν ἀψίδων ἀπὸ τὴν ἑλληνικὴ μουσικὴ φωνὴ κι' ἀναταράχτηκαν οἱ κερκίδες ὡς τὸ τελευταῖο διὰζῶμα ἀπὸ τῶν Ἑλλήνων ἀκροατῶν τὸν ἐνθουσιασμό. Δὲν ὤπηξε πιά ἡ θυμὴ καὶ ὁ βαιμός, οὔτε ἐδίδετο ὁ χρυσοὺς ἀπὸ κισσὸ, τὸ ἱερὸ φυτὸ τοῦ Διονύσου, στέφανος, ὅμως γέμμιζε τὸν ἀνοιξιάτικον ἐκείνον ἀνέρα ἡ ἴδια ἑλληνικὴ ψυχὴ, ἡ διάθεσις τῆς ἴδιας ἑλληνικῆς Φυλῆς. Γιατὶ ἀφοῦ ἀκόμα δὲν μπόρεσε ὁ χρόνος τὰ ἔργα τῶν χειρῶν τοῦ νὰ οὐδῇ, πῶς εἶναι δυνατόν τὴν οὐσίαν ἢ μᾶλλον τὴν ὑπερουσία τῆς Φυλῆς ἐκείνης μέσα στὴν ἑλληνικὴ ψυχὴ νὰ ἀφανίσῃ; Πάνω ἀπὸ τὰ κεφάλια μας κείνο τὸ ἀπόγευμα ὁφώνονταν ἀκατάλυτο δεῖγμα τῆς σύνδεσής μας μὲ τὴ Φυλὴ ἐκείνη τοῦ ἀνωτάτου πολιτισμοῦ τῶν αἰώνων, ὁ Παρθενώνας, μέσα στὸ μπλᾶβο φῶς τ' οὐρανοῦ, σὰν μιά ὀπτασία φερόμεν ἀπὸ τὰ βάθη τῶν αἰώνων. Καὶ καθὼς γύρισα τὰ μάτια καὶ τὸν ἀντίκρουσα ξαφνικὰ χαμένη στὴν ἀριστοκρατικὴ ἐκτέλεσι τοῦ Στάσιμου τοῦ Χοροῦ ἀπὸ τίς «Ἰκέτιδες» ἀνατρίχιασα γιατί καθὼς γυποῦσε τὸ χρυσὸ φῶς τοῦ ἡλιοβασιλέματος μοῦ φάνηκαν οἱ κολλῶνες τοῦ ἀπὸ τὸ πῶ καθάριο χρυσάφι. Φάνταζε μέσα τὸν μαγικὸ δειλινὸ σὰν καὶ κείνους τοὺς ὀλόγυρους ναοὺς τῶν ἀρχαίων Ἰνδῶν στὶς ἱστορίες τοῦ Κίπλικ. Ἔτσι, χωρὶς νὰ τὸ θέλω, ὠγράνθηκε τὸ μάτι μου ἀπὸ τὴν περφηάνεια γιὰ τὸ παρελθόν τῆς Φυλῆς μας καὶ γιὰ τὸ παρόν.

Τώρα ἐπίσης κάθονταν στὴ μεσαία κερκίδα ὁ Ἀρχων μὲ τοὺς ἀγωνοδίκες. Καὶ τώρα μὲ ἀστραφτερό μάτι καὶ μὲ φουσκωμένη ἀπὸ ἐνθουσιασμὸ καρδιά παρακολουθοῦσε πολὺπληθὴ ἡ ἑλληνικὴ ψυχὴ τίς ὠραῖες καλλιτεχνικὲς ἐκδηλώσεις τῆς ἑλληνικῆς νεότητος.

Ἐνα ἑλληνικὸ καλὸ πρόγραμμα ἐκ-

τελέστηκε πολὺ σωστά καὶ ἴσως συμβολικὰ μέσα στὶς γιορτάσιμες ἐκεῖνες δυόμισι ὥρες. Ἡ χορωδία ἀνοίξε τὸ πρόγραμμα καὶ τῶν τριῶν διαγωνιζομένων ομάδων, τῆς Διοικησεως Ἀνωτάτων Σχολῶν, Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ἀρρένων, Περιφερειακῆς Διοικήσεως Θηλέων. Γιατὶ τὸ μαζικὸ τραγοῦδι ἀποτελεῖ μιά ψυχικὴ σύνδεσι καὶ μιάν ὑποσυνειδητὴ ἀλληλεγγύη. Μόνο ποὺ κάποτε, πρὸ πάντων στὴ χορωδία τῆς Περιφ. Διοικήσεως Ἀρρένων, μᾶς παραξένευαν οἱ ξενικὲς ἐπιδράσεις, μάλιστα στὰ δημοτικά μας τραγοῦδια, ποὺ σὰν κρουσταλλένια πηγὴ τῆς λαϊκῆς μας καλλιτεχνικῆς ψυχῆς δὲν ἐπιδέχονται τέτοιου εἶδους παρεκκλίσεις καὶ νοθεῖες ὅσο καλὲς καὶ τεχνικὲς ἂν θεωρηθοῦν.

Οἱ ἀπαγγελίες — ἀπὸ τὸ Ζ' τῆς Ἰλιάδος, τὰ ἑλληνικὰ νιάτα, Β' Στάσιμο τοῦ Χοροῦ ἀπὸ τίς «Ἰκέτιδες» — μὲ ὀποκρουσι ἦταν γενικὰ καλές. Οἱ «Ἰκέτιδες» καὶ στὰ σόλα ἀπεδόθηκαν μὲ μιά ἐσωτερικότητα, ποὺ ἂν μπορούσαν νὰ τὴ ζηλέψουν τὰ μεγαλύτερα καλλιτεχνικὰ κέντρα τοῦ κόσμου. Δίκαια πῆραν τὸ βραβεῖο! Γενικὰ ἡ ἀγωνοδίκος ἐπιτροπὴ, ποὺ τὴν ἀποτελοῦσαν ὁ Κ. Ε. Ν. κ. Κανελλόπουλος, ὁ Γενικὸς Διευθυντὴς τῶν Κρατικῶν σκηνῶν κ. Κ. Μπασιτιάς, ἡ καλλιτέχνις κ. Μ. Κοτοπούλη καὶ ὁ συνθέτης κ. Πετρίδης, ἀπένευσε τὰ βραβεῖα πολὺ δίκαια παρ' ὅλη τὴ λιγδότην συσχεψῆς. Στὴ χορωδία βραβεύτηκε ἡ ομάδα τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ἀρρένων Πρωτευούσης, στὴν ἀπαγγελία ἡ ομάδα τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Θηλέων Πρωτευούσης μὲ τὴν ἀνεμπτη ἐκτέλεσι τοῦ β' στάσιμου τοῦ χοροῦ ἀπ' τίς «Ἰκέτιδες». Στὸ χορὸ — ἀληθινὰ ὅλοι οἱ χοροὶ χορεύτηκαν χαριτωμένα, μὰ ἕνας ἔπρεπε νὰ βραβευθῇ — ἡ ομάδα τῆς Διοικήσεως Ἀνωτάτων Σχολῶν Θηλέων. Πῆρε ἔπαινο καὶ ἡ ομάδα τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Θηλέων Πρωτευούσης μὲ τὸν «Πεντοζάλη».

Κατεβαίνοντας ἀπὸ τὸν ἱερὸ λόφον τὸ βραδινὸ ἐκείνο τῆς μαγιάτικης Κυριακῆς νιώθαμε τὴν καρδιά γεμάτη ἀπὸ ἀγαλλίασι.

Ὁ Ἀρχηγὸς μας — κι' ἀπὸ αὐτὸν ἡ Ε. Ο. Ν. — ἐνοίωσε ὅτι οὔτε ὁ Σπαρτιατικὸς πολιτισμὸς μόνος, οὔτε ὁ Ἀθηναϊκὸς μόνος μπόρεσε νὰ φέρῃ τὴν ἑλληνικὴ Φυλὴ πρὸς Ἀναμόρφωσι. Ὁ πρῶτος κοίταξε τὸ κορμί, ὁ δεύτερος τὸ πνεῦμα. Κανένας δὲν μπόρεσε νὰ ξεφύγῃ ἀπὸ τὴν παρακμὴ. Ἡ ἑνωσις τῶν εἶναι τὸ ἑλληνικὸ ἰδεώδες. Σ' αὐτὸ τείνει ἡ σημερινὴ γενεά, κάτω ἀπὸ τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς τῆς σοφῆ σκέψις καὶ τῆ δημιουργικῆς πνοῆς.

Σίτσα Καραϊσκάκη

Γράμματα ΣΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ

Ο ΑΡΧΗΓΟΣ ΚΑΙ Η ΤΕΧΝΗ

Ἀγαπητοί μου φίλοι,

Ἡ ἀπονομή τῶν λογοτεχνικῶν καὶ καλλιτεχνικῶν βραβείων τοῦ Κράτους, πού ἐγίνε τις προάλλες στὸ Βασιλικὸ Θέατρο ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸν Ἀρχηγό, ἦταν μιὰ ωραία καὶ πολυσήμαντη γιορτὴ, πού δὲν ἀφορᾷ μόνο τοὺς λογοτέχνες καὶ τοὺς καλλιτέχνες, ἀλλὰ ὅλον τὸν πνευματικὸ κόσμον τῆς χώρας καὶ φυσικὰ καὶ ὅλους ἐσᾶς, πού ὡς μέλη τῆς Ὁργανώσεώς μας, μαζί με τὴ σωματικὴ σας διάπλασι, καλλιεργεῖτε καὶ πλουτίζετε συγχρόνως καὶ τὸν πνευματικὸ καὶ ψυχικὸ σας κόσμο.

Καὶ πρῶτα-πρῶτα πρέπει νὰ σᾶς πῶ πόσο ἐγκάρδια καὶ θερμὴ ἦταν ἡ ἀτμόσφαιρα τῆς συγκεντρώσεως. Ἦταν ἐκεῖ ὅλος ὁ πνευματικὸς καὶ καλλιτεχνικὸς κόσμος τῆς πρωτεύουσας, γεμάτος ἀπὸ χαρὰ καὶ συγκίνησι γιὰ τὴ νέαν ἀμεση ἐπαφὴ πού θὰ εἶχε μετὰ τὸν Ἀρχηγό, γιὰ τὸν ὁποῖον ξέρεي μετὰ πόσον ἐνδιαφέρον καὶ στοργὴ παρακαλοῦθεῖς κι' ἐνισχύει τὴν Ἑλληνικὴ Τέχνη σὲ ὅλες τὶς ἐκδηλώσεις της. Καὶ πραγματικά, θὰ ἔπρεπε νὰ ἦσατε ἐκεῖ καὶ νὰ βλέπατε τὸ χαρούμενο χαμόγελο τοῦ Ἀρχηγοῦ, τὰ φωτισμένα ἀπὸ εὐχαρίστησι μάτια του, τὸν θερμὸ καὶ ζωηρὸ τρόπο, μετὰ τὸν ὁποῖον ἐσφίγγε τὰ χέρια τῶν βραβευθέντων κι' ἔπρεπε ἀκόμα ν' ἀκούατε μετὰ ποῖον ἐγκάρδιο τόνο μιλοῦσε ὁ Ἀρχηγὸς σὲ ὅλους καὶ μετὰ πόσῃ ἐνημερότητα καὶ μετὰ λεπτομέρειες ἀκόμη ἤξερε τὰ ἔργα τους, γιὰ νὰ καταλάβετε πόσο βαθειὰ καὶ μεγάλη ἦταν ἡ ψυχικὴ ἐπικοινωνία, πού συνήγωνε τὸν Ἀρχηγὸ μετὰ τὸν πνευματικὸ καὶ καλλιτεχνικὸ κόσμον τῆς χώρας.

Ἔνοιωθε κανεῖς ὅτι οἱ λογοτέχνες καὶ οἱ καλλιτέχνες τῆς Ἑλλάδος, συναισθανόμενοι βαθύτατα τὸ μεγάλο καὶ ὑψηλὸ κήρυγμα τοῦ Ἀρχηγοῦ γιὰ τὴν ἀναγέννησι τοῦ πολιτισμοῦ μας, εἶχαν προσέλθει ἐκεῖ, φυσικοὶ πρωτοπόροι σ' ἓναν τέτοιον ἀγῶνα, γιὰ νὰ προσφέρουν, ἄλλοι μετὰ τὴν πέννα, ἄλλοι μετὰ τὸ πινέλλο, ἄλλοι μετὰ τὴ σμίλη, κι' ὅλοι μαζί μετὰ τὴν τέχνη τους, μετὰ τὸ πνεῦμα τους καὶ τὴν ψυχὴ τους, τὶς ὑπηρεσίες τους γιὰ τὴ δημιουργίαν τοῦ Γ' Ἑλληνικοῦ Πολιτισμοῦ. Ἦταν πραγματικά μιὰ συγκινητικὴ, ωραία, ὑψηλὴ καὶ συμβολικὴ συνάντησι τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς νέας πολιτιστικῆς ἐξορμήσεως τοῦ ἔθνους μετὰ τοὺς ἀμεσώτερους συνεργάτες καὶ συντελεστές της, πού ἡ φυσικὴ τους κλίσσι καὶ ἡ πνευματικὴ καλλιέργεια, ἡ μόρφωσι καὶ ἡ πείρα τῆς ζωῆς τοὺς ἔχουν δώσει τὴν ἱκανότητα καὶ τὴν ὑποχρέωσι νὰ ἐκφράζουν, νὰ ἐρμηνεύουν καὶ νὰ ὑπηρετοῦν τὸν πολιτισμὸ τοῦ τόπου τους.

Καὶ μ' αὐτὸ ἀσφαλῶς τὸ νόημα ὁ Ἀρχηγός, προσφέροντας ἀπὸ τὴ μιὰ τὰ βραβεῖα, πού ὁ ἴδιος εἶχε ἐμπνευσθῇ καὶ ὁ ἴδιος εἶχε θεσπίσει, ἀπευθύνθηκε συγχρόνως πρὸς ὅλους τοὺς λογοτέχνες καὶ καλλιτέχνες τῆς Ἑλλάδος, γιὰ νὰ τοὺς ἐξηγήσῃ σαφέστερα τί ζητᾷ ἀπ' αὐτοὺς τὸ ἔθνος, πῶς τὴν θέλει καὶ πῶς τὴν νοιώθει ὁ Λαὸς τὴν Τέχνην, μετὰ ποῖον τρόπο θὰ μπορέσουν νὰ τὴν φέρουν σὲ ἀμεση καὶ βαθειὰ ἐπικοινωνία μετὰ τὸν Λαόν, γιὰ νὰ μπορέσῃ ἡ Τέχνη ν' ἀσκήσῃ στὴν ψυχὴ του τὴ μεγάλη, ἐξυψωτικὴ κι' ἀναπλαστικὴ ἐπίδρασί της, πού εἶναι καὶ ὁ κυριώτερος προορισμὸς της.

Τέχνην Ἑλληνικὴν ἐζήτησε ὁ Ἀρχηγός. Τέχνην πού νὰ ἐκφράζῃ τὴν ἑλληνικὴν ψυχὴ, πού νὰ ἐκδηλώνῃ τὴν ἑλληνικὴν ζωὴν. Τέχνην πού ν' ἀντλή τὶς ἐμπνεύσεις της ἀπὸ τὶς πλούσιες κι' ἀστείρευτες πηγές τῆς Ἑλληνικῆς παραδόσεως, πού νὰ ἔχῃ κύριον σκοπὸ καὶ προορισμὸ τῆς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ.

Αὐτὸ μετὰ δύο λόγια ἦταν τὸ νόημα τῶν συστάσεων τοῦ Ἀρχηγοῦ. Ἀλλὰ εἶναι τόσο πλατὺ καὶ μεγάλο τὸ νόημα αὐτό, πού πρέπει νὰ τὸ ξαναδοῦμε καὶ νὰ τὸ μελετήσουμε βαθύτερα στὸ ἐρχόμενο γράμμα.

Μετὰ δὴν μου τὴν ἀγάπην
Μελῆς Νικολαΐδης

Νὰ εἰσθε βέβαιοι ὅτι ἡ κυβέρνησις προσβλέπει πρὸς σᾶς μετὰ τῆς μεγίστης προσοχῆς καὶ μετὰ τῆς μεγίστης ἀγάπης. Ἐγὼ προσωπικῶς πρέπει νὰ γνωρίζετε ὅτι δὲν ἔχω τίποτε ἄλλο εἰς τὸν νοῦν μου παρὰ πῶς νὰ ἐξυπηρετήσω τὸν λαὸν αὐτόν. Τὸν ἑαυτόν μου τὸν προσφέρω ὡς θυσίαν ὑπὲρ τοῦ συνόλου, μὴ αἰσθανόμενος ἄλλην εὐτυχίαν παρὰ μόνον τὴν εὐτυχίαν τῆς Ἑλλάδος.

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

Σ'εσπεριώριον

ΤΟ ΒΑΣΙΛΙΚΟΝ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝ

Κατὰ τὴν ἐκ Καθάλλας ἐπιστοφὴν Του εἰς Θεσ)-
νίκην ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς
ἔλαβε τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἐ-
πισκεφθῇ τὰ ἐν τῇ πόλει
τμήματα τῆς Ὁργανώ-
σεως καὶ νὰ ἐκφράσῃ ἀπ'
εὐθείας αὐτοπροσώπως εἰς
τὸν Π. Δ. κ. Λεμπέσην τὴν
ἄκραν εὐαρέσκειάν Του διὰ
τὴν ἐν γένει πρόδοτον τὴν
συντελουμένην εἰς τὴν
Ε. Ο. Ν. ἐν τῇ δευτέρᾳ πό-
λει τοῦ Κράτους. Ἡ Ἑ-
θνικὴ Ὁργάνωσις εἶναι ὁ-
περήφανος διὰ τὴν ἱκανο-
ποίησιν καὶ τὸ ὕψλόν ἐν-
διαφέρον τῆς Α. Μεγαλειό-
τητος καὶ αἰσθάνεται βα-
ρύτατα τὴν ὑποχρέωσιν
ποὺ πηγάζει ἀπὸ τὸ ἐν-
διαφέρον αὐτὸ καὶ δὲν θά
φανῇ ἀναξία του.

ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝ

Μᾶς γράφουν ὅτι λεω-
φορεῖα ποὺ μετέφερον παι-
διὰ τῆς Ὁργανώσεως ἐν
στολῇ, ἐπιστρέφοντα προ-
φανῶς ἀπὸ ἐκδρομὴν τὸ
ἀπόγευμα τῆς Κυριακῆς
19 Μαΐου, ἐθεάθησαν κον-
τὰ εἰς τὴν Βούλαν φορτω-
μένα μὲ ἄφθονα κλαδιὰ
πεύκων καὶ πουρναριῶν.
Καὶ ἔρωτοῦν, φυσικὰ, τί
πρόκειται νὰ μείνῃ ἀπὸ τὸ
πράσινον τῆς ἡδὴ τόσο
γυμνῆς Ἀττικῆς ὁπαίθρου,
ὅν μαζὶ μὲ τοὺς ἄλλους
Ἑλλήνας ἐκδρομεῖς θὰ τὸ
λεηλατοῦν καὶ τὰ παιδιὰ
τῆς Νεολαίας. Δὲν γνωρί-
ζομεν οὐτε τὸ Τμήμα οὐτε
τὴν Διοίκησιν εἰς τὴν ὁ-
ποῖαν ἀνήκον τὰ παιδιὰ εἰς
τὰ ὁποῖα ἀναφέρεται ἡ
καταγγελία καὶ διατάζο-
μεν νὰ τὴν πιστεύσωμεν, δι-
ότι τὰ παιδιὰ τῆς Ε. Ο. Ν.
ἀγαποῦν τὸ πράσινον. Ἀπὸ
τὰ στοιχεῖα ὅμως ποὺ ση-
μειώνομε οἱ ἐνδιαφερόμενοι
ἡμποροῦν νὰ ὁδηγηθοῦν
διὰ νὰ λάθουν τὰ μέτρα
των. Καὶ δὲν ἀμφισβῆλλον
ὅτι, ἐάν συνέβη τοιοῦτόν τι,
αἱ ἀμόδιαι ἀρχαὶ τῆς Ε.
Ο. Ν. θὰ λάθουν μέτρα ἄ-
μεσά καὶ ἀποτελεσματικά,
αἱ ἐπιβληθησόμεναι δὲ κυ-
ρώσεις θὰ εἶναι παραδειγ-
ματικαί.

ΕΙΚΟΝΕΣ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ ΜΑΣ

Ἀπ' Ὁ Ἀρχηγὸς εἰς τὴν Β' Διά-
σκεψιν Περιφ. Διοικ. Ε.Ο.Ν.
Βα θαλαγγιτὰι Δημοσιότης πρὸ
τοῦ ἀνδριάντος τοῦ Παλαιῶν
Πατρῶν Γερμανοῦ.

ΣΟΦΑΙ ΣΥΜΒΟΥΛΑΙ

Τὰ λόγια ποὺ εἶπεν ὁ Ἀρχηγὸς ἐπιδίδων τὰ βραβεῖα
εἰς τοὺς συγγραφεῖς καὶ εἰς τοὺς καλλιτέχνας τῶν ὁποίων
τὰ ἔργα ἐβραβεύθησαν ἐφέτος ἀπὸ τὴν ὑπηρεσίαν Γραμ-
μάτων καὶ Τεχνῶν ἔχουν ἐλκύσει ἰδιαίτερος τὸ ἐνδια-
φέρον καὶ τὰ σχόλια τοῦ τύπου καὶ τῆς Κοινῆς Γνώμης.
Καὶ πρέπει νὰ τὸ ποῦμε εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς, ὅτι θὰ ἦτο λάθος
νὰ φαντασθῇ κανεὶς ὅτι εἰς τὰς συνθήκας ὑπὸ τὰς ὁποίας
ἐλέγχθησαν καὶ εἰς τὴν ἰδιότητα τοῦ εἰπόντος ὀφείλε-
ται ἡ τόσο εὐρεῖα ἀπήχησις ποὺ εἶχαν οἱ λόγοι αὐ-
τοῦ. Ὁ ἴδιος ὁ Ἰωάννης Μεταξᾶς εἶπεν ὅτι δσα ἔλεγεν
ἦσαν ἐντυπώσεις καὶ κρίσεις ἐνὸς ἀναγνώστου τῶν ἑλλη-
νικῶν φιλολογικῶν ἔργων καὶ ἐνὸς θεατοῦ τῶν μαριμάρων
καὶ τῶν πινάκων τῶν Ἑλλήνων ζωγράφων καὶ γλυπτῶν.
Καὶ διὰ νὰ τὸ λέγῃ δὲν ἔκαμε σχῆμα λόγου. Ἀπλουστερά
διότι δὲν εἶχε λόγον νὰ τὸ κάμῃ. Ὡς ἀναγνώστης ἀκρι-
βῶς τῶν ἑλληνικῶν βιβλίων καὶ ὡς θεατὴς τῶν ἑλληνικῶν
ἔργων τέχνης ὁ Ἰωάννης Μεταξᾶς εἶπεν δσα εἶπε.

Ἄν τώρα ἀπὸ τοὺς λόγους αὐτοῦς, τοὺς ἀπλοῦς λό-
γους ἐνὸς ἀναγνώστου καὶ φιλοτέχνου, βγαίῃ ἕνα ἐξ ἴσου
ἀπλό καὶ κατακάθαρο νόημα ἀλλὰ καὶ κάτι πῶς πολὺ
ἀκόμη, ἕνας κανὼν προσανατολισμοῦ διὰ τὴν λογοτεχνίαν,
διὰ τὴν τέχνην καὶ διὰ τοὺς ἐργάτας τῆς, αὐτὸ δὲν εἶναι
καθόλου ἐκπληκτικόν. Ὁ ἄνθρωπος ποὺ ἔθεσεν ὡς σκο-
πὸν τῆς πολιτικῆς του προσπάθειάς τὸ νὰ ἐπαναφύσῃ τὴν
ἑλληνικὴν ζωὴν, εἰς ὅλας τῆς τὰς ἐκδηλώσεις, εἰς τὰς
γυναικείας ἀφιερώσεις καὶ εἰς τὰς πηγὰς τῆς, δὲν ἔκαμε τίποτε
ἄλλο, ὁμιλῶν εἰς τοὺς συγγραφεῖς καὶ εἰς τοὺς καλλιτέ-
χνας, παρὰ νὰ ἐπαναλάβῃ τὸν ἴδιον κανόνα, τὸν ὁποῖον
ἔθεσεν εἰς τὸν ἑαυτὸν του, καὶ εἰς τοὺς συνεργάτας του
κατὰ πρῶτον λόγον, διδάσκων ἔργῳ ὅτι ἡ πολιτικὴ καὶ
ἡ κοινωνικὴ ἀναδημιουργία εἰς τὴν Ἑλλάδα, διὰ νὰ εἶναι
παγία καὶ βιώσιμος, χρειάζεται νὰ λυτρωθῇ ἀπὸ κάθε τι
ποὺ ὑπειοθῆκε καὶ εἰσεχώρησεν εἰς αὐτὴν ξένον καὶ ξενό-
τρόπον καὶ νόμον καὶ νὰ προσαρμοσθῇ σταθερῶς πρὸς
τὴν ἑλληνικὴν παράδοσιν καὶ συγχρόνως πρὸς τὰς συν-
θήκας τῆς ἑλληνικῆς ζωῆς καὶ πρὸς τὴν ἀντικειμενικὴν
ἑλληνικὴν πραγματικότητα. Τὸν ἴδιον ἐκείνον κανόνα ποὺ
ἔθεσεν εἰς τὸ σύνολον τῶν Ἑλλήνων, δταν ἐτόνιζεν ὅτι
ὁ νέος μας πολιτισμὸς — ποὺ τὰ στοιχεῖα του, ὅσον καὶ
ἂν ἔχουν πασαμεληθῇ καὶ ἐν μέρει νοθευθῇ κατὰ τὴν ἀνώ-
ριμον περιόδον τῆς νεωτέρας μας ἱστορίας, ὑπάρχουν καὶ
διατηροῦνται ζωντανὰ — θὰ προέλθῃ ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὴν
ἑλληνικὴν μας ζωὴν, μὲ τὸν ἴδιον γνήσιον καὶ φυσικὸν
τρόπον μὲ τὸν ὁποῖον προέρχεται τὸ δένδρον ἀπὸ τὴν γῆν.
Ὅτι ἡ συμβουλὴ του πρὸς τοὺς συγγραφεῖς καὶ τοὺς
καλλιτέχνας δὲν ὑπάρχει κίνδυνος νὰ παρανοηθῇ ὡς περι-
έχουσα ὑπερβολὴν φυλετικῆς ἐπάσεως εἶναι ἐκτὸς συζη-
τήσεως. Ἡ ἀνωτέρα ποιότης τοῦ ἑλληνικοῦ φυλετισμοῦ
εἶναι ἀπὸ τὴν φύσιν τῆς ἀπρόσβλητος ἀπὸ τέτοιαν βάρβα-
ρον ὑπόνοιαν. Καὶ εἶναι φανερόν ὅτι μόνον περιωρισμένοι
νόδες θὰ ἡμποροῦσαν νὰ καταλογίσουν φυλετικὸν ἐγωϊ-
σμὸν εἰς τὴν τὸσον φυσικὴν καὶ τόσο ἀνθρωπίνην προ-
τροπὴν, ποὺ δὲν ζητεῖ τίποτε ἄλλο παρὰ νὰ εἶναι Ἑλλη-
νες εἰς τὰς ἐμπνεύσεις καὶ εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων
των οἱ συγγραφεῖς καὶ καλλιτέχναι. Νὰ εἶναι δηλαδὴ
γνήσιοι καὶ ἀληθινοὶ μὲ τὸν ἑαυτὸν των καὶ μὲ τὸν κόσμον
καὶ τοὺς ἀνθρώπους ποὺ τοὺς περιβάλλουν, ποὺ εἶναι ὁ
κόσμος των ὁ πραγματικὸς καὶ ποὺ ἀποκοιμμένοι ἀπ' αὐ-
τὸν δὲν θὰ ἦτο δυνατόν νὰ ἔχουν οὐτε αὐτοὶ οὐτε τὰ ἔργα
των ἀληθινὴν καὶ πραγματικὴν ὑπαρξιν.

Ἐπανερχόμεθα λοιπὸν εἰς τὴν παρατήρησιν ποὺ ἐκά-
μαμε εἰς τὴν ἀρχήν. Ὅτι δὲν ἦσαν σχῆμα λόγου, ἀκόμη
ὀλιγώτερον δὲν ἦσαν αἵτημα τοῦ ἐκπροσώπου τῆς πολι-
τείας προβαλλόμενον πρὸς τοὺς λονίους καὶ τοὺς καλλι-
τέχνους οἱ λόγοι τοῦ Ἰωάννου Μεταξᾶ. Ἦσαν μόνον σοφὴ
συμβουλὴ στοχαστικὸ ἀναγνώστου καὶ στοχαστικοῦ θεα-
τοῦ τῶν ἔργων τέχνης. Συμβουλὴ ποὺ ἡ κατανόησις τῆς
καὶ ἡ συμμόρφωσις πρὸς αὐτὴν θὰ ἔχῃ δι' αὐτοὺς πρὸ
παντὸς τοὺς ἐνδιαφερομένους καὶ διὰ τὴν ἐπαγγελματικὴν
των ἐπιτυχίαν καὶ ἀνάδειξιν εὐεργετικὸν ἀποτέλεσμα. Θὰ
τοὺς βοηθήσῃ νὰ δημιουργοῦν τὰ ἔργα των λυτρωμένοι
ἀπὸ τὰς ξενοτρόπους μμηώσεις καὶ ἐπιδράσεις, ἀπὸ τὰ
πρότυπα ἄλλων ἐποχῶν καὶ ἄλλων λαῶν, ποὺ καὶ δταν
ἀκόμη δὲν εἶναι δεσποὶ καὶ χειροπέδες εἰς τὴν ἀβίαστον
ἀνθησιν καὶ καρποφορίαν τοῦ θεοῦ χαρίσματος, ποὺ φέ-
ρει μαζὶ του ὁ καλλιτέχνης καὶ ὁ συγγραφεὺς, γίνονται
αἰτία εἰς τὴν γέννησιν ἔργων παραμορφωμένων καὶ νόθων,
ποὺ δὲν ἡμποροῦν νὰ ἐπιβληθοῦν καὶ νὰ ζήσουν διότι τὰ
ἀποκρούει ἡ ζωὴ καὶ τὰ ἀπορρίπτει ὁ λαὸς ὡς ξένα καὶ
νόθα καὶ κίβδηλα.

Σ'εσπεριώριον

Η ΕΚΘΕΣΙΣ

Μᾶς παρέχεται ἄρμο-
δίως ἡ πληροφορία ὅτι τὰ
ἐν τῇ Α' Πανελληνίῳ Ἐκ-
θέσει τῆς Ε. Ο. Ν. ἐκτιθέ-
μενα ἔργα εἰς τὸ Τμήμα
ἰδίᾳ τῆς Λαϊκῆς Χειροτε-
χνίας καὶ Βιοτεχνίας εἶναι
προϊόντα ἐργασίας μελῶν
ἐντὸς ἐλαχίστου χρόνου
λόγῳ τῆς ταχθείσης βρα-
χείας προθεσμίας. Παρ' ὅ-
λα αὐτὰ ἡ ἔκθεσις τοῦ
Τμήματος τούτου παρου-
σιάζει ἐξαιρετικὸν ἐνδιαφέ-
ρον καὶ ἐπὶ τούτου ὅπως
καὶ ἐπὶ τῆς ὅλης ἐκθέ-
σεως θὰ ἐκτελέσῃ. Πα-
ρέχει ἐν πάσῃ περιπτώσει
ὅλα τὰ εὐόιωνα σημεῖα
τῆς πλήρους ἐπιτυχίας τῆς
κατὰ τὸ προσεχές ἔτος, ὁ-
πότε ὡς πληροφοροῦμεθα
θὰ δοθῇ ἡ δέουσα πίστω-
σις χρόνου, τῆς προσεχοῦς
ἐκθέσεως προκηρυσσομέ-
νης ἀμέσως ἀπὸ τῆς λή-
ξεως τῆς παρούσης.

Η «ΧΙΟΝΑΤΗ»

Ἡ Περιφερειακὴ Διοί-
κησις Θηλέων Πρωτευού-
σης, συνεχίζουσα τὴν ὁ-
ραίαν προσπάθειάν της ἐπὶ
τοῦ πεδίου τῆς ψυχγωγ-
γίας τῶν νέων τῆς Ὁργα-
νώσεως, μᾶς ἔδωκε προ-
χθὲς εἰς τὸ θέατρον «Ρέξ»
τὴν «Χιονάτην» διεσκευα-
σμένην ἀπὸ τὰ Παραμῦθια
τοῦ Ἀντερσεν, μὲ ὅλην
τὴν εὐδαιμονίαν καὶ ἐπι-
μέλειαν. Ἡ Π. Διοικήτρια
κ. Λουκία Μαντζούφα, εἰς
τὴν πρωτοβουλίαν καὶ τὴν
παρακολούθησιν τῆς ὁ-
ποίας ὀφείλεται ἡ τόσο
ἐπιτυχὴς ἐκλογὴ τοῦ ἔρ-
γου καὶ ἡ τόσο λαμπρὰ
πραγματοποίησις του, ἀπέ-
δειξε πόσον κοντὰ εἶναι
εἰς τὴν νεανικὴν ψυχὴν, τῆς
ὁποίας κατανοεῖ τὰς ἀνάγ-
κας καὶ ξέρει νὰ τὰς θε-
ραπύῃ. Καὶ εἶναι εὐτύ-
χημα ὅτι κατὰ τὴν ἐποχὴν
τὴν τόσο ἐπιτυχῶς παρα-
στάσεων τῆς «Χιονάτης»
παρεπιδημοῦν ἐνταῦθα οἱ
Π. Διοικητὰ ὅλης τῆς Ἑλ-
λάδος, οἱ ὁποῖοι καὶ τὰς
παρηκολούθησαν. Ἐτοί θὰ
ἔχουν ἄριστον ὑπόδειγμα
ἐκλογῆς καὶ πραγματο-
ποιήσεως θεαμάτων εἰς
τὰς ἑδρας των.

ΕΝΩ ΠΥΚΝΟΥΝΤΑΙ ΑΙ ΤΑΞΕΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

Τὸ συνέδριον τῶν Περιφερειακῶν Διοικητῶν καὶ Διοικητριῶν τῆς Ε.Ο.Ν. ἐσημείωσε μίαν ἀκόμη διαπίστωσιν, ἡ ὁποία δὲν γίνεται βέβαια διὰ πρώτην φοράν, ἀλλὰ ἔρχεται νὰ ἐπικυρώσῃ, κατὰ τὸν πανηγυρικώτερον τρόπον, ἕνα γεγονός ἐνθαρρυντικὸν διὰ τὸ λαμπρὸν μέλλον τῆς Ἑλληνικῆς πατρίδος: Τὴν μεταβολὴν δηλαδὴ πού ἔχει ἐπέλθει εἰς τὰς ψυχὰς ὄλων τῶν Ἑλλήνων, καὶ ἰδιαίτερώς τῶν παιδιῶν ὅλης τῆς Χώρας ὑπὸ τὴν θερμουργὸν πνοὴν τῆς 4ης Αὐγούστου καὶ τοῦ μεγαλουργοῦ ἀρχηγοῦ τῆς Ἰωάννου Μεταξᾶ.

Καὶ πρῶτ' ἀπὸ ὅλα τὰ παιδιά ἐνθουσιᾶσθαι σπεύδουν νὰ ἐγγραφοῦν αὐθρομήτως εἰς τὴν Ὁργάνωσιν. Δὲν εἶναι ὑποχρεωτικὴ ἡ ἐγγραφή εἰς τὰς τάξεις τῆς Ε.Ο.Ν. Τὸ ἐτόνισεν ἐπανειλημμένως ὁ Ἀρχηγός, τὸ ἐθρονοφώνησεν ὁμιῶς καὶ εἰς τὸ συνέδριον. Δὲν θέλω ὑποχρεωτικὴν στρατολογίαν. Ἐπιθυμῶ ἡ κατάταξις νὰ εἶναι ἀντικείμενον ἐλευθέρας βουλήσεως. Καὶ ὁμῶς αἱ τάξεις τῆς Ε. Ο. Ν. πυκνοῦνται κάθε μέρα καὶ περισσότερο μὲ κατὰ-πληκτικὴν πρόδοον.

Ποία δρὰ γε εἶναι ἡ ἀφορμή; Μήπως ἡ γοητεία τῆς στολῆς; Μήπως γιὰ τὴν παρακινεῖται ἀπὸ τῶν ἄλλων τὸ παράδειγμα; Μήπως γιὰ τὴν προσδοκίαν τῶν «γαλονιδίων», μὲ τὰ ἀργυρᾶ ἢ χρυσᾶ σειρήνια τὰ ἐλκύει; Μπορεῖ νὰ εἶναι καὶ αὐτὰ παράγοντες τῆς ὅλης κινήσεως, καὶ εἶναι ἐκτὸς πάσης ἀμφιβολίας ὅτι τὸ σοβαρὸν, τὸ πραγματικὸν κίνητρον εἶναι κάτι ἄλλο, περισσότερο οὐσιαστικόν!

Εἶναι ἡ γοητεία τοῦ Κράτους τῆς 4ης Αὐγούστου καὶ τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς, ὁ ὁποῖος ἐπὶ τέσσαρα τῶρα χρόνια ἔχει μιλήσει στὴν Ἑλληνικὴν ψυχὴν, μὰ ἰδιαίτερα στὴν παιδικὴν ψυχὴν, ἡ ὁποία στὸ ἀντίκρουσμά του σκιρτᾷ καὶ ξεσπᾷ σὲ συγκινητικὰς ἐκδηλώσεις, καὶ πού στὸ ἄκουσμα τοῦ ὀνόματός του ἐκδη-

λώνει ὅλο της τὸν ἐνθουσιασμό, ὅλη της τὴν ἀφοσίωσιν καὶ τὴν πίστιν στὸ πρόσωπό του καὶ τὸ ἔργο του... Αὐτός, ὁ Ἰωάννης Μεταξᾶς, εἶναι πού συγκινεῖ ὅλη τὴ Νεολαίαν τῆς Χώρας, καὶ πού στὸ νεῦμα του οἱ μᾶζες τῶν Φαλαγγιτῶν καὶ Φαλαγγιτισσῶν, Σκαπανέων καὶ Σκαπανισσῶν τῆς Χώρας, κινεῖται πρὸς τὸ μεγαλειώδες ἀνύψωμά των, στὸ ἔθνικόν, τὸ ἠθικόν, τὸ πνευματικόν καὶ καλλιτεχνικόν ἐπίπεδο, μὰ πρὸ παντός στὸ δημιούργημα παιδιῶν ἀξίων τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς ἐνδόξου μακραίωνος ἱστορίας τῆς.

Μερικοὶ ἀριθμοὶ πού ἀνεκονώθησαν ἀπὸ τὸν Κυβερνητικὸν Ἐπίτροπον κ. Ἀλ. Κανελλόπουλον δείχνουν τὴν πρόδοον πού ἐπετελέσθη:

Στὰ 1940 (Μάρτιος) ἦσαν:	
Σκαπανεῖς	334.719
Φαλαγγίται	280.881
Βαθμοφόροι	56.915
Σύνολον	672.515
Σκαπάνισσαι	207.309
Φαλαγγίτισσαι	97.325
Βαθμοφόροι	23.458

Σύνολον 328.092

Ἦτοι 1.000.607 μέλη..... Ἐναντὶ δυνάμεως 850 περίπου χιλιάδων τῆς 30ῆς Νοεμβρίου 1939.

Εἶναι τόσοον εὐγλωττοὶ οἱ ἀριθμοὶ αὗτοι, ὥστε νὰ μὴ χρειάζεται κανεὶς περισσοτέραν ἀνάπτυξιν. Θὰ ἐχρειάζετο ὅμως ἡ ἀνάπτυξις τοῦ γεγονότος ὅτι ὅλοι οἱ κλάδοι δίδουν τοὺς ἐκπροσώπους των εἰς τὴν δύναμιν τῆς Ε.Ο.Ν. Τὰ μικρὰ παιδιά τῶν 7-14 ἐτῶν, οἱ μαθηταὶ καὶ οἱ φοιτηταί, οἱ ἀνεῦ ἐπαγγέλματος τελειόφοιτοι γυμνασίου, οἱ ἀγρόται, οἱ ἐργάται, οἱ ἐπαγγελματίαι, οἱ δημόσιοι ὑπάλληλοι, οἱ δημοτικοὶ ὑπάλληλοι, οἱ ἰδιωτικοὶ ὑπάλληλοι καὶ αἱ μὲ τὰ οἰκιακά ἀσχολούμεναι.

Δηλαδὴ ἡ Ε. Ο. Ν. εἶναι μιά μικρογραφία τῆς Κοινωνίας, πού περιλαμβάνει ὅλας τὰς τάξεις, χωρὶς διακρίσεις ἐπαγγέλματος, χωρὶς διακρίσεις τάξεως, μὰ μὲ διακριτικὰ μόνον τὴν ἡλικίαν, τὴν πίστιν, τὴν ἀπόδοσιν, τὴν ἀφοσίωσιν τοὺς στὸ Νέο Κράτος, στίς ἀρχὰς τῆς 4ης Αὐγούστου, στὴν Ε. Ο. Ν. καὶ τοὺς ἐκπροσώπους τῶν ἀρχῶν Ἑθνικῆς Μεταβολῆς, τὴν Α. Μ. τὸν Βασιλέα καὶ τὸν Ἀρχηγόν, τὸν Ἰ. Μεταξᾶ.

Νὰ ἀκριβῶς οἱ λόγοι γιὰ τοὺς ὁποῖους πυκνοῦνται αἱ τάξεις τῆς Ε.Ο.Ν. καὶ γιὰ τὴν Ἑθνικὴ Νεολαία τῆς Ἑλλάδος δὲν εἶναι πλέον μιά ἀπλή υπόθεσις, χωρὶς ἐνδιαφέρον, ἀλλὰ μιά Ἑθνικὴ υπόθεσις, υπόθεσις ὁλοκληροῦ τῆς Ἑλλάδος, πού δὲν μπορεῖ, δὲν πρέπει νὰ ἀφήσῃ κανένα ἀδιάφορον, πού δὲν μπορεῖ, δὲν πρέπει νὰ ἀφήσῃ Ἑλληνας, πού νὰ μὴ δεῖξουν κι' αὐτοὶ τὸ στοργικόν τοὺς ἐνδιαφέρον γιὰ τὴν Νεολαίαν, πού σφυρηλατεῖ μιά νέα γενεά, πού θὰ ἀποτελέσῃ μεθαύριο τὴν καὶ δόξα τοῦ Ἑθνικοῦ μας Κράτους.

***

Δὲν διαπιστώθηκαν ὅμως μόνον ὅλα τὰ παραπάνω. Δὲν βεβαιώθηκε μόνον τὸ Συνέδριον γιὰ τὴν Ἑθνικὴ διαπαιδαγώγησιν τῶν παιδιῶν καὶ γιὰ τὰ ἀριστα ἀποτελέσματα πού ἐπετεύχθησαν. Τὸ συνέδριον διεπίστωσεν ἀκόμη ὅτι παράλληλα πρὸς τὰ παιδιά, ἔχει ἐπέλθει καὶ ἡ Ἑθνικὴ διαπαιδαγώγησις τῶν μεγάλων, καὶ αὐτὸ εἶναι ἕνα ἀπὸ τὰ ἔμμεσα θαυμαστά κατορθώματα τῆς Ε. Ο. Ν. Οἱ «μεγάλοι», Προσκόλλημένοι πολλὰ ἰσχυροὶ αὐτοὺς στίς ψυχοφθορὰς κοιμιστικὰς παρατάξεις, δὲν βρῆκαν ἀμέσως τὸν δρόμον, πού τοὺς ἀνοίξε ἡ 4η Αὐγούστου. Ἦταν πολὺ ἀνηφορικὸς καὶ ἑμειν ἐξοπίσω βραδυποροῦντες. Τὰ παιδιά προηγήθησαν. Οἱ γονεῖς ἀκολούθησαν καὶ μὲ ὑπερηφάνειαν τῶρα βλέπουν τοὺς Φαλαγγίτες τῶν ἢ τῆς Φαλαγγιτισσῶν τους, τοὺς Σκαπανεῖς καὶ τῆς Σκαπανισσῶν τους, τὰ Σκαπανάκια τους, τὰ δημιουργήματα αὐτὰ τῆς Ε. Ο. Ν. καὶ τὰ καμαρώνουν, εὐλογοῦντες τὸν Ἀρχηγόν γιὰ τὸ μέγαλο του κατορθώμα. Τὸ ξεσκήνωμα τῆς Ἑλληνικῆς Νεολαίας καὶ τὴν κατεύθυνσιν τῆς στὸ δρόμον τῆς τιμῆς καὶ τοῦ καθήκοντος.

Οἱ Περιφερειακοὶ Διοικηταὶ μᾶς ἔφεραν ἀπὸ τοὺς νομοὺς των ὅλο τὸν ἐνθουσιασμό, ὅλο τὸν ἀγνὸν ἐνθουσιασμό τους καὶ γίνηκαν διερωτηεῖς τοῦ πατριωτισμοῦ καὶ τοῦ αἰσθήματος τῆς ἀσφαλείας πού κυριαρχεῖ ἀπ' ἀκροῦ εἰς ἄκρον τῆς Ἑλλάδος...

Τὴν Ἑλλάδα τὴν διευθύνει καὶ τὴν φυλάει ὁ Μεταξᾶς — εἶναι τὸ γενικὸν κήρυγμα — ἀγρυπνῶν φρουρὸς τῆς Ἑθνικῆς τιμῆς καὶ τῆς Ἑθνικῆς ἀξιοπρεπείας. Καὶ ὅλοι σ' αὐτὸν συγκεντρώνουν τὴν πεποίθησιν τοὺς γιὰ τὸ παρὸν καὶ γιὰ τὸ μέλλον τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς.

Ἄγγ. Μεταξᾶς

Ἡ Α. Β. Υ. ὁ Διάδοχος Παῦλος, ὁ Ἀρχηγός, ὁ Κ. Ε. Ν. κ. Ἀλ. Κανελλόπουλος καὶ οἱ Σύμβουλοι Περιφερειακοὶ Διοικηταί.

ΑΙΣΧΥΛΟΝ: ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ

(Συνέχεια)

Κι' ως τόσο η προφήτισσα αλήθεια μίλησε αυτή τη φορά αρκετά ξεκάθαρα. Δεν καταλαβαίνουν ή δεν την πιστεύουν; Τό δεύτερο φαίνεται πιθανότερο. Μήπως δεν έχει από τον 'Απόλλωνα τέτοια κατάρα; Νά προφητεύη μ'α κανείς να μη δίνη σημασία στις προφητείες της; Γι' αυτό κι όταν χωρίς παραβολή πιά λέει:

— Σου λέω πώς τ' 'Αγαμέμνονα θά δής το φόνο.

Ο χορός σ'α χαμένος άπορεί και ρωτά:

— Κι' από ποιόν άντρα το κακό του-το μ'ας έρχεται;

“Άγρια άπελπισία τότε πιάνει την Κασσάντρα. Δεν υπάρχει τρόπος ν'άποτραπή το κακό... Τό φόνο του 'Αγαμέμνονα θ' ακολουθήση ο δικός της φόνος.

Ως τόσο μιά σκέψη μονάχα της δίνει κάποια παρηγοριά και προφητεύει πώς ο 'Ορέστης θάρρη έκδικητής και του 'Αγαμέμνονα και δικός της.

ΚΑΣΣΑΝΤΡΑ

“Άλλοίμονό μου ποιά φωτιά πάλι μ' αβράχνει. Άλλοι μου, ω Λύκιε, και τρισάλλοιμόν μου! 'Η λιόντισσα με θυό ποδόρια που καίμται με λύκο, ενώ τό εὐγενικό λιοντάρι λείπει θά με σκοτώση τη δυστυχισμένη, άλλοι μου, τί μου χρειάζονται, για να με πέργελούνε, αυτά τα μαντικά ραβδιά και τό στεφάνια; Προτού πεθάνω έγω λοιπόν θά σε ξεσκίσω. Στ' άνάθεμα πηγαίνετε κι' έγω άκουσθ' σας, Μ' άνεκδίκητη, άτιμη, οι θεοί δε θά μ' αφή-
[σουν

κι' έκδικητής άλλος θάρρη πάλι για μένα. Κάποιο παιδί που τη μητέρα θά σκοτώση και τό αίμα του πατέρα του θά πάρη πίσω, θάρρη στη χώρα αὐτή διωγμένος, πολυπλά-
[ιητος,

στις τόσες συμφορές να βάλη την κορώνα. Μά γιατί τάχα τώρα έδω ν' αναστενάξω μιά κι' είδα πρώτα την καταστροφή της
[Τροίας;

“Άς πάω κι' έγω κι' άς ύποφέρω τό γραφό-
[μου,

Κι' αὐτές, τίς πόρτες του “Αδη τώρα άς
[χαιρετήσω.

“Άμποτε νάν' τό χτύπημα γερό, μιά κι' όζω, που δίχως να σπαράξω και λουσμένη στο
[αίμα

μ' εύκολο θάνατο τά μάτια να σφαλίζω.

ΧΟΡΟΣ

“Ω έσύ, πολυδυστυχισμένη και πολύξερη, είπες πολλά, όμως τό θάνατό σου αν ξερής γιατί με τέτοια άποκοτιά σά βώδι στέκεις που για θυσία στο βωμό μπροστά τό σέρνουν;

ΚΑΣΣΑΝΤΡΑ

“Ω δε γλυτώνω κι' αν κερδίσω λίγην ώρα.

ΧΟΡΟΣ

Μά τό στερνό τόν βρίσκουν όλοι κερδισμένο.

ΚΑΣΣΑΝΤΡΑ

“Η μέρα μου έφτασε, ποιά τ' όφελος να φύγω; “Διμέ, πατέρα έσύ και τά γενναία παιδιά σου.

ΧΟΡΟΣ

Τι ναι; Ποιός φόβος πάλι σε γυρίζει πίσω;

ΚΑΣΣΑΝΤΡΑ

“Διμέ, διμέ.

ΧΟΡΟΣ

Τι τρέχει πάλι, έκτός αν βλάδην ο νοός σου.

ΚΑΣΣΑΝΤΡΑ

Μυρίζουν αίμα σκοτωμένου τά παλάτια.

ΧΟΡΟΣ

Και βέβαια από τά σφαχτάρια τών βωμών.

ΚΑΣΣΑΝΤΡΑ

Βόχα αναδίδεται, σάν από τάφο μέσα.

ΧΟΡΟΣ

“Έτσι για της Συρίας δε μιλάς τά μύρα.

ΚΑΣΣΑΝΤΡΑ

Μά στο παλάτι άς μ'ω τη μοίρα μου να κλά-
[ψω και τ' Αγαμέμνονα. Δε θέλω πιά να ζήσω.

ΧΟΡΟΣ

Φτωχή, τη μοίρά σου που προφητεύεις, κλαίω.

ΚΑΣΣΑΝΤΡΑ

Στόν ήλιο έμπρός που για στερνή φορά αντί-
[κρύω κατάρα ρίχνω στους όχτρούς μου και φοινάδες λόγο να δώσουν στους έκδικητές μιά μέρα και για τό σκοτωμό τόν εύκολο μιάς σκλάβας.

“Υστερα από τά λόγια τούτα η Κασσάντρα κατεβαίνει από τ' άρμα και σκυφή, ύπάκουη, πάει εκεί που η μοίρα της την καλεί.

Ο χορός, που την ακολουθεί με οί-κτο, λέει αυτά τά λόγια που είναι σάν επικήδειος, να πούμε, για την δυσρρη και δυστυχισμένη βασιλοπούλα.

“Η Κασσάντρα πάει εκεί που την καλεί η μοίρα της.

“Διμέ πώς είναι ο άνθρωπος! Ο εύτυχισμένος μιά ζωγραφιά φαντάζει που η κακομοιριά μεμιάς, σάμπως όγρδ σφουγγάρι τήνε σθίνει.

Η'.

“Όλοι οι πρωταγωνιστές τώρα βρίσκονται μέσα στο παλάτι. Εκεί θά συντελεστή τό φοβερό δράμα πίσω από την πόρτα και τούς άψηλούς τοίχους που ύψώνονται βουβοί αίνιγμα-τικοί. Ο χορός στηλώνει άπάνω τους άχόρταγα τά μάτια; μά τό ανθρώπινο βλέμμα δεν μπορεί να διαπεράση τό χοντρό τους φράγμα. Ο ποιητής δε θέλει να παρουσιάση αίματα και φό-νους στη σκηνή. Η λεπτή ελληνική καλαισθησία δεν τό άνέχεται ένα τέ-τοιο θέαμα γιατί είναι πολύ σκληρό; Έξ άλλου σπαράζει την καρδιά, που καθώς μαζεύεται, θαρρείς, χτυπημένη από τόν πόνο και τη φρίκη, παρσούρει, θολώνει και τό μυαλό και δεν τ' αφή-νει πιά ήρεμα να σκεφθί και να βγά-λη τά ήθικά συμπεράσματα που θά του χρησιμεύουν για δίδαγμα.

Στην περίσταση τούτη λόγου χάρη, αν ο χορός έβλεπε τό τί γίνεται μέσα στο λουτρό του παλατιού και τη μέσα αὐλή δε θά μπορούσε να κάνει τίς σκέψεις που κάνει και που είναι τό πικρόχαρο λουλούδι όλου του μύθου.

Ο ΧΟΡΟΣ

Την τύχη την καλή από φυσικό ποτίς του ο άνθρωπος δεν την χορταίνει κι' όλοι τη δείχνουν με τό δάχτυλο και τη
[ζηλεύουν
κι' οδτε κανείς τη διώχνει από τό σπιτικό και την μωδίζει να μη μπαίη. Τούτον αξίωσαν οι θεοί την πόλη του Πριάμου να κυριέη και θεοτιμητος ξαναγυρνάει κοντά μου. “Αν ίσως όμως τών παληάν τίς άμαρτίες
[πληρώση και με τό γαίμα του και με τό θάνατό του τό αντίθερο στο θάνατό τους δώση, ποιός θά μωδίση πιά να ηή από τη μοίρα άπειράχτος πώς έχει γεννηθί;

• Θ'.

Τίς σκέψεις τούτες κάνουν οι γέροι που από φυσικό τους φιλοσοφούν πά-νω στα διάφορα περιστατικά της ζωής και προσπαθούν να βρουν στο κάθε τι τίς αιώνιες δυνάμεις που άόρατες κυ-βερνούν τούς ανθρώπους και τόν κόσμο.

Μά ξαφνικά ο ήρεμος λόγος κόδε-ται στα χείλη τους.

Μιά φωνή ακούγεται φοβερή, πνιγ-μένη κιόλας από τό ρόγχο του θανά-του. Έτσι που δεν ξεκρίνεις καθαρά τά λόγια:

—Άλλοίμονο με πληγώσαν κατά θανάτου.

Τό αίμα παγώνει στις φλέβες θαρ-ρείς... Κίτρινοι κοιτάζουν ο ένας τόν

Άλλο και νιά μιά στιγμή σωμαίνου
σά χαμένοι.

Ή φωνη πιδ πνιγμένη τώρα δευτε-
ρώνει:

“Ωι ωι τὸ χτύπημα τὸ ξαναδευτερώνει.

Οἱ γέροι αὐτῇ τῇ φορὰ συνέρχονται,
μπαίνουν στὸ νόημα. Τὰ λόγια τῆς
Κασσάντρας, οἱ ὑποψίες τους καὶ τὰ
προαισθήματα εἶναι φανερό πὼς βγῆ-
καν ἀληθινά. Ὁ ἕνας πρότεινει τοῦτο,
ὁ ἄλλος ἐκείνο.

Α' ΓΕΡΟΣ

Τὸ ἔργο θαρρῶ πὼς τελειώσε...

“Ἀπ' τῇ φωνῇ ἔτσι κρίνω...
Καιρὸς πιά μιά ἀπόφαση νὰ πάρουμε γερή.

Β' ΓΕΡΟΣ

Κατὰ τῇ γνώμῃ μου χρειάζεται νὰ κράζουμε
εὐτὺς μὲ κήρυκα ἐδῶ πέρα τοὺς Ἀργεῖτες.

Γ' ΓΕΡΟΣ

Κί' ἐγὼ γοργὰ μπαίνοντας μέσα νὰ τοῖς πιά-
σομε
μὲ τὸ σπαθὶ στὸ χέρι αἱματορραγισμένον.

Δ' ΓΕΡΟΣ

“Ὅσο νὰ ζοῦμε τὸ λοιπόν, ἔτσι θὰ σκύβουμε
καὶ τοῦτοι οἱ ἄτιμοι θὰ μᾶς ὀρίζουν πάντα;

Ε' ΓΕΡΟΣ

Πρῶτα νὰ μάθουμε καλὰ κι' ὕστερα βλέπουμε.
“Ἄλλο νὰ ὑποψιάζεσαι κι' ἄλλο νὰ ξέρεις.

Σ' ΓΕΡΟΣ

Αὐτὴ τῇ γνώμῃ κι' ἐγὼ κρίνω γιὰ καλύτερη.
Τὶ τρέχει στὸν Ἀτρεΐδῃ ἑστέρας νὰ δοῦμε.

Κινοῦν κατὰ τὴν πόρτα βιαστικά,
μὰ πρὶν ἀκόμα πατήσουν τὸ ἀψηλὸ
κατῶφλι παρουσιάζεται ἡ Κλυταιμῆ-
στρα.

Εἶναι τόσο φοβερό νὰ τῇ βλέπῃ κα-
νεῖς ποὺ ὅλοι πτωδρομοῦν. Στὸ χέρι
τῆς κρατάει ἕνα ματωραμμένο τοσεκού-
ρι. Χοντρές κόκκινες στάλες ἔχουν πι-
ταλίσει τὰ ἀκριβὰ της φορέματα, τὰ
λευκά της ὑπέρταση, ἀκόμα καὶ τὸ
πρῶσωπό της.

Μὰ πιότερο ἀπ' ὅλα τρομάζει ἡ ὄψη
τῆς. Τὰ μάτια ὀρθάνοιχτα ὄχι ἀπὸ
φρίκη γιὰ τὸ ἔργο ποὺ ἀνανοήθηκε
κι' ἔκαμε μὲ τὸ χέρι της, ὄχι. Λάμπουν
ἀπὸ ἀγρία δαιμονικὴ χαρά. Τὰ χεῖλη
τῆς ἀνοίγουν σ' ἕνα παγωμένο γέλιο.

Μήπως τρελλάθηκε; σκέφτονται οἱ
γέροι γιὰ μιά στιγμή. Μόνο ὅταν ὁ
ἀνθρώπος γκρεμιστῇ μέσα στὸ σκο-
τεινὸ χάος τῆς παραφροσύνης μπορεῖ
νὰ χαίρεται ἔτσι κρατώντας τὸ ματω-
ραμμένο ὄργανο τοῦ θόνου!

“Ὅμως ἡ Κλυταιμῆστρα μιᾶ ἀμέ-
σως κι' εἶναι τόσο λογικὴς οἱ σκέψεις
τῆς! Ἡ φρίκη ποὺ νοιώθει κανεῖς γί-
νεται ἀκόμα μεγαλύτερη. Γιατί ἡ
τρέλλα τὸ κατὰ-κάτω τῆς γραφῆς
θὰ ἦταν μιά δικαιολογία γιὰ τὸ ἀπαί-
σιο ἔργο.

— Δὲν ντρέπομαι, λέει, νὰ πῶ ὅπως
διόλου τ' ἀντίθετα ἀπὸ κείνα ποὺ εἶπα
πρωτῆτερα. Πὼς μποροῦσα ἀλλοιώτι-
κα νὰ τραβῆζω τὸ δαχτύλῳ μου στὴν
πυγίδα ποὺ ἀπὸ καιρὸ τώρα τοῦ ἔγω
ἐτοιμάσει; Τὴν αἰτία τὴν ξέρετε. Τὸν
ἐμπλεξα μέσα σ' ἕνα δίχτυ σάν ἐκεῖνο
ποὺ ἔχουν οἱ ψαρόδες, κι' ὕστερα τὸν
χτύπησα γερά, μιά δυὸ φορές... Τοῦ
ἔδωσα ὅμως καὶ τρίτο χτύπημα, ἔτσι
γιὰ χάρη τοῦ Ἀδῆ.

(Ἀκολουθεῖ)

Μ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ

Σκέψε ς ἐπὶ τῶν πραγμάτων

• Η ΨΥΧΡΑΙΜΙΑ •

Τις ἡμέρες αὐτῆς ποὺ ὁ πόλεμος
ὤδυνῃ στὸ μὴ περατέρω, γιὰ τίποτα
ἄλλο δὲν ἀκούει κανεῖς νὰ γίνεται λό-
γος παρὰ γιὰ στρατηγικὴ, γιὰ πολέ-
μους ἐλιγμών, γιὰ ψυχραιμία ἀρχη-
γοῦ καὶ ἀρχηγουμένων, γιὰ νέα ὁ-
πλα καὶ γιὰ παρόμοια.

Παρ' ὅλα ὅμως αὐτὰ διερωτῶμαι:
νὰ ὑπάρχῃ τάχα κατὰ τὸ πραγματικὰ
νέο, κατὰ τὸ ἀξιο νὰ τὸ θεωρήσῃ κα-
νεῖς ἐπινόημα τῶν σημερινῶν ἀνθρώ-
πων; Νέο κατὰ τὴ γνώμῃ μου θάταν
κάτι ποὺ ν' ἀνέτρεπε τὴν μορφή τοῦ
ὅλου πολέμου, ὅπως σὲ μιά ἄλλη ἐπο-
χὴ τὴν ἀνέτρεψε ἡ ἐφεύρεσις τῆς πυρ-
τιδος. Θὰ μοῦ ποῦν τὰ τάνκς, τὰ ἐκη-
θόλα, τὰ φλογόβλα κτλ. “Ὅλα ὅμως
αὐτὰ εἶναι ἐφαρμογὲς καὶ τελειοποιή-
σεις στοιχείων τοῦ παλαιότερου πολέ-
μου, ποὺ τὴν ἀρχὴν τους τὴν ἔχουν σὲ
περασμένους αἰῶνες. “Ἄν οἱ ἀρχαῖοι
δὲν εἶχαν τὸν ἀσύρματο, εἶχαν ὅμως
συλλάβει τὴν ἰδέα καὶ οἱ πυρσοὶ καὶ
αἱ φρυκτωρίαι καὶ ὁ ὀπτικός ἀκόμη
τηλέγραφος ἀντικαθιστοῦσαν τὸν ση-
μερινὸ ἐνσύρματο καὶ ἀνευ σύρματος
τηλέγραφο. Στὴν ἐποχὴ τῆς μηχανῆς,
φυσικὸ εἶναι τὰ ἄρματα ἐφόδου νὰ
κινούνται ὡς κινούνται. Τὴν ἴδια δου-
λειὰ ὅμως μὲ τὰ τάνκς ἔκαναν στὴν
ἐποχὴ τους οἱ βαλλίστρες, οἱ καταπέλ-
τες καὶ τὰ ἄλλα μέσα τὰ ὁποῖα ἐφεύ-
ραν ἡ ἐτελειοποίησαν ἀρχηγοὶ μεγα-
λόπνοιοι ὅπως ὁ Ἀλέξανδρος. Δὲν
ὑπάρχει ὁ κατάλληλος χώρος, οὔτε καὶ
τὸ θέμα τὸ ἐπιτρέπει νὰ περιγράψω
ὅλα τὰ πολεμικὰ μηχανήματα ποὺ ἐπ-
ενόησε καὶ ἐχρησιμοποίησεν ὁ Μέγας
Ἀλέξανδρος. Γιὰ μένα ὅμως ἐκεῖνο
ποὺ ἔχει μεγαλύτερη ἀκόμα ἀξία ἦ-
ταν ἡ ἱκανότης του, ὅπως καὶ πολλῶν
Ἑλλήνων ποὺ γενεῖον μὲ τὸ ὄνομά
τους σελίδες δολοκλήρες τῆς ἱστορίας,
ἡ ἱκανότης του νὰ προσαρμόζεται στὶς
μορφές τοῦ ἀγῶνος καὶ ν' ἀντιμετω-
πίζῃ τις ἀνάγκες τῆς στιγμῆς. Στὴν
μάχη του μὲ τὸν Πύρρο, στὶς ὁχτὲς τοῦ
Υἱάσπῃ, ὁ Ἀλέξανδρος δὲν βρέθηκε
μὲ τὰ ἄρματα ἐφόδου μόνο ἀντιμέτω-
πος, ἀλλὰ καὶ μὲ τοὺς διακοσίους πο-
λεμικοὺς ἐλέφαντες τοῦ Ἀσιότου ἀρ-
χηγοῦ. Αὐτοὶ ἄλλωστε ἦσαν καὶ ὁ
μεγαλύτερος κίνδυνος γιὰ τὸν Ἀλέ-
ξανδρο καὶ τὸ στρατὸ του. Γυμνασιέ-
νοι θαυμάσια οἱ ἐλέφαντες αὐτοὶ καὶ
μὲ τὴ φοβερὴ τους δύναμι μποροῦσαν
νὰ σαρώσουν τὰ πάντα στὸ πέρασμά
τους. Τὰ ἄλογα ἐξ ἄλλου τοῦ μονα-
δικοῦ ἱππικοῦ τοῦ Ἀλεξάνδρου τρώ-
μαζαν στὴν ἐμφάνισί τους καὶ στὶς
κραυγὰς τους καὶ τὸν σκόρπιζαν. Αὐτὸς
ἦταν ἄλλωστε καὶ ὁ μεγαλύτερος κίν-
δυνος, γιατί ὁ Ἀλέξανδρος τὰ πάντα
ἐβάσιζε στὸ ἱππικὸ του. Καὶ ὅμως, ὁ
μέγας ἀρχηγὸς κατάρθωσε ν' ἀντιμε-
τωπίσῃ τὸν κίνδυνο καὶ βρῆκε τὸν
τρόπο νὰ ἐξουδετερώσῃ τὸ φοβερό αὐ-
τὸ ὄπλο. Διέταξε ἐν πρώτοις τοὺς
καταπληκτικούς Ἀγριᾶνας καὶ Κρη-
τας τοξότας νὰ ἐξοντώνουν τοὺς ἐλά-
τας, τοὺς ὀδηγοὺς δηλαδὴ τῶν πω-
τογόνων αὐτῶν τάνκς, ὥστε νὰ μὴν
ἀκυβέρνητοι οἱ κινούμενοι αὐτοὶ σάν
φρούρια ὄγκοι καὶ κατόπιν νὰ ἐξον-

τώνουν τοὺς ἴδιους τοὺς ἐλέφαντας.
Πρὸς τὸν σκοπὸ αὐτὸ τοῦς εἶχε ἐφο-
διάσει μὲ «κοπίδας», μὲ εἰδικὰ κοφε-
ρά μαχαίρια, μὲ τὰ ὁποῖα οἱ Ἀγριᾶ-
νες καὶ οἱ Κρητες ἔκοβαν τὶς φτέρνες
καὶ τὶς προδοσκίδες τῶν ἐλεφάντων
καὶ ἔτσι ἀνίσχυρα καὶ βαρεῖα τραυ-
ματισμένα τὰ θηρία ἐγίνοντο φραγμὸς
γιὰ τοὺς στρατιώτας τοῦ Πύρρου πιά.

Θὰ μπορούσα, βέβαια, ἀναρίθμητα
ἄλλα ν' ἀναφέρω ἱστορικὰ ἐπεισόδια
ποὺ δίνουν τὸ μέτρο τῆς ἀξίας τοῦ Ἀ-
λεξάνδρου ὡς μεγαλοφυοῦς ἀρχηγοῦ
καὶ ποὺ δημιουργοῦν τὴν πεποίθησι ὅτι
ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ θεμέλιο ὅλων τῶν ση-
μερινῶν πολεμικῶν μηχανῶν βρίσκον-
ται στὴν ἀρχαία καὶ στὴν βυζαντινὴ
Ἑλλάδα. Ἀκόμα καὶ οἱ μεγάλες
γραμμές τῆς σημερινῆς ἢ μᾶλλον τῆς
αἰωνίας στρατηγικῆς, πάλι σ' αὐτὴ
βρίσκονται. Αὐτὴ ἡ προπομπὴ προσκό-
πων ἀποφασιστικῶν, ποὺ καταλαμβάν-
ουν σταθμούς, σιδηροδρόμους, ἀερο-
δρόμους, ἡ ὑπερκαινὴς φρουρίων, ἡ
προέλασις μὲ κεραυνόβολον ταχύτητα
ἐνῶ πίσω μάχονται ἀκόμη οἱ ἐχθροί,
ἡ ἐπιθεσις διὰ μαζῶν στρατοῦ, ἀπο-
τελεῖ μέρος τῆς ὅλης στρατηγικῆς τοῦ
Ἀλεξάνδρου, ἡ ὁποία εἶχεν ὡς δόγμα
αὐτὰ τὰ λίγα: «παρενοχλεῖν παντα-
χοῦ καὶ ἐπιτίθεσθαι μετὰ συμπαγῶν
δυνάμεων καθ' ἐνὸς σημείου».

“Ἐχει ἀποδειχθῇ ἀναμφισβήτητα ὅτι
ἐκεῖνα ποὺ ἐξασφαλίζουν τὴν νίκη εἶ-
ναι ὁ ἀρχηγός, ἡ ψυχραιμία, ἡ γεν-
ναϊότης καὶ ἡ ἐγκαρτέρησις. Ἀρχη-
γοὶ σάν τὸν Ἡράκλειο, ποὺ ἀφῆσε
τὴν Κωνσταντινούπολιν νὰ πολιορκηθῇ
ἀπὸ τοὺς Ἀθάρους καὶ τοὺς Πέρσες
καὶ ὁ ἴδιος εἰσέβαλε στὴν Περσία, γυ-
πώντας ἔτσι τὸν ἐχθρὸ στὴν καρδιά.
Ἀρχηγὸς ἐπινοητικὸς σάν τὸν Κολο-
κοτρῶνη ποὺ σὲ μιά στιγμή ποὺ ἀντε-
λήθη πὼς οἱ δυνάμεις του δὲν ἦσαν
ἐπαρκεῖς γιὰ νὰ γυπῇσιν τὸν ἐχθρὸν,
ἐμπηξὲ παλούκια στὸ γῶμα καὶ πάνω
ἔβαλε φέσια, γιὰ νὰ φαίνεται πολὺς
ὁ στρατὸς του. Ἀρχηγὸς σάν τὸν Ξε-
νοφῶντα ἐφευρετικὸς καὶ δεξὺς ποὺ σὲ
μιά στιγμή κινδύνου παρέταξε τοὺς
μυρίους καὶ τοὺς διέταξε νὰ κάνουν
σημειωτὸν ἐπὶ ὥρας, πρᾶγμα ποὺ ἔκα-
με τοὺς ἐχθροὺς νὰ νομίσουν ὅτι εἶχαν
ἀπέναντί τους ἀναρίθμητους ἀντιπά-
λους.

Αὐτὰ τὰ λίγα ἐθεώρησα κατὰ σὴν
καθῆκον νὰ γράψω, γιατί σ' ὅλες τὶς
ἐποχές, σ' ὅλους τοὺς λαοὺς καὶ σ' ὅ-
λους τοὺς αἰῶνες τὰ ἴδια στοιχεῖα εἶ-
ναι ποὺ φέρουν τὴν νίκη, τὴν πρόοδο
καὶ τὸν θρίαμβο. Οἱ λαοὶ μεγαλύνονται
μὲ τὴ θέλησι, τὸ πείσιμα, τὴν ἐργατι-
κότητα καὶ τὴν ψυχραιμία. Χωρὶς αὐ-
τὰ οὔτε τὰ άτομα, οὔτε οἱ στρατοὶ
ἡμποροῦν νὰ θριαμβεύσουν. Πρέπει
νὰ τῶνουν καλὰ στὸ νοῦ τους αὐτὸ τὰ
σημερινὰ ἐλληνόπουλα, ποὺ θὰ εἶναι
σὲ λίγα χρόνια οἱ κυβερνήται καὶ οἱ
πρωτοπόροι τοῦ αἰωνίου ἐλληνικοῦ
μεγαλείου.

Χρ. Ἐμμ. Ἀγγελομάτης

17.

(Συνέχεια)

“Αν πετόγη, τὸ μεγάλο ὄνειρο κάθε γνήσιας ἐλληνικῆς ψυχῆς πραγματοποιεῖται: ἐνώνεται ἡ Ἑλλάδα. Ἐνώνεται ἡ Ἑλλάδα, γίνεται τὸ πρῶτο βῆμα καὶ θὰ μπορέσης καὶ σύ, Ἀλέξανδρε, μιά μέρα νὰ πραγματοποιήσης τὸ δικό σου τ’ ὄνειρο: Νὰ κατακτήσης τὴν Ἀσία.

Ὁ Ἀλέξανδρος ἀκούει, μὰ δὲ μιλοῦσε. Ὅλα αὐτὰ ποὺ τοῦ ἔλεγε ὁ δάσκαλός του τᾶθρισκε σωστά, ἤξερε τὴ μεγάλη σημασία ἔχει ἡ ἐκστρατεία αὐτὴ καὶ παρακαλοῦσε τὸν πατέρα του νὰ λάβῃ κι’ αὐτὸς μέρος. Κι’ ὁ πατέρας του τὸν διώρισε ἀρχηγὸ τοῦ ἱππικοῦ.

Ὁ σοφὸς Ἀριστοτέλης ἐξακολούθησε:

— Τί θὰ πῇ, Ἀλέξανδρε, νὰ κατακτήσης τὴν Ἀσία; Ξέρεις;

— Πῶς δὲν ξέρω, ἀποκρίθηκε μὲ ζωηρότητα τὸ φλογερὸ βασιλόπουλο. Νὰ κάμῃς πόλεμο, νὰ νικήσης, νὰ κυριέψῃς τίς πολιτείες, νὰ βάλῃς φρουρές καὶ ν’ ἀνακηρυχθῇς βασιλιάς.

— Δὲν ἀρκεῖ, δὲν ἀρκεῖ! εἶπε σηκώνοντας τὴ φωνή του ὁ Ἀριστοτέλης.

Ὁ Ἀλέξανδρος σκέφτηκε μιά στιγμή. Καὶ ἀε λίγο:

— Ἐχεις δίκιο, σοφὲ μου δάσκαλε, εἶπε. Δὲν ἀρκεῖ νὰ κατακτήσης μοναχὰ τὸ σῶμα· πρέπει νὰ κατακτήσης καὶ τὴν ψυχὴ. Γιὰ νὰ κατακτήσης τὴν Ἀσίαν ἀληθινὰ πρέπει νὰ κατακτήσης προπάντων τὴν ψυχὴ τῆς.

— Καὶ πῶς θὰ τὸ κατορθώσης;

— Μεταδίδοντας στοὺς βαρβάρους τὸν ἐλληνικὸ πολιτισμὸ. Τίς τέχνες μας, τὰ γράμματα, τίς ἐπιστήμες. Νὰ ζοῦν οἱ Ἕλληνες. Νὰ φωτιστῇ ὁ νοῦς τους, νὰ ἰσορροπήσῃ ἡ βάρβαρη δύναμί τους καὶ νὰ μάθουν πῶς τὸ ἀνώτατο ἀγαθὸ τοῦ ἀνθρώπου εἶναι ἡ ἐλευθερία.

Ὁ Ἀριστοτέλης ἀκούει τὸ μαθητὴ του εὐχαριστημένος. Ἀμὰ ὁ νέος τελείωσε, ὁ σοφὸς δάσκαλος τοῦ ἔπιασε τὸ χέρι:

— Οἱ θεοὶ νὰ δώσουν, Ἀλέξανδρε, εἶπε, γρήγορα μὲ τὸν τρόπο αὐτὸν νὰ κατακτήσης τὴν Ἀσίαν!

— Στ’ ὄνομα τοῦ Πανελληνίου θεοῦ! φώναξε ὁ Φίλιππος σὸ στρατὸ του, τὴν ἄλλη μέρα τὸ πρωῒ, κι’ ἔδωσε τὸ σῆμα νὰ ξεκινήσουν.

Πέρασαν τὴ Δυτικὴ Μακεδονία, μῆκαν στοὺς ἀπέραντους κάμπους τῆς Θεσσαλίας, διάβηκαν τὸν Πηνειὸ ποταμὸ, ἔφτασαν στίς ἱακουστὲς Θερμοπύλες.

Μόλις ἔμαθαν οἱ ἐλληνικὲς πολιτείες πῶς ὁ Φίλιππος μὲ τὸ στρατὸ του μῆκε στὴν Ἑλλάδα καὶ κατεβαίνει, ἔγιναν ἀνάστατες. Καὶ πρῶτος πρῶτος ὁ Δημοσθένης ἀρχισε πάλι νὰ

βγάξῃ πύρινους λόγους ἐναντίον τοῦ Φιλίππου.

— Ἐφτασε ὁ βάρβαρος, φώναζε στοὺς Ἀθηναίους, θὰ ὑποτάξῃ τὴν Ἑλλάδα, θὰ χάσουμε τὴν ἐλευθερίαν μας! Ἀς συνασπιστοῦν ὅλες οἱ ἐλεύτερες ἐλληνικὲς πολιτείες ἐναντίον του!

— Ἐτρεξε στὴ Θήβα κηρύχνοντας τὴν ἐνωσὶς τῆς Ἑλλάδας ἐναντίον τοῦ Φιλίππου. Ὁ Δημοσθένης ἦταν μεγάλος ρήτορας, εἰλικρινὴς πατριώτης, μὰ τὸ μυαλό του δὲν ἔβλεπε μακριά. Δὲν ἔβλεπε πῶς κι’ οἱ Μακεδόνες ἦταν κι’ αὐτοὶ γνήσιοι Ἕλληνες καὶ πῶς τώρα πιά, γιὰ νὰ σωθῇ ἡ Ἑλλάδα, ἔπρεπε νὰ ἐνωθῇ κάτω ἀπὸ ἓνα ἰσχυρὸ ἀρχηγό. Κι’ ἓνας μονάχα τώρα ὑπῆρχε: ὁ βασιλιάς τῆς Μακεδονίας. Τὸ κέντρο τῆς ἐλληνικῆς δύναμης εἶχε μετατοπιστῇ ψηλά, στὴ Μακεδονία.

Ἡ μεγάλη ρητορικὴ δύναμι τοῦ Δημοσθένη παρέσυρε πολλές ἐλληνικὲς πολιτείες ἐναντίον τοῦ Φιλίππου: τὴν Ἀθήνα, τὴ Θήβα, τὴν Κόρινθο, τὰ Μέγαρα, τὴν Κέρκυρα. Πῆρε κι’ ὁ Δημοσθένης τὴν ἀσπίδα καὶ τὸ κοντάρι του κι’ ἔτρεξε κι’ αὐτὸς νὰ πολεμήσῃ.

Τοῦ κάκου ὁ Φίλιππος ἔστειλε σὲ δὴλ τὴν Ἑλλάδα πρεσβείες καὶ διαλαλοῦσε:

— Δὲν ἦρθα γιὰ νὰ ὑποτάξω τὴν Ἑλλάδα! Εἶμαι Ἕλληνας κι’ ἐγὼ κι’ ἦρθα νὰβάλω τέλος στίς διχόνοιες, νὰ ἐνωθούμε ὅλοι καὶ νὰ ἐλευθερώσουμε τοὺς Ἕλληνες ποὺ ζοῦν στὴν Ἀσία. Αὐτὸς εἶναι ὁ σκοπός μου! Ἀς μὴν πιαστοῦμε σὲ πόλεμο!

Μὰ οἱ Ἕλληνες, ἐρεθισμένοι ἀπὸ τὰ λόγια τοῦ Δημοσθένη, δὲν ἀκούγαν.

— Ἐξω, ἔξω! φώναζαν. Ἐξω ὁ βάρβαρος ὁ Μακεδόνας!

Ὁ Μακεδονικὸς στρατὸς τώρα εἶχε περάσει στὴ Βοιωτία κι’ ἔφτασε κοντὰ στὴ Θήβα, στὴ Χαλρώνεια. Κάτω ἀπὸ ἓνα δρῦ, στίς ὄχθες τοῦ ποταμοῦ Κηφισοῦ, ὁ Ἀλέξανδρος εἶχε στήσει τὴ σκηνή του.

— Στέφανε, εἶπε σὸ μικρὸ τοῦ ἀκόλουθο, αὐριο θάχουμε πόλεμο. Οἱ ἀντίπαλοί μας εἶναι πολλοὶ καὶ γενναῖοι. Θὰ πολεμήσουν ἀγρία. Ἄν πάθω τίποτα, νὰ αὐτὲς τίς δυὸ ἐπιστολές, κράτησέ τίς νὰ δώσῃς τὴ μιά στὴ μητέρα μου, τὴν ἄλλη στὸν Ἡφαιστίωνα. Κατάλαβες;

— Κατάλαβα, εἶπε ὁ Στέφανος μὲ πνιγμένη φωνή.

Ἐκρυψε τίς δυὸ ἐπιστολές στὸν κόρφο του καὶ τὰ μάτια του βούρκωσαν. Ὁ Ἀλέξανδρος τὸν χτύπησε χαϊδευτικά στὸν ὦμο:

— Ἐννοία σου, μικρὲ μου ἀδερφέ, τοῦ εἶπε, καὶ δὲν παθαίνω τίποτα. Ἐγὼ μπροστά μου, θαρρῶ, μεγάλο δρόμο. Μὰ εἶναι σωστὸ ὅλα νὰ τὰ προβλέπῃ κανεὶς. Νάσαι ἔτοιμος κάθε στιγμή νὰ πεθάνῃς.

Ὁ Φίλιππος ἔστειλε τὴ στιγμή ἐκείνη ἀνθρώπο καὶ τὸν φώναξε:

— Ἀλέξανδρε, τοῦ εἶπε, αὐριο θὰ δοθῇ ἡ μεγάλη μάχη. Οἱ ἐντίπαλοι εἶναι ἔξιςου γενναῖοι μὲ μᾶς· εἶναι δυὸς περισσότεροι. Πρέπει λοιπὸν, ἀν θέλουμε νὰ νικήσουμε, νὰ μεταχειριστοῦμε καὶ λίγη πανουργία. Σὲ κάλεσα νὰ σοῦ μπιστευτῶ τὰ σχέδιά μου.

— Σὲ ἀκούω, πατέρα, εἶπε ὁ Ἀλέξανδρος.

— Ξέρεις πῶς εἶναι παραταγμένοι

— Ἐχεις δίκιο, σοφὲ μου δάσκαλε, εἶπε ὁ Ἀλέξανδρος.

11197

ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ ΜΕΤΑΞΑΣ, Ο ΙΕΡΟΜΟΝΑΧΟΣ

ΠΡΙΜΟΣ φυσούσε ο μαϊστρος κείνο το άπόγευμα. Ή γερή έγγλέζικη σκούνα τραβούσε με γεμάτα πανιά προς τα στενά. Οι καλοκομμένες πράσινες άχτές άργοδιάβαιναν μέσα σε μία γαλήνη μακαριότη-
τας. Ήτανε Ιούνιος του 1627. Ιού-
νιος ήτανε πάντα ο μήνας, πού τά
εμπορικά βρετανικά καράβια φέ-
ριαν προς την Πόλι, από την πατρίδα
τους, την Άγγλία, τά κασιήρια και
τις τόχες.

Πάνω στο γυαλιστερό κατάστρωμα
δυό άνδρες περπατούσαν σιωπηλοί.
Δυό Έλληνες. Ο ένας με έξυπνα εϋ-
κίνητα μάτια, φαίνονταν σάν έμπορος,
από αυτούς, πού πολλοί κατέβαιναν
τότε μαζί με τά έμπορεύματά τους
από την Εύρώπη. Για τόν άλλον δέν
ήτανε ανάγκη νά σπάση κανείς τó κε-
φάλι του. Τό φόρεμά του τόν συνιστού-
σε άμέσως. Ήτανε Ιερομόναχος. Κί
όχι μόνάχα τó μαύρο του ράσο τó δη-
λώνε, αλλά και τó άσκητικό του πρό-
σωπο, πού θύμιζε γλωμές βυζαντινές
ζωγραφίες. Κάτω όμως από τó γα-
λήνιο αυτό ράσο κρύβονταν ένας νευ-
ρώδης άνθρωπος και κάτω από τó
άσκητικό πρόσωπο ένα άνήσυχο και
ένεργητικό πνεύμα.

Ο Νικόδημος Μεταξάς, ο Ιερομό-
ναχος, στάθηκε για μία στιγμή, έ-
σκυψε τó κεφάλι προς τó φίλο του και
σάν νά συνέχιζε δυνατά τή σκέψη, πού
τόσην ώρα τόν άπασχολούσε, είπε με
θερμή φωνή:

«Ή θεϊκή αυτή άκατάλυσι, πού ά-
νοίξε τó πνεύμα τών ανθρώπων και
πλάτυνε τίς ψυχές, έμεινε για μās
τούς Έλληνες ξένη. Για τούς Έλλη-
νες, πού δώσανε τά φωτά μία φορά
στην οικουμένη!», πρόσθεσε περιλυ-
πος. «Ξέρεις τί θά πñ, Δημήτρη, νά
μην είσαι άναγκασμένος πιά ν' αντι-
γράφης. Νά μπορείς νά βγάξης ένα
β.θλίό σε έκαστό, διακόσια αντίτυπα!
Νά μπορεί ή σκέψη σου νά σκορπιέται
σόν κόσμο και νά βρísκη τó ιού και
τήν ψυχή του συνανθρώπου σου μιλία
μακρú;»

Τό λιγνό του πρόσωπο είχε άνάψει
και τά μάτια του λαμποκοπούσαν, σάν
νά είχε μέσα τους χωνέψει όλο τó χρυ-
σαφί φώς του καλοκαιριάτικου εκεί-
νου δειλινού. Έβγαλε τó βελουδένιο
σκουφάκι του και τά μαλλιά του άνέ-
μισαν σόν βραδινό άνέρα σάν μικρά
οτερα. Ο Δημήτρης Καραύσης τόν
κοίταζε έκπληκτα. Ήτανε και οι δυό
από τó ίδιο χώμα, μεγάλωσαν μαζί
και μαζί έπαιζαν παιδιά μέσα στίς
ροϋγες, εκεί στίς Κεραμιές τής Κε-
ρύνιας, μά δέν μπορούσε καλά-
καλά νά νιώσει ο ένας τόν άλλον.

«Όταν ο δαιμόνιος εκείνος, ο Γου-
τεμβέργιος, βρñκε τόν τύπο πριν από
δυό άιώνες, ή Έλλάδα δέν μπορούσε
νά ώφειληθί τίποτα από αυτό. Ήτανε
ύποταγμένη σε Φράγκους δεσπότες

και τó βυζαντινό κράτος ξεψυχούσε». Έσκυψε πιότερο και ψιθύρισε κοντά
στ' αυτό τού φίλου του, κοιτώντας
γύρω του.

«Ήρθε έπειτα ο Τούρκος και τού-
δωσε την στερνή χτυπία. Κί από τότε
μās πλάκωσε όχι μόνο ή πιό βαρεία
σκλησία, μά τó χειρότερο, ή πιό σκο-
τεινή νύχτα!»

Άρπαξε πυρετώδικα τó μπράτσο
του Δημήτρη και τóσφιξε τόσο δυνα-
τά, πού τόν έκανε νά ζαρώση τά
χείλη του.

«Με καταλαβαίνεις, αδερφέ μου; Ή
αμάθεια και άγραμματοσύνη θά λυγι-
ση και θά τσακίση τή φυλή μας, όχι
ή σκλησία! Τό ξέρει αυτό ο κατα-
χτητής και δέν μās άφήνει ν' ανοίξου-
με τά μάτια μας προς τó φώς τής
γνώσης. Ή αμάθεια!...» είπε με άνα-
στεναγμό.

«Ή αμάθεια... ή αμάθεια...», έ-
κανε σάν ήχώ ο έμπορος τρίζοντας
άκόμα τó μπράτσο του, πού τόσο τόν
πόισε.

«Δέν σοϋ λέγω, ύπάρχουν Έλλη-
νες, πού τύπωναν και τυπώνουν, όπως
έκανα κι' εγώ στό Λονδίνο, μά δέν εί-
ναι εκείνα τά βιβλία πού χρειάζεται
ή φυλή μας και τά νέα παιδιά τής».

«Ε, νά τώρα πού ξεπληρώνεται τó-
νειρό σου! Νά πού έμαθες στό Λον-
δίνο την τέχνη τού τύπου, νά πού κου-
βαλάς πιά στην Πόλι τά μηχανήματα
πού σοϋ χρειάζονται γι' αυτό. Μόνο
πού άδειασε τó πουνγύ σου, καϋμένε
Νικόδημε, μ' αυτά τά σιδερικά», έλεγε
ο έμπορος.

«Και τó ράσο μου θά πουλούσα άν
γινόταν άνάγκη», έκανε αστάροτον-
τας από γαρά ο καλόγερος. «Χρόνια
νάχη ο άφέντης μου, ο πατριάρχης
Κύριλλος ο Λούκαρις, πού μούδωκε
μία τέτοια έντολή. Για σένα οι υπάλ-
λες με τά μάλλινα και τίς στόφες εί-
ναι τó πñ. Μά για μένα αυτά τά σι-
δερικά και οι κόσες με τά μικρού-
τσικα γράμματάκια είναι δλάκερος
ένας κόσμος!» Στό πρόσωπό του ά-
πλώθηκε μία ακακάρóτητα, μία εύτυ-
χία, πού είναι άτήμωρη ή πέννα νά
τήν ιστορήση. Έπαιζε τó βραδινό μαϊ-
στράλι στά μαλλιά του και στίς ψυ-
γής του τά φτερά έπαιζε ο άνέρας
μιας μυστικής λαχτάρας για την πνευ-

ματική έλευθερία τής σκλησίας έλλη-
νικής φυλής.

Είχανε καθίσει σ' ένα μπάγκο, χω-
ρίς νά μιλάνε πιά μαζί. Ο καθένας
πñρε τó δρόμο μοναχός του, στίς δι-
κς του σκέψης τά μονοπάτια. Σε λί-
γο όμως έσκυψε ο Νικόδημος πάλι
προς τó φίλο του τó Δημήτρη.

«Μά όσο άνεβαίνουμε προς την Πό-
λι, τόσο και τρέμει ή καρδιά μου μην
λάχη και μās κάνουν καμιά δουλειά.
Τά τούρκικα τελωνεία τά φοβάται!
Μόλις δοϋν σε μās τούς ραγιάδες φυλ-
λάδα, χαρτί ή κάτι πού έχει σέσι μ'
αυτά, τó πετούν χωρίς νά χάσουν και-
ρό στή θάλασσα και τόν κάτοχό τους
στό μπουντροϋμι».

Τόση πίκρα έσταζαν τά χείλη του,
πού ο Δημήτρης ο Καραύσης έβαλε
τó χέρι του πάνω στό γόνατο τού φί-
λου του παρηγορώντάς τον.

«Έννοια σου Νικόδημε, ο πατριάρ-
χης θά τó κατορθώσει...»

Τό καράβι σκαμπανέβαζε στό δυνα-
τό τώρα άνέρα πού σθάμπου.

...

Πόσες πίκρες, πόσα προσκυνήματα,
πόσα καρδιοχτύπια! Τό άσκητικό τού
Νικόδημου Μεταξά, τού Ιερομόναχου,
πρόσωπο είχε γίνει πιά άδύνατο τίς
μέρες εκείνες. Από τόν Πλάτο σόν
Κατάφα και πάλι ξαναρχής. Όταν ο
Πατριάρχης Κύριλλος ο Λούκαρις τού
είπε λυπημένος πώς καθώς φαίνεται
δέν θά μπορέσουν νά ξεμπλέξουν τά
μηχανήματα, ένοιωσε μία μαχαιριά
μέσα στην καρδιά του. Τόσοι κόποι
λοιπόν και τόσες άγωνίες έπρεπε μά-
ταια νά πάνε; Τρόμαξε, γλώμισσε και
στηρίχτηκε στην άκρη ενός τραπεζιού
νά μην πέση.

«Και τά βιβλία, πού θά τυπώναμε
για τά παιδιά;... και όλα τά άλλα;»
ψιθύρισε σε μεγάλη άπελπισία.

Κί όμως τó ψυχικό σθένος τού κα-
λόγερου δέν μπορούσε νά σπάση τόσο
γλήγορα. Βρñκε τó δρόμο ο ίδιος,
γιατί είχε την ψυχή του οδηγό.

Με τόν άρχιεπίσκοπο Κορινθίας, πού
ήτανε φίλος του, παρουσιάστηκε από
μέρους τού Πατριάρχου σόν Άγγλο
πρέσβη κι' ιστορήσε τόν πόνο του. Ο
Άγγλος διπλωμάτης είχε τότε κάποια
διαφορά με τόν Γάλλο πρόξενο, πού
ήτανε φίλος του. Ο Άγγλος πρέσβης
έπαιζε τó βραδινό μαϊστράλι στά
μαλλιά του και στίς ψυχής του τά φτερά
έπαιζε ο άνέρας μίας μυστικής λαχτάρας
για την πνευματική έλευθερία τής
σκλησίας έλληνικής φυλής.

Ένα άπόγευμα στερνά από κάμπο-
σες μέρες βρέθηκε πάλι ο καλόγερος
μπροστά σόν Έγγλέζο πρέσβη.

«Εξοχώτατε, κι' άκόμα μία χάρι θά
ζητήσω από την άφεντιά σου. Και τή

Στέκονταν μπροστά σόν Πατριάρχη
λάμποντας από χέρα.

ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ ΜΕΤΑΞΑΣ, Ο ΙΕΡΟΜΟΝΑΧΟΣ

ΠΡΙΜΟΣ φυσούσε ο μαϊστρος κείνο τό άπόγεμα. Ή γερή έγγλέζικη σκούνα τραβούσε με γεμάτα πανιά προς τά στενά. Οι καλοκουμμένες πράσινες άχτές άργοδιάβαι-

ναν μέσα σε μία γαλήνη μακαριότητα. Ήτανε 'Ιούλιος του 1627. 'Ιούλιος ήτανε πάντα ο μήνας, πού τά έμπορικά βρετανικά καράβια φέρναν προς την Πόλι, από την πατρίδα τους, την Άγγλία, τά κασιήρια και τις τοόχες.

Πάνω στο γυαλιστερό κατάστρωμα δυό άδρες περπατούσαν σιωπηλοί. Δυό Έλληνες. Ο ένας με έξυπνα εύκίνητα μάτια, φαίνονταν σαν έμπορος, από αυτούς, πού πολλοί κατέβαιναν τότε μαζί με τά έμπορεύματά τους από την Εύρώπη. Για τόν άλλον δέν ήτανε ανάγκη νά σπάση κανείς τό κεφάλι του. Τό φόρεμά του τόν συνιστούσε άμέσως. Ήτανε Ιερομόναχος. Κι' όχι μονάχα τό μαύρο του ράσο τό δήλωνε, αλλά και τό άσκητικό του πρόσωπο, πού θύμιζε χλωμές βυζαντινές ζωγραφιές. Κάτω όμως από τό γαλήνιο αυτό ράσο κρύβονταν ένας νευρώδικος άνθρωπος και κάτω από τό άσκητικό πρόσωπο ένα άνήσυχο και ένεργητικό πνεύμα.

Ο Νικόδημος Μεταξάς, ο Ιερομόναχος, στάθηκε για μία στιγμή, έσκυψε τό κεφάλι προς τό φίλο του και σαν νά συνέχιζε δυνατά τη σκέψη, πού τόσην ώρα τόν άπασχολούσε, είπε με θερμή φωνή:

«Ή θεική αυτή άσκάλυψη, πού άνοίξε τό πνεύμα τών ανθρώπων και πλάτυνε τις ψυχές, έμεινε για μας τούς Έλληνες ξένη. Για τούς Έλληνες, πού δώσανε τά φωτά μία φορά στην οίκουμένη!», πρόσθεσε περίλυπος. «Ξέρεις τί θά πη, Δημήτρη, νά μην είσαι άναγκασμένος πιά ν' αντιγράφης. Νά μπορείς νά βγάξης ένα β.θλίο σε έκάτό, διακόσια αντίτυπα! Νά μπορεί ή σκέψη σου νά σκορπιέται στον κόσμο και νά βρίσκη τό νοϋ και την ψυχή του συνανθρώπου σου μιλία μακριά;»

Τό λιγνό του πρόσωπο είχε άνάψει και τά μάτια του λαμποκοπούσαν, σαν νά είχε μέσα τους χωνέψει όλο τό χρυσάφι φώς του καλοκαιριάτικου εκείνου δειλινού. Έβγαλε τό βελουδένιο σκουφάκι του και τά μαλλιά του άέμισαν στον βραδινό άγέρα σαν μικρά φτερά. Ο Δημήτρης Καρούσος τόν κοιτάζε έκπληκτα. Ήτανε και οι δυό από τό ίδιο χώμα, μεγάλωσαν μαζί και μαζί έπαιζαν παιδιά μέσα στις ρούγες, εκεί στις Κεραμιές της Κεφαλληνιάς, μά δέν μπορούσε καλά-καλά νά νοιώση ο ένας τόν άλλον.

«Όταν ο δαιμόνιος εκείνος, ο Γουτενβέργιος, βρήκε τόν τύπο πριν από δυό αιώνες, ή Έλλάδα δέν μπορούσε νά όφελγη τίποτα από αυτό. Ήτανε ύποταγμένη σε Φράγκους δεσπότες

και τό βυζαντινό κράτος ξεψυχούσε». Έσκυψε πότερο και ψιθύρισε κοινά στ' αυτό του φίλου του, κοιτώντας γύρω του.

«Ήρθε έπειτα ο Τούρκος και τούδωσε την στερνή χτυπιά. Κι' από τότε μας πλάκωσε όχι μόνο ή πιό βαρεία σκλαβιά, μά τό χειρότερο, ή πιό σκοτεινή νύχτα!»

Άρπαξε πυρετώδικα τό μπράτσο του Δημήτρη και τβσίφερε τόσο δυνατά, πού τόν έκανε νά ζαρώση τά χείλη του.

«Με καταλαβαίνεις, αδερφέ μου; Ή άμάθεια και άγραμματοσύνη θά λυγίση και θά τσακίση τη φυλή μας, όχι ή σκλαβιά! Τό ξέρει αυτό ο καταχτητής και δέν μας άφήνει ν' άνοιξουμε τά μάτια μας προς τό φώς της γνώσης. Ή άμάθεια!...» είπε με άναστεναγμό.

«Ή άμάθεια... ή άμάθεια...», έκανε σαν ήχώ ο έμπορος τριβοντας άκόμα τό μπράτσο του, πού τόσο τόν πόνεσε.

«Δέν σου λέγω, υπάρχουν Έλληνες, πού τύπωσαν και τυπώνουν, όπως έκανα κι' εγώ στο Λονδίνο, μά δέν είναι εκείνα τά βιβλία πού χρειάζεται ή φυλή μας και τά νέα παιδιά της».

«Ε, νά τώρα πού ξεπληρώνεται τβνειρό σου! Νά πού έμαθες στο Λονδίνο την τέχνη του τύπου, νά πού κουβαλάς πιά στην Πόλι τά μηχανήματα πού σου χρειάζονται γι' αυτό. Μόνο πού άδειασε τό πουργι σου, καθήμεν Νικόδημε, μ' αυτά τά σιδερικά», έλεγε ο έμπορος.

«Και τό ράσο μου θά πουλούσα αν γινόταν ανάγκη», έκανε άστράφτοντας από χαρά ο καλόγερος. «Χρόνια νάχη τό άφέντης μου, ο πατριάρχης Κύριλλος ο Λούκαρις, πού μουδωκε μία τέτοια έντολή. Για σένα οι υπάλληλοι με τά μάλλινα και τις στόφες είναι τό πάν. Μά για μένα αυτά τά σιδερικά και οι κόσες με τά μικρούτσικα γραμματάκια είναι όλάκερος ένας κόσμος!» Στο πρόσωπό του άπλώθηκε μία μακαριότητα, μία εύτυχία, πού είναι άνήμπορη ή πέννα νά την ιστορήση. Έπαιζε τό βραδινό μαϊστράλι στα μαλλιά του και στής ψυχής του τά φτερά έπαιζε ο άγέρας μιας μυστικής λαχτάρας για την πνευ-

ματική έλευθερία της σκλάβας έλληνικής Φυλής.

Είχανε καθίσει σ' ένα μπάγκο, χωρίς νά μιλάνε πιά μαζί. Ο καθένας πήρε τό δρόμο μοναχός του, στής δικής του σκέψης τά μονοπάτια. Σε λίγο όμως έσκυψε ο Νικόδημος πάλι προς τό φίλο του τό Δημήτρη.

«Μά όσο άνεβαίνουμε προς την Πόλι, τόσο και τρέμει ή καρδιά μου μην λάχη και μας κάνουν καυμιά δουλειά. Τά τούρκικα τελωνεία τά φοβάμαι! Μόλις δούν σε μας τούς ραγιάδες φυλλάδα, χαρτί ή κάτι πού έχει σέσι μ' αυτά, τό πετούν χωρίς νά χάσουν καιρό στη θάλασσα και τόν κάτοχό τους στο μπουντρούμι».

Τόση πίκρα έσταζαν τά χείλη του, πού ο Δημήτρης ο Καρούσος έβαλε τό χέρι του πάνω στο γόνατο του φίλου του παρηγορώντας τον.

«Έννοια σου Νικόδημε, ο πατριάρχης θά τό κατορθώσει...»

Τό καράβι σκαμπανέδαζε στο δύνα-τό τώρα άγέρα του σύθαμου.

...

Πόσες πίκρες, πόσα προσκυνήματα, πόσα καρδιοχτύπια! Τό άσκητικό του Νικόδημου Μεταξά, του Ιερομόναχου, πρόσωπο είχε γίνει πιό αδύνατο τις μέρες εκείνες. Από τόν Πίλατο στον Κουρτιάκη και πάλι στον Λούκαρι. Όταν ο Πατριάρχης Κυρίλλος ο Λούκαρις τού είπε λυπημένος πώς καθώς φαίνεται δέν θά μπορούσαν νά έμπλέξουν τά μηχανήματα, ένοιωσε μία μαχαιριά μέσα στην καρδιά του. Τόσοι κόποι λοιπόν και τόσες άγωνίες έπρεπε μάταια νά πάνε; Τρόμαξε, χλώμιασε και στηρίχτηκε στην άκρη ενός τραπεζιού νά μην πέση.

«Και τά βιβλία, πού θά τυπώνουμε για τά παιδιά;... και όλα τά άλλα;» ψιθύρισε σε μεγάλη άπελπισία.

Κι' όμως τό ψυχικό σθένος του καλόγερο δέν μπορούσε νά σπάση τόσο γλήγορα. Βρήκε τό δρόμο ο ίδιος, γιατί είχε την ψυχή του οδηγό.

Με τόν άρχιεπίσκοπο Κορινθίας, πού ήτανε φίλος του, παρουσιάστηκε από μέρος του Πατριάρχου στον Άγγλο

Άγγλος διπλωματης είχε τότε κάποια διαφορά με τόν Γάλλο πρόξενο, πού προστάτευε τούς 'Ιησούτες, και θέλησε νά τόν χτυπήση. Μά δέ... κα-... νείς νά μην άναφέρη εδώ ότι άληθινά συγκινήθηκε και από τη λαχτάρα του Νικόδημου. Δέχτηκε λοιπόν νά ενεργήση στο Βελύρη. Πραγματικά πήρε μιάν Ιδιόχειρο άδεια από τόν μεγάλον άφέντη και ο θησαυρός του Νικόδημου Μεταξά, τό πρώτο έλληνικό τυπογραφείο στην Κωνσταντινούπολι, μπήρεσε και πέρασε.

Ένα άπόγεμα στερνά από κάμποσες μέρες βρέθηκε πάλι ο καλόγερος μπροστά στον Έγγλέζο πρέσβη.

«Έξοχώτατε, κι' άκόμα μία χάρι θά ζητήσω από την άφεντιά σου. Και τη

Στέκονταν μπροστά στον Πατριάρχη λαμπώντας από χαρά.

1 1/2 5

Τὸ αἰώνιο συμφέρον μας λοιπὸν εἶναι νὰ ἐτοιμασθοῦμε μὲ κάθε τρόπο καὶ ὅσο μποροῦμε τελειότερα γιὰ τὴ ζωὴ στὴν ὁποία μᾶς προσκαλεῖ ὁ Θεὸς μὲ τὴν ἀγία του διδασκαλία. Ὡς πιστεύουμε λοιπὸν σ' αὐτὸν μ' ὅλη μας τὴν ψυχὴ καὶ μὲ ζῆλο καὶ ἐπιμονὴ ὡς βαδίζουμε σύμφωνα με τὶς ἐντολὰς σου.

Τα παγκόσμια τραγούδια ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΞΕΝΗΤΕΜΕΝΟΥΣ

«Η πατρίδα μας ξέρουμε πώς δεν έχει τόσο πλούσια γη όπως άλλοι τόποι. Ξέρουμε πώς γι' αυτό δεν μπορούσαν οι Έλληνες να ευτυχίσουν μονάχα με την καλλιέργεια της γης τους. Και σήμερα έχουμε περισσότερα καλλιεργήσιμα έδαφη από άλλα χρόνια και πολύ καλύτερα γίνεται η καλλιέργειά τους. Μά άλλα χρόνια τα πράγματα ήταν πιο στενόχωρα και πιο δύσκολα. Γι' αυτό οι Έλληνες έμαθαν να έμπορεύονται, να γίνονται ναυτικοί και να ξενιτεύονται σε ξένες και μακρινές χώρες.

«Από τ' αρχαιότερα χρόνια είχαν δημιουργηθεί Έλληνικές αποικίες σ' όλη την Μεσόγειο, από την Ίσπανία, την Νότιο Γαλλία και την Ιταλία ως τις άκτες της Μικρασίας και του Πόντου. Μά και στα μεσαιωνικά χρόνια και ως την εποχή μας η ξενιτιά τραβάει πολλόν Έλληνικό κόσμο. Ο ξενιτεμός είναι μια μοιραία ανάγκη... Βέβαια κάνουμε προσπάθειες να πολλαπλασιάσουμε τις πηγές πλούτου της χώρας μας, ώστε να μη σκορπίζονται σε ξένες χώρες οι δυνάμεις της πατρίδος μας. Μά πάντα υπάρχουν μακρινοί ξενιτεμένοι...

Γι' αυτό κι' η λαϊκή μας ποίηση ασχολείται με τους ξενιτεμένους και με την ξενιτιά. Ένα πλήθος δημοτικά τραγούδια μιλούν για το «ζωντανό χωριάδι», που «παρηγοριά δεν έχει» και με άσθονο λυρισμό ζωγραφίζουν την θλίψη της ξενιτιάς...

Λαϊκό τετράστιχο με έπιγραμματικό τρόπο χαραχτηρίζει την ξενιτιά έτσι:

«Την ξενιτιά, την άρραβιά,
την πίκρα, την αγάπη,
τά τέσσερα τά ζύγιασαν,
βαρύτερα είν' τά ξένα.
Ο ξένος και στην ξενιτιά
πρέπει να βάνη μαύρα
για να ταϊράζη ή φορεσιά
με της καρδιάς τη λαύρα».

Είναι πραγματικά βαρεία και σκληρή η ξενιτιά και η πατρίδα είναι πάντα αγαπημένη. Μά η οικονομική ανάγκη σπρώχνει μακριά μερικούς. Πάνε μακριά για να εργασθούν και να στείλουν ή να φέρουν χρήματα κι' έτσι να βοηθήσουν το σπίτι τους. Νά περιθάλλουν τους γέροντας γονείς, να προικίσουν τις αδελφές τους. Κι' εκείνοι που αγωνίζονται μακριά ένα άγώνα τίμιο δεν θλιβόνται. Θλιβόνται αυτοί που μένουν έδω, χωρίς τόν άνθρωπό τους, χωρίς τόν προστάτη τους, χωρίς τόν αγαπημένο τους πρόσωπο. Κι' αυτοί που μένουν βλέπουν πολύ μαύρη την ξενιτιά... Απ' αυτούς δημιουργήθηκαν και τα Έλληνικά λαϊκά τραγούδια της ξενιτιάς. Γι' αυτό είναι και τόσο μαύρα και λυπητερά...

Σ' ένα από τα πιο παλιά τραγούδια της ξενιτιάς, συνθεμένο από τον 15ον αιώνα, η λυπητερή απέλπεια της μάνας που λείπει, ο γιός της στην ξε-

νιτιά ξεσπάει σε κατάρες, γιατί τόν παιδί της αποφάσισε να ξενιτευθεί. «Όσο τόσο τόν πιο δραματικό στοιχείο του είναι η βαρεία λύπη της οικογενείας του ξενιτεμένου, πού τόν περιμένει...

Μέσα από τούς στίχους του τραγουδιού εκείνου περνάν όλες οι μαύρες σκέψεις και παρουσιάζεται ο ξενιτεμένος νεκρός στην άμμουδιά, όπου τόν πτώμα του σπαράζεται από μαύρα πουλιά και τριγυρίζεται από άσπρα. Και ο ξενιτεμένος νεκρός στέλνει στην πατρίδα του ένα από τ' άσπρα πουλιά, πού τού λέει πώς είναι από τόν τόπο του και από την γειτονιά του, και τού δίνει τέτοια παραγγελία για τή μάνα του, για τήν αδελφή του και για τήν άρραβωνιαστικιά του:

«Αν είσαι από τόν τόπο μου
κι' από τή γειτονιά μου,
χαμπήλωσ' τις φτερούγες σου
τριά λόγια να σου γράψω,
τό 'να να πάς της μάνας μου
τάβλο της άδερφής μου
το τρίτο τ'ο φαρμακείο
να πάρ' της πεθετής μου.
Να το δάδεξ' ή μάνα μου,
να κλάση ή άδερφή μου,
να το δάδεξ' ή άδερφή,
να κλάση ή πεθετή μου,
να τ'ο δάδεξ' ή πεθετή,
να κλάση ή κόσμος όλος».

Η λαϊκή μάοσα καταλήγει να 'ρε παραγγέλν' ξενιτιά τόν άπογαρ'τα, ο τού ξενιτεμένου σπ' φέρει μακρυά. Θυμωμένοι άν' α ή ώρες τού άποχαιρετισμού και τού ξενιτεματος. Γι' αυτό ο λαός προσέχει τά καλά ή κακά συνσπαντήματα. Και πριν ξεκινήση τόν μούλαρι, πού θά πάρη από τόν χωριό του τόν ξενιτεμένο για να τόν φέρη στόν πρώτο σταθμό τού ταξιδιού του, ένα αγαπημένο του πρόσωπο άδειάζει στό δρόμο τού μούλαριού ένα λαγύνη με νερό. Τότε, αυτός πού φεύγει, κάνει μ' εύλόγια τόν σταυρό του και ξεκινά γεμάτος έλπίδες.

Σ' ένα τραγούδι, ο άποχαιρετισμός τού ξενιτεμένου, σάν φεύγει, αρχίζει έτσι:

«Σ' άφήνω γειά, μανούλα μου,
σ' άφήνω γειά, πατέρα,
Έχετε γειά, άδερφάκια μου
και σεις ξαδερφοπούλες.
Θά φύγω, θά ξενιτευτώ,
θά πάω μακριά στά ξένα.
Θά φύγω, μάνα μου, θά ρθώ
και μ'ήν πολυλυπ'έσαι.
Από τά ξένα πού βρεθώ,
μ'ήν θα σου στένω άφήνω
μέ τή δουτιά της άνωλης,
τήν πάνη τού χειμώνα,
και μέ τ' άσπ'ρα τ' ούρανού
τα ρόδα τού Μάϊου.
Θέ να σου στένω μάλαμα,
θέ να σου στένω άφήνω,
θέ να σου στένω π'άματα
π' ούδέ τά σ' έλθω γ'όσαι!»

Έτσι, ο καλός ξενιτεμένος άπογαρ-

ρετάει τούς δικούς του. Και σχεδόν πάντα ξέρει να έκτελέση τις ύποσχέσεις του...

Τραγικό σημείο στή δημοτική ποίησί μας είναι και ή μακρινή άπόσταση της ξενιτιάς. Δέν είναι μονάχα ή άπουσία τού αγαπημένου προσώπου. Είναι και ή άπόσταση στοιχείο λύπης και λυμφοράς... Και ρωτάει τόν τραγουδιστή:

«Τί να σου στείλω ξένη μου
τί να σου προδοθήσω;
Μήλο άν σου στείλω σέπεται,
τραντάφυλλο μαδιέται,
σταφύλι ξερογιάζεται,
κυδώνι μαραγκιάζει.
Νά στείλω με τά δάκρυα μου
μαντήλι μουσκεμένο,
τά δάκρυά μου είναι καυτερά
και καίνε τόν μαντήλι...»

Τραγικές νότες δανείζεται ή λαϊκή μας ποίηση και από τις άρρώστειες τών ξενιτεμένων. Η άρρώστεια σέ τ'όπους ξένους, μακριά από συγγενείς, από πρόσωπα πού αγαπούν τόν ξενιτεμένο, είναι κάτι θλιβερό και σκληρό... Και λέει τόν τραγουδιστή για τόν άρρωστο ξενιτεμένο:

«Η άρρώστεια θέλει στρώματα,
θέλει ψιλά σεντόνια,
θέλει μανούλας γόνατα,
θέλει άδερφής άγκάλες».

Κι' ο ξενιτεμένος άρρωσταίνει και τότε λέει με άπόγνωσι:

«Ηρτ' ο καιρός κι' άρρώσθησα
και ξάπλωσα στό στρώμα.
Τηρώ δεξιά, τηρώ ζερβά,
και γνωριμιά δέν βλέπω...»

Μά πού τραγικά τόν δημοτικό τραγουδιστή περιγράφει τόν θάνατο τού ξενιτεμένου σέ μακρινό ξενοδοχείο ή σέ άγνωστο νοσοκομείο, άνάμεσα σέ ξένους και σέ άλλόγλωσσους... Σέ πολλά τραγούδια τρανικά και σέ μοιρολόγια νησιώτικα θρηνείται ο θάνατος τού ξενιτεμένου, πού:

«Ξένοι τόν έσαθάνασαν και ξένοι τόν κηδεύουν...»

Σέ τούτο τόν σύντομο μοιρολόγι φαίνεται ή τραγική μοίρα τού ξενιτεμένου πού πεθαίνει στήν ξενιτιά:

«Αλλά τόν κ' έον τού πέθανε
σέ ξενοδοχού σπιτι,
κι' είναι τόν σπιτι, άσάρωτο
κι' ο νός κορμ' αχτισμένος
Γ' όσε ο νός στή μπάνια του
καίνε με δέν βλέπει,
δέν βλέπει μάνα να πονή,
μήτ' άδερφή να κλαίη».

Κι' άφοι κανένα δέν είδε,
ο νός τότε άπορρίστη».

«Ματάκια μου, σφαλίστε,
χέρια μου, σταυρωθήτε
και σ' κορμί σάλικο
άπλώσου μοναχό σου...»

Κι' άλλο μοιρολόγι είναι και την

Ο ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΚΑΙ Ο ΜΑΡΑΘΩΝ

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ
ΚΙΜΩΝΟΣ
ΑΘΗΝΑΙΟΣ

Ο κατηγορούμενος έκανε την απολογία του μπροστά στους αυστηρούς δικαστές. Τά λόγια του κυλούσαν ρυθμικά, όπως ρυθμικά άνοιγαν και έκλειναν τα μάτια. Η φωνή του ήταν ήρεμη και σίγουρη. Οι δικαστές τον κοιτούσαν και για την ελλειψία των δονών λένε.

Δέν άρνιόταν την κατηγορία των εθρών του ο Μιλτιάδης του Κίμωνος.

Στά 523 έγκατέλειπε το αξίωμά του. Άρχοντας ήταν στην Αθήνα πάλι έξι μήνες. Ο αδελφός του Σπάρτης, Κερκιράδης, είχε διαφρονήσει τον Κίμωνα (στην αρχή ο Σπάρτης Κερκιράδης), είχε διαφρονήσει τον Κίμωνα, γι' αυτό ο Σπάρτης Κερκιράδης έλεγχε τον Κίμωνα. Είχε ανάγκη να τον έπειθε για την επανάσταση. Πατριώτης την κόρη του Κίμωνος, της δυο παιδιών Μελίπονα και τον Κίμωνα.

Ο Κίμωνας έπαιξε τον Κίμωνα πώς βοήθησε το Δαρείο στην έκστρατεία του ενάντια στους Σπάρτες. Ο Κίμωνας πάλι έλεγε κι' άλλως. Όμως, όταν μαζί με τους άλλους ηγεμόνες από τις Ιωνικές πόλεις έφτασαν κάποια γιορτή, της δυο παιδιών Μελίπονα και τον Κίμωνα.

τόν Ιστιάδα Δαρείο. Γόριος λοιπόν στη χώρα του άπραχτος. Πρόλαβε όμως και κατέλαβε αυτός τη Λήμνο και την Ίμβρο πριν από τους Πέρσες και την παρέδωσε στις Αθήνες. Αργότερα, όταν η Μίλητος κατελήφθη από το Δαρείο κι' ο βαρβαρικός χείμαρρος ξεχύθηκε, δέχτηκε να γίνει όργανο των Περσών. Προτίμησε να έγκαταλείψει την άρχη και φορτώνοντας τους θησαυρούς της ηγεμονίας του σε τρία καράβια να φύγει στις Αθήνες.

Οι δικαστές αποφύθηκαν σε αυτόν. Δέν έπαιξε τον Κίμωνα πώς βοήθησε το Δαρείο στην έκστρατεία του ενάντια στους Σπάρτες. Ο Κίμωνας πάλι έλεγε κι' άλλως. Όμως, όταν μαζί με τους άλλους ηγεμόνες από τις Ιωνικές πόλεις έφτασαν κάποια γιορτή, της δυο παιδιών Μελίπονα και τον Κίμωνα.

Ο Μιλτιάδης άδουάθηκε. Η ανάγκη τον έκανε να γίνει στρατηγός. Με 60 χιλιάδες άνδρες έφτασε στην Ελλάδα. Ο Μιλτιάδης έπαιξε τον Κίμωνα πώς βοήθησε το Δαρείο στην έκστρατεία του ενάντια στους Σπάρτες. Ο Κίμωνας πάλι έλεγε κι' άλλως. Όμως, όταν μαζί με τους άλλους ηγεμόνες από τις Ιωνικές πόλεις έφτασαν κάποια γιορτή, της δυο παιδιών Μελίπονα και τον Κίμωνα.

Οι βάρεται έπαιξε τον Κίμωνα πώς βοήθησε το Δαρείο στην έκστρατεία του ενάντια στους Σπάρτες. Ο Κίμωνας πάλι έλεγε κι' άλλως. Όμως, όταν μαζί με τους άλλους ηγεμόνες από τις Ιωνικές πόλεις έφτασαν κάποια γιορτή, της δυο παιδιών Μελίπονα και τον Κίμωνα.

Ο Κίμωνας έπαιξε τον Κίμωνα πώς βοήθησε το Δαρείο στην έκστρατεία του ενάντια στους Σπάρτες. Ο Κίμωνας πάλι έλεγε κι' άλλως. Όμως, όταν μαζί με τους άλλους ηγεμόνες από τις Ιωνικές πόλεις έφτασαν κάποια γιορτή, της δυο παιδιών Μελίπονα και τον Κίμωνα.

Ο Κίμωνας έπαιξε τον Κίμωνα πώς βοήθησε το Δαρείο στην έκστρατεία του ενάντια στους Σπάρτες. Ο Κίμωνας πάλι έλεγε κι' άλλως. Όμως, όταν μαζί με τους άλλους ηγεμόνες από τις Ιωνικές πόλεις έφτασαν κάποια γιορτή, της δυο παιδιών Μελίπονα και τον Κίμωνα.

Ο Κίμωνας έπαιξε τον Κίμωνα πώς βοήθησε το Δαρείο στην έκστρατεία του ενάντια στους Σπάρτες. Ο Κίμωνας πάλι έλεγε κι' άλλως. Όμως, όταν μαζί με τους άλλους ηγεμόνες από τις Ιωνικές πόλεις έφτασαν κάποια γιορτή, της δυο παιδιών Μελίπονα και τον Κίμωνα.

Ηρακλής του έπειτα από τον θάνατο του Ηρώα είχαν καταφύγει από την Τραχίνα στο Θέρμο. Τίνας από αυτόν σωτηρία; και ο Θησέας είχε εστιάσει στην άρχη του Μιλτιάδης. Ο Μιλτιάδης πάλι έλεγε κι' άλλως. Όμως, όταν μαζί με τους άλλους ηγεμόνες από τις Ιωνικές πόλεις έφτασαν κάποια γιορτή, της δυο παιδιών Μελίπονα και τον Κίμωνα.

Ο Μιλτιάδης άδουάθηκε. Η ανάγκη τον έκανε να γίνει στρατηγός. Με 60 χιλιάδες άνδρες έφτασε στην Ελλάδα. Ο Μιλτιάδης έπαιξε τον Κίμωνα πώς βοήθησε το Δαρείο στην έκστρατεία του ενάντια στους Σπάρτες. Ο Κίμωνας πάλι έλεγε κι' άλλως. Όμως, όταν μαζί με τους άλλους ηγεμόνες από τις Ιωνικές πόλεις έφτασαν κάποια γιορτή, της δυο παιδιών Μελίπονα και τον Κίμωνα.

Ο Μιλτιάδης άδουάθηκε. Η ανάγκη τον έκανε να γίνει στρατηγός. Με 60 χιλιάδες άνδρες έφτασε στην Ελλάδα. Ο Μιλτιάδης έπαιξε τον Κίμωνα πώς βοήθησε το Δαρείο στην έκστρατεία του ενάντια στους Σπάρτες. Ο Κίμωνας πάλι έλεγε κι' άλλως. Όμως, όταν μαζί με τους άλλους ηγεμόνες από τις Ιωνικές πόλεις έφτασαν κάποια γιορτή, της δυο παιδιών Μελίπονα και τον Κίμωνα.

Ο Μιλτιάδης άδουάθηκε. Η ανάγκη τον έκανε να γίνει στρατηγός. Με 60 χιλιάδες άνδρες έφτασε στην Ελλάδα. Ο Μιλτιάδης έπαιξε τον Κίμωνα πώς βοήθησε το Δαρείο στην έκστρατεία του ενάντια στους Σπάρτες. Ο Κίμωνας πάλι έλεγε κι' άλλως. Όμως, όταν μαζί με τους άλλους ηγεμόνες από τις Ιωνικές πόλεις έφτασαν κάποια γιορτή, της δυο παιδιών Μελίπονα και τον Κίμωνα.

Ο Μιλτιάδης άδουάθηκε. Η ανάγκη τον έκανε να γίνει στρατηγός. Με 60 χιλιάδες άνδρες έφτασε στην Ελλάδα. Ο Μιλτιάδης έπαιξε τον Κίμωνα πώς βοήθησε το Δαρείο στην έκστρατεία του ενάντια στους Σπάρτες. Ο Κίμωνας πάλι έλεγε κι' άλλως. Όμως, όταν μαζί με τους άλλους ηγεμόνες από τις Ιωνικές πόλεις έφτασαν κάποια γιορτή, της δυο παιδιών Μελίπονα και τον Κίμωνα.

Ο Μιλτιάδης άδουάθηκε. Η ανάγκη τον έκανε να γίνει στρατηγός. Με 60 χιλιάδες άνδρες έφτασε στην Ελλάδα. Ο Μιλτιάδης έπαιξε τον Κίμωνα πώς βοήθησε το Δαρείο στην έκστρατεία του ενάντια στους Σπάρτες. Ο Κίμωνας πάλι έλεγε κι' άλλως. Όμως, όταν μαζί με τους άλλους ηγεμόνες από τις Ιωνικές πόλεις έφτασαν κάποια γιορτή, της δυο παιδιών Μελίπονα και τον Κίμωνα.

Ο Μιλτιάδης άδουάθηκε. Η ανάγκη τον έκανε να γίνει στρατηγός. Με 60 χιλιάδες άνδρες έφτασε στην Ελλάδα. Ο Μιλτιάδης έπαιξε τον Κίμωνα πώς βοήθησε το Δαρείο στην έκστρατεία του ενάντια στους Σπάρτες. Ο Κίμωνας πάλι έλεγε κι' άλλως. Όμως, όταν μαζί με τους άλλους ηγεμόνες από τις Ιωνικές πόλεις έφτασαν κάποια γιορτή, της δυο παιδιών Μελίπονα και τον Κίμωνα.

ομένος από τον κόπο πέθανε εόρου. Ο Μιλτιάδης έπαιξε τον Κίμωνα πώς βοήθησε το Δαρείο στην έκστρατεία του ενάντια στους Σπάρτες. Ο Κίμωνας πάλι έλεγε κι' άλλως. Όμως, όταν μαζί με τους άλλους ηγεμόνες από τις Ιωνικές πόλεις έφτασαν κάποια γιορτή, της δυο παιδιών Μελίπονα και τον Κίμωνα.

Ο Μιλτιάδης άδουάθηκε. Η ανάγκη τον έκανε να γίνει στρατηγός. Με 60 χιλιάδες άνδρες έφτασε στην Ελλάδα. Ο Μιλτιάδης έπαιξε τον Κίμωνα πώς βοήθησε το Δαρείο στην έκστρατεία του ενάντια στους Σπάρτες. Ο Κίμωνας πάλι έλεγε κι' άλλως. Όμως, όταν μαζί με τους άλλους ηγεμόνες από τις Ιωνικές πόλεις έφτασαν κάποια γιορτή, της δυο παιδιών Μελίπονα και τον Κίμωνα.

Ο Μιλτιάδης άδουάθηκε. Η ανάγκη τον έκανε να γίνει στρατηγός. Με 60 χιλιάδες άνδρες έφτασε στην Ελλάδα. Ο Μιλτιάδης έπαιξε τον Κίμωνα πώς βοήθησε το Δαρείο στην έκστρατεία του ενάντια στους Σπάρτες. Ο Κίμωνας πάλι έλεγε κι' άλλως. Όμως, όταν μαζί με τους άλλους ηγεμόνες από τις Ιωνικές πόλεις έφτασαν κάποια γιορτή, της δυο παιδιών Μελίπονα και τον Κίμωνα.

Ο Μιλτιάδης άδουάθηκε. Η ανάγκη τον έκανε να γίνει στρατηγός. Με 60 χιλιάδες άνδρες έφτασε στην Ελλάδα. Ο Μιλτιάδης έπαιξε τον Κίμωνα πώς βοήθησε το Δαρείο στην έκστρατεία του ενάντια στους Σπάρτες. Ο Κίμωνας πάλι έλεγε κι' άλλως. Όμως, όταν μαζί με τους άλλους ηγεμόνες από τις Ιωνικές πόλεις έφτασαν κάποια γιορτή, της δυο παιδιών Μελίπονα και τον Κίμωνα.

Ο Μιλτιάδης άδουάθηκε. Η ανάγκη τον έκανε να γίνει στρατηγός. Με 60 χιλιάδες άνδρες έφτασε στην Ελλάδα. Ο Μιλτιάδης έπαιξε τον Κίμωνα πώς βοήθησε το Δαρείο στην έκστρατεία του ενάντια στους Σπάρτες. Ο Κίμωνας πάλι έλεγε κι' άλλως. Όμως, όταν μαζί με τους άλλους ηγεμόνες από τις Ιωνικές πόλεις έφτασαν κάποια γιορτή, της δυο παιδιών Μελίπονα και τον Κίμωνα.

Ο Μιλτιάδης άδουάθηκε. Η ανάγκη τον έκανε να γίνει στρατηγός. Με 60 χιλιάδες άνδρες έφτασε στην Ελλάδα. Ο Μιλτιάδης έπαιξε τον Κίμωνα πώς βοήθησε το Δαρείο στην έκστρατεία του ενάντια στους Σπάρτες. Ο Κίμωνας πάλι έλεγε κι' άλλως. Όμως, όταν μαζί με τους άλλους ηγεμόνες από τις Ιωνικές πόλεις έφτασαν κάποια γιορτή, της δυο παιδιών Μελίπονα και τον Κίμωνα.

Ο Μιλτιάδης άδουάθηκε. Η ανάγκη τον έκανε να γίνει στρατηγός. Με 60 χιλιάδες άνδρες έφτασε στην Ελλάδα. Ο Μιλτιάδης έπαιξε τον Κίμωνα πώς βοήθησε το Δαρείο στην έκστρατεία του ενάντια στους Σπάρτες. Ο Κίμωνας πάλι έλεγε κι' άλλως. Όμως, όταν μαζί με τους άλλους ηγεμόνες από τις Ιωνικές πόλεις έφτασαν κάποια γιορτή, της δυο παιδιών Μελίπονα και τον Κίμωνα.

τραγική δούλη της πατρίδας του ξενητεμένου, που τον είδε.

«Δίχως λιθάρι και κερί,
δίχως παπιά και ψάλτη,
απόξω από την έκκλησία
σε χέρσιο χωράφι»

Έπειδη ο θάνατος στην ξενητιά θεωρείται εξαιρετικά τραγικός, υπάρχει ο μύθος ότι ο Κίμωνας πάλι έλεγε κι' άλλως. Όμως, όταν μαζί με τους άλλους ηγεμόνες από τις Ιωνικές πόλεις έφτασαν κάποια γιορτή, της δυο παιδιών Μελίπονα και τον Κίμωνα.

Σχετικό είναι κι' ένα περίφημο ανέκδοτο, που διηγούνται οι ναυτικοί μας: Κάποιος είχε πεθάνει στην ξενητιά και έπρεπε να βρεθώ τρόπος να το αναγγείλει. Ο ναυτικός πάλι έλεγε κι' άλλως. Όμως, όταν μαζί με τους άλλους ηγεμόνες από τις Ιωνικές πόλεις έφτασαν κάποια γιορτή, της δυο παιδιών Μελίπονα και τον Κίμωνα.

— Μείνετε ήσυχου, είπε. 'Εγώ θα της το πω.

Έπήγε λοιπόν στο σπίτι. Έχτύπησε

την πόρτα. Παρουσιάσθη η γυναίκα του πεθαμένου ξενητεμένου. Ο καπετάνιος την ανεγνώρισε και, πριν άργήσει, της είπε για να βεβαιωθεί καλλιτερα.

— Βέβαια έσύ είσαι η γυναίκα του μακαρίτη...

Φώναξε η γυναίκα δίνοντας τον χαιρετισμό. Άκουσε τον καπετάνιο να δίνει την απάντηση με τον τρόπο...

Φ. Γιοφύλλης

ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΦΙΛΟΙ

Υπό Μ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ

12.

(Συνέχεια)

Ο Νικηφόρος όχι μονάχα φάνηκε πρόθυμος να τον συντρέξει στο σκοπό του, μά τέτοια έντυπωση του έκαμε το γράμμα και τ' όνειρο κι' όλα τ' άλλα καθέκαστα που έγραφε ο καλόγερος, που για μία στιγμή φάνηκε αποφασισμένος να τ' παρατήρησ' όλα και να τρέξη κοντά του.

Είχε τότε διάφορες αφορμές να είναι απογοητευμένος. Ο βασιλιάς Κωνσταντίνος — αυτό έγιναν τον Αυγουστο του 959 — ήταν άρρωστος του θανάτου. Διάφορες διαδόσεις έδιναν κι' έπαιρναν, πως τάχα ή νύφη του ή Θεοφανώ κι' ο γιός του και συναυτοκράτορας Ρωμανός, τούχαν κάνει μάγια ή τον πότισαν φαρμάκια που φέρναν άργό θάνατο. Κι' ήξερε βέβαια πως όλες τούτες οι διαδόσεις έβγαιναν μέσα από το παλάτι, από τις κόρες του Κωνσταντίνου και τη γυναίκα του που μισούσαν φοβερά τη Θεοφανώ, μά έλα πάλι που λέγονταν και ξαναλέγονταν κι' από στόμα σε στόμα έπαιρναν χρώμα, θαρρείς, και ζήηρευσαν και θάνταζαν σαν αληθινές.

Υστερα ο όχλος πούναι πρόθυμος πάντα ν' ακούση το κακό, τ' αναδίπλωνε με την αμαρτωλή φαντασία του...

Είχε την αίσθηση ο Νικηφόρος πως βρισκόταν μέσα σε βούρκο απ' όπου αναδίνονταν πνιχτική βρώμα, και μούχλα όγρη του μούσκευε το κορμί του σιγά σιγά. Δίχως άλλο οι λογισμοί του και ή ψυχή του ή ίδια, ύστερα από λίγο, το λευκό κρίνο που του μπιστεύτηκε ο θεός να κρατήσει «άμωμο και άμόλυντο», θά βρώμιζαν μέσα στον κόσμο τούτο της αμαρτίας.

Έπιασε κι' έβαλε κάτω τότες όλα και τ' άμέτρησε από δώ και τ' άμέτρησε από κεί και στο τέλος πήρε την απόφασή του. «Θά φύγω, θά πάω να καλογερέψω».

Κάλεσε και τον αδερφό του τον Λέοντα στο σπίτι μία μέρα και του είπε:

— Η έκστρατεία της Κρήτης τόσον καιρό τώρα ετοιμάζεται κι' όλο αναβάλλεται. Ο Βρίγγας τη θέλει μά οι συγκλητικοί φέρνουν αντίστασι. Ο βασιλιάς που θά μπορούσε να δώση μία λύση στο ζήτημα είναι άρρωστος κι' ίσως δέ θά γιάνη ποτέ. Η θέλησή του, έτσι όπως και το κορμί του, είναι τοακισμένη. Έξ' άλλου έχει τέτοιες φουρτούνες μέσα στο σπίτι του έξ' αίτίας της γυναίκας του και της νύφης

του, που τρώγονται και δέν είναι τρόπος να ήσυχάσουν, ως ότου ή μία βγάλη την άλλη από τη μέση, ώστε δέν του μένει καιρός για τίποτα άλλο...

Έχω βαρεθ' ή πιά. Όλη τούτη ή σάπιλα με κάνει να πεθυμήσω πιο πολύ την ήσυχία και τη γαλήνη της ψυχής μου μακριά από τ' αμαρτωλά μεγαλεία και τη μάταιη δόξα του κόσμου. Θά φύγω. Τό πήρα απόφαση πιά.

Τούδειξε ύστερα το γράμμα του 'Αθανασίου κι' εξακολούθησε:

— Ξέρεις πως πάντα αυτό ήταν τ' όνειρό μου. Από την εποχή που ήμουνα μικρό παιδί ακόμα. Ο Θεός ή οι περιστάσεις μ' έμπόδισαν. Τώρα είμαι μεστωμένος άντρας, κοντεύω τ' άνηντα. Άγωνίστηκα, πάλαψα για την πατρίδα και το βασιλιά, πρόσφερα ό,τι καλύτερο είχα, καιρός να ξεκουραστώ και να φροντίσω για τη σωτηρία μου. Έσύ θά σταθής στο πόδι μου και θ' ακολουθήσης την παράδοση της γενιάς μας. Ο Θεός μαζί σου.

Αυτή τη φορά τ' άπραμάτα είναι κάπως πιο σοβαρά σκέφθηκε ο Λέων. Δές, στα μάτια του στέκει αλύγιστη ή απόφαση. Χμ, το δίχως άλλο χρειάζονται τώρα μέσα πιο δραστικά. Είχε, βλέπεις, μεγάλα σχέδια για τον αδερφό του που τ' ακρατούσε μυστικά βαθεία στην καρδιά του, γιατί φοδόναν, θαρρείς, να τ' αντίκρύση έτσι φανερά μπροστά του στο φώς. Τό παράδειγμα του Ρωμανού του Λεκαπηνού που κατάφερε να γίνη συναυτοκράτορας και ν' άνεδάσση στο θρόνο ακόμα και τους γιούς του και τους γαμπρούς του, τον παρακινούσε.

Διπλωμάτης, πονηρός, φιλόδοξος, άχόρταγος για τ' εγκόσμια αγαθά, έβλεπε την περίπτωση πολύ βοηθητική για τους σκοπούς του... Ο γιός του Κωνσταντίνου ήταν πολύ νέος για να σηκώση όλόκληρο το βάρος της εξουσίας κι' ούτε θά τήθελε, δοσμένος κα-

Τό όνειρο του 'Αθανασίου

Από τους Πνευματικούς Άγώνες της Ε. Ο. Ν. εις τὸ Θέατρον Ἡρώδου τοῦ Ἀττικοῦ.

ΤΟ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΟ

ΤΟ ΥΓΡΟΝ ΠΥΡ τῶν Βυζαντινῶν

Τὸ περίφημον ὕγρον πῦρ τῶν Βυζαντινῶν, ποὺ τὸ εἶδμεν ὁ Ἕλλην μηχανικὸς Καλλίνικος ἀπὸ τὴν Ἡλιούπολιν τῆς Συρίας, χρησιμοποιήθηκε, ὅπως εἶναι ἱστορικῶς ἐκτιμώμενον, γιὰ πρώτη φορὰ κατὰ τὸ 677 μ. Χ. Μ' αὐτὸ οἱ Βυζαντινοὶ ἐκτεπώλησαν καὶ κατέστρεψαν τὸν στόλον τῶν Σαρακηνῶν καὶ ἔβωσαν τὸ Βυζάντιον ἀπὸ τὴν τρομερὰ ἐπιδρομὴ τῶν βαρβάρων. Ἀπὸ τότε τὸ ὕγρον πῦρ ἐπαίει σπουδαιότατον ρόλον στὴν πολεμικὴ τέχνη τῶν Βυζαντινῶν καὶ εἰς αὐτὸ κυρίως ἀφοσιώθη ἡ ἐκπαιδευμένη ἀποκροσὺς τῶν ἐπιδρομῶν τῶν βαρβάρων φυλῶν, ποὺ ἀπὸ τὰ μέλας τῆς ἐξέδης ἐκπονητατηρίδος ἠπειλήσαν νὰ κατακλύσουν ἀλόκληρην τὴν Εὐρώπην.

Οἱ χρονογράφοι τοῦ Βυζαντίου μὲ ζωηρά χρώματα μᾶς περιγράφουν τὴν ἀλήθεια ἀποτελεσματικότητος τοῦ ὕγρου πυρός. Οἱ Βυζαντινοὶ μετεχειρίζοντο εἰδικὰ πλοῖα, ποὺ τὰ ὠλεον πυρφοδρά η ἄλλοις, ὅπως θὰ τὰ λέγαμε ἐμμεῖς, ἀφοῦ εἶναι γνωστὰ ἄλλως τε καὶ ἀπὸ τὴν νεότερη ἱστορία μας, πυρπολικά. Τὸ ὕγρον πῦρ ἐξοφενοῦντο ἀπὸ εἰδικὰς πυροτεχνίτας ἡ πυρπολιτὰς ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν καὶ προζένοῦσε τραμεῖς καταστροφές. Οἱ τεράστιες πυρκαϊές, ὁ ἀποπνικτικὸς καπνὸς, οἱ φοβεροὶ κρότοι, μαζὶ μὲ τὰ ἀδιάκωτα βλήματα τῶν διαφόρων ἐκφευδουσίων μηχανημάτων, μὲ τὰ ὁποῖα ἐρριπτον χειροσφύνας φλεγαιίνους ἢ χύτρας μὲ ἀναλόγους ἐμπρηστικὰς ὕλας, ὅλα αὐτὰ προκαλοῦσαν μιὰ ἀνεπίγραφτὴ σύγχυσι καὶ σὲ τέλος τὸν πανικὸν εἰς τοὺς ἐχθρούς. Ἐτοί ἀναφέρεται ὅτι στὴν ἐπιδρομὴ τῶν Ρῶς δεκαεῖντα πυρπολικά καταναυμάχησαν τὸν στόλον ἐκείνων τῶν βαρβάρων, ποὺ ἀποτελεῖτο ἀπὸ χίλια καράβια!... Μία ὥρα καὶ ἀληθινὰ μεγαλειώδη περιγραφή μᾶς ἔδωκεν ὁ μακαρίτης Κ. Ράδος στὸν Ἀ' τόμον τῶν ἑθναλοσιγῶν του καὶ σὲ διήγημα ἑῷ κόρη τοῦ πρωτακάραβου, σὲ ὅποιο παραπέμπουμε κάθε φιλοαναγνώστη.

Βέβαια, ἡ συσκευή καὶ ἡ ἐκτέλεσις τοῦ ὕγρου πυρός ἦτο πρακτικὸ μυστικὸν καὶ ἐφυλάσσοντο ἀπὸ τοὺς Ἀποκράτορας τοῦ Βυζαντίου μὲ μεγάλη ἀστυρότητα. Ὁ αυτοκράτωρ Λέων, ἀν καὶ σὲ τὸ σύγγραμμά του εἰπὼν ἐν πολλοῖς τακτικῶν σύντομος παράδοσις περιγράφει λεπτομερῶς, τὰ στρατιωτικὰ ὅπλα τῆς ἐποχῆς του, ὁμῶς γιὰ τὸ ὕγρον πῦρ ἢ, ὅπως τὸ ὀνομάζει, τὸ ἐκφευδόμενον πῦρ δὲν κάνει οὔτε τὴν παραμικρὴν νύξι, ὡς πρὸς τὸν τρόπο τῆς συσκευασίας του καὶ τῆς ἐκφευδουσίως του. Γι' αὐτὸ ἕως σήμερα ὅσοι καταπιάσθηκαν νὰ λύσουν τὸ περίφημον μυστικὸν δὲν ἔκαναν τίποτε ἄλλο ἀπὸ ὑποθέσεις...

Γιὰ τὸ ὕγρον πῦρ ἔγραψαν πολλοὶ ἐπιστήμονες δικοὶ μας καὶ ξένοι. Μιὰ ἀπὸ τίς σπουδαιότερες μελέτες εἶναι τοῦ Γάλλου Μπερτελώ ἐπὶ τῶν ἐμπρηστικῶν ὀλῶν κατὰ τὴν ἀρχαιότητα καὶ τὸν μεσαίωνα. Ὁ Γάλλος σοφὸς υποστηρίζει τὴν ἄποψιν, ὅτι τὸ ὕγρον πῦρ ἦτο μίγμα νήτρου, θείου, πίσσης καὶ ἄλλων ρητινωδῶν οὐσιῶν. Ἡ γνώμη αὕτη ἐβιβρώθη ὅτι πληροῦσαι περικυβερτοῦται τῷ ὕδατι.

Κατὰ τὴν γνώμη τοῦ δικοῦ μας καθηγητοῦ κ. Ζέγγελη — ὁ ὅποιος διαφωνεῖ πρὸς τὴν ἄποψιν — τὸ ὕγρον πῦρ ἦτο μίγμα σοφίστου, πετρελαίου κλπ. Ἰδίως δὲ κατὰ τὸν Γερμανὸν Λίπμαν: «Τὸ ὕγρον πῦρ ἀποτελεῖ τὴν πρῶτην ἀνακαλυφθεῖσαν ἐκρηκτικὴν ἑλὴν, ἡ ὁποία γιὰ βάσι τῆς εἶχε τὸ νήτρον, ἀνάγεται δὲ εἰς τὸν τύπον τῆς κοινῆς πυρίτιδος. Ἡ ὅλη αὕτη παρεσκευάζετο εἰς πολλὰς ποικιλίας, αἱ ὅσες ἔχον ὡς συστατικὰ νήτρον, θείον, σόδα καὶ ἀσφαλτοειδὲς οὐσίαν, ὅπως τὸ κολοφώνιον, ἢ καὶ ἀνθρακὰ ἀναμειγμένον μὲ πτητικὸν καὶ ἐφλεκτον διαιον, τερεβινθέλαιον ἢ πετρέλαιον, ἀναλόγως τῆς εἰδικῆς ἐν τῷ πολέμῳ χρησιμοποιοῦμένης τοῦ». Ἐξάλλου κυρίως διὰ χαλκίνων σωλήνων ποὺ ἀποτελοῦν τὸν πρόδρομον τῶν σημερινῶν πυροβόλων ὀπλῶν.

Αὕτη εἶναι ἡ ἄποψις τοῦ Λίπμαν, ἡ ὁποία μὲ τὴν ἀπὸ τῆς ἑστῆς ἀποψὲς ἐξίσταται. Ἀλλὰ καὶ ἡ ἀποψὶς αὕτη ἔχει ἱστορικὰς βάσεις. Ἡ ἄποψις αὕτη εἶναι ἡ ὁποία ἔδωκεν ὅτε μὲ τὸ πῦρ.

Ἀλλὰ εἰς ἀμερικανὸν καὶ μάστιγι ὅπως τὸ μυστικὸν τοῦ ὕγρου πυρός δὲν μπορούσε νὰ κρατηθῇ γιὰ πολὺ διάστημα. Μὲ προδοσία ἢ μὲ κατασκοπεία οἱ Μουσουλμάνοι κατέβρωσαν νὰ τὸ γνωρίσουν καὶ τὸ μεταχειρίσθηκαν κατὰ τὴν ἑστῆς στρατηγικὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ὕγρου πυρός. Ἀλλὰ σιγά-σιγά τὸ ὕγρον πῦρ ἀρραβωνήθηκε μὲ τὴν ἀντιπάλῳ τῶν πλοίων καὶ ἔτσι τὸ βροντὰ του ἐξέδρασε ἀπὸ τὴν μηχανὴ τῶν ἀνδροσκόπων...

Σήμερα ὅμως δὲν μπορούμε νὰ ἐξηγήσουμε τὴν μετὰ τὴν ἀντιπάλῳ τῶν πλοίων ἀπορροήν τῆς ἐθνικῆς μας ἱστορίας, ὅπου ἐπὶ τὴν ἑστῆς ὀπλοὺς καὶ μὲ τὸν ὕγρον πῦρ ἐξέλιξε καὶ τὴν διατήρησι τοῦ πολιτικοῦ τῆς Εὐρώπης, γιὰ τὴν εἶναι αἰτία καὶ ἀποκάλυψις τῶν ἀλλοτρίων αἰώνων τὴν ἐισβολὴ τῶν ἀσιατικῶν ὀρδῶν στὴν ἑστῆς καὶ τὴν κοίτιβι τοῦ πολιτισμοῦ, σὲ Βυζάντιον, ποὺ ὀνήρην ὁ ἀγρυπνὸς θεματοφύλαξ τῆς πνευματικῆς παραδόσεως, τοῦ ἀρχαίου πολιτισμοῦ καὶ κατὰ τὸν ὅσον καὶ τοῦ συγχρόνου ἐθνικοῦ πολιτισμοῦ.

Κ. Ο. Ρ.

Ἄνω Ἡ Α Β Γ Δ Ε Ζ Η Θ Ι Κ Λ Μ Ν Ξ Ο Π Ρ Σ Τ Υ Φ Χ Ψ Ω Διαδοχὰς τῶν ἀριθμῶν καὶ ὁ Ἀρχὴ τῆς Ε. Ο. Ν. Εἰς τὸ μέσον Ἡ Χωρὸς τῆς Ἡρώδου τοῦ Ἀττικοῦ. Κάτω Οἱ μεταστροφὲς εἰς μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν σπινθηρίων.

Από τους Πνευματικούς 'Αγώνες της Ε. Ο. Η. εις τὸ Θέατρον 'Ηρώδου τοῦ Ἀττικοῦ

ΤΡΙΚΚΗ ἡ Μητέρα τῆς Ιατρικῆς

Εἰς τὸ ὄπ' ἀριθμ. 26 φύλλον ἐδημοσιεύθη τὸ ἄρθρον «Οἱ μαθηταὶ τοῦ Ἀσκληπιοῦ» κυρίως ὡς ἀνταπόκρισις ἀπὸ τοῦ χωριῶ Λεπενίτσα τοῦ Νομοῦ Τρικκάλων. Τὸ μικρὸ αὐτὸ χωριὸ εἶναι πράγματι ἀξίον προσοχῆς, διότι ἐπὶ 3.000 ἔτη συνεχῶς διετήρησε τὴν Ιατρικὴν παράδοσιν. Τὸ μέρος τοῦτο τῆς Θεσσαλίας καὶ προπαντὸς ἡ πρωτεύουσα Τρίκκη (καλουμένη σήμερον Τρίκκαλα μετὰ τὸ μεσαιωνικὸν διῶμα) ἔχει σπουδαίαν σημασίαν διὰ τὴν ἱστορίαν τοῦ πολιτισμοῦ, διότι εἶναι ἡ κοίτις τῆς Ιατρικῆς ἐπιστήμης. Ἡ πόλις Τρίκκη (Τρίκκα) ὑπερήφανα φέρει τὸν τίτλον «μητέρα τῆς Ιατρικῆς» ἐξ αἰτίας τοῦ μεγάλου Ιατροῦ τῆς Ἀσκληπιοῦ, τὸν ὁποῖον ἀνέδειξε κατὰ τὸν 13ον αἰῶνα π. Χ., ὀλίγα ἔτη πρὸ τοῦ Τρωικοῦ πολέμου καὶ τοῦ γεγονότος ὅτι ὅλοι οἱ Ιατροὶ τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος εἶναι τέκνα τῆς. Ἡ Ιατρικὴ τὸν παλαιὸν καιρὸν ἦτο οἰκονομικὴ, μεταδιδουμένη ἀπὸ πατρός εἰς υἱόν, αἱ δὲ μέθοδοι θεραπείας καὶ τὰ φάρμακα ἐκρατοῦντο μυστικά. Ὁ πατὴρ ὠρκετο τὸν υἱὸν ὅτι δὲν θὰ μεταδώσῃ τὰ μυστικά τῆς ἐπιστήμης εἰς ξένον πρόσωπον. Οἱ Ιατροὶ ἐκαυχῶντο ὅτι ἦσαν Ἀσκληπιάδαι, ἀπόγονοι δηλ. τοῦ Ἀσκληπιοῦ καταγόμενοι ἐκ τῆς Θεσσαλικῆς πόλεως Τρίκκης. Τὸ διῶμα Ἀσκληπιάδης εἶναι πατριωνυμικόν καὶ ὄχι ἐπαγγελματικόν, ὅπως σήμερον. Ἠθέλησαν νὰ ἀμοιωθῇσιν τὴν ἱστορικὴν ὑπαρξιν τοῦ Ἀσκληπιοῦ. Περὶ τούτου ὁμως ἀψευδὲς μάρτυς εἶναι ὁ Ὀμηρος, ὁ ὁποῖος τὸν ἀποκαλεῖ ἀπλῶς ἔξοχον Ιατρὸν ἐαυμόνα Ἰητῆρα. Ἀργότερον ὁ Ἀσκληπιδὲς ἐθεοποίησεν καὶ ἑλαιοῦσεν ὡς ὁ θεὸς τῆς Ιατρικῆς. Τὰ μεγάλα νοσοκομεία σανατόρια τῆς ἀρχαιότητος ἐκαλοῦντο Ἀσκληπιεῖα. Τὸ Ἀσκληπιεῖον ἀπετε-

λεῖτο ἀπὸ πολλὰ κτίρια καὶ περιελάμβανε μεγάλην ἑκτασιν. Εἶχε ναόν, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἦτο τὸ ἀγαλμα τοῦ Ἀσκληπιοῦ καὶ ὁ θησαυρὸς, ὅπου ἐρριπτον τὰ Ιατρὰ, ξενοδοχεῖον, κλινικὴν, λουτρόν, γυμναστήριον, πάρκον, περιπάτους καὶ τὸ ἄσβατον, ὅπου ἐγίνοντο αἱ ἐγχοιμήσεις. Βάσις τῆς θεραπείας ἦτο ἡ ἐγχοιμήσις μέσα εἰς τὸ ἄσβατον καὶ ἐπάνω εἰς τὸ δέρμα τοῦ ζώου, τὸ ὁποῖον εἶχε θυσιάσει εἰς τὸν Ἀσκληπιὸν ὁ ἀσθενής. Κατὰ τὴν νύκτα ἐβόλεπεν εἰς τὸ διειρόν του τὸν Ἀσκληπιὸν καὶ ἀναλόγως τοῦ διειροῦ ἐκανονίζετο ἡ θεραπεία. Καὶ σήμερον ἀκόμη ἐξακολουθοῦν αἱ ἐγχοιμήσεις εἰς τὰ Τρίκκαλα εἰς τὸ παλαιὸ ἐκκλησάκι τῶν Ἀγίων Ἀναργύρων. Εἶναι γνωστὰ 320 Ἀσκληπιεῖα τῆς ἀρχαιότητος. Ἐξ αὐτῶν τὸ ἀρχαιότατον καὶ ἐπιφανέστατον, δηλ. μετὰ τὰς συχνότερας ἐπεμβάσεις τοῦ Ἀσκληπιοῦ, ἦτο τὸ τῆς πόλεως Τρίκκης. Τὸ Ἀσκληπιεῖον αὐτὸ εἶναι σήμερα θαυμάιον κἀτω ἀπὸ τὰ στίπια τῆς πόλεως τῶν Τρικκάλων καὶ τὴν θέσιν του προσδιώρισεν ὁ ἀρχαιολόγος Π. Καστριώτης, ὁ ἀδελφὸς τῆς Σοφίας Σλήμαν. Οἱ υἱοὶ τοῦ Ἀσκληπιοῦ, ὁ Μαχάων καὶ ὁ Ποδαλείριος, ἦσαν οἱ ἀρχίατροι τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ κατὰ τὸν Τρωικὸν πόλεμον. Διὰ τὸν ἔξοχον Ιατρὸν Μαχάωνα καὶ βασιλέα τῆς Τρίκκης εἶπεν ὁ Ὀμηρος τὸν περίφημον στίχον: «Ἐνὰς γιαιτρός ἀξίζει ἴσα μετὰ ἀντάξις ἄλλων».) Ἡ δημοτικὴ ἀρχὴ τῆς Θεσσαλικῆς πόλεως Τρίκκαλα ἐπανάφερε παμψηφεί τὸ εἰσοδεῖον Ιατρικὸν διῶμα Τρίκκη τὸν Νοέμβριον τοῦ 1935, ἀλλ' ἡ ἐπίσημος ἑγκρισὶς τοῦ ὀνόματος δὲν ἔγινε ἀκόμη. Γεώργ. Κ. Παπαγεωργίου

1107

091 5411022

ΜΑΚΡΥΑ ΑΠΟ ΚΟΥΦΙΑ ΛΟΓΙΑ

«Κανείς σας νά μὴ ζητήσῃ νά κάμῃ λόγους καὶ ἀγορεύσεις! Δι' ὄνομα τοῦ Θεοῦ! Ἐφύγαμεν ἀπὸ αὐτὰ πλέον».

Ι. ΜΕΤΑΣΑΣ

Νέο κορίτσι.

Ἀγαπητὴ Φαλαγγίτισσα,

Ὅταν πάνω στὸν καθρέφτη τῆς γαλήνιας θάλασσας ρίξουμε ἓνα καρυδότσουφλο θὰ σχηματίσῃ μόνο κάτι ἀδιόρατους καὶ ἀσήμαντους κύκλους στὴν ἐπιφάνεια τοῦ νεροῦ.

Ὅταν πετάξουμε ἓνα λιθάρι οἱ κύκλοι θὰ ἀρχίσουν ὀρμητικοὶ καὶ μὲ ἔνταση ἀπὸ τὸ κέντρο καὶ θὰ πολλαπλασιασθοῦν ἐπὶ τὸ ἀπειρο γεμίζοντας ὅλη τῆς θάλασσας τὴν ἐπιφάνεια ὡς ἐκεῖ πιά πού χάνεται ἀπὸ τὸ μάτι μας. Καὶ δὲν εἶναι μοναχὰ αὐτὸ πού βλέπουμε στὴν ἐπιφάνεια, ἀλλὰ φτάνει ἡ ἐνέργειά του στὸ βάθος κι' ἀναταράζει κι' ἀναδεύει τὰ νερά ὡς τὰ πιδ σκοτεινὰ τῆς θάλασσας σπλάγχνα. Ἔτσι καὶ ὁ λόγος. Ἐλαφρὸς καὶ ἄδειος στέκει στὴν ἐπιφάνεια. Βαρὺς καὶ γεμάτος ἔννοια φτάνει στὰ βάθη τῆς ἀνθρώπινης ψυχῆς κινώντας τὴν καὶ συγκινώντας τὴν.

Ὁ λόγος! Ὅσο ἄλλος καὶ ὅσο ἀπιαστός τόσο σημαντικὸς καὶ τόσο ἀναγκαῖος γιὰ τὴν ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου εἶναι. Πόση συμβολικότητα δὲν ἔχει μέσα της καὶ πόση ἀλήθεια ἡ εὐαγγελικὴ φράσις: «Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ λόγος! Πάντα δι' αὐτοῦ ἐγένετο καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο οὐδὲ ἓν, ὃ γέγονεν» ἐν αὐτῷ ζωὴ ἦν, καὶ ἡ ζωὴ ἦν τὸ φῶς τῶν ἀνθρώπων, καὶ τὸ φῶς ἐν τῇ σκοτίᾳ φαίνει, καὶ ἡ σκοτία αὐτὸ οὐ κατέλαθεν!»

Ὅλα στὸν κόσμο ἔγιναν μὲ τὸ λόγο, γιατί αὐτὸς ἔχει μέσα του ζωὴ! Ὅμως ὑπάρχουν δυὸ εἰδῶν λόγοι. Ὁ κούφιος, ὁ νεκρὸς λόγος καὶ ὁ ζωντανός, ὁ δημιουργικὸς λόγος. Ὁ λόγος, πού λέγεται μονάχα γιὰ νά εἰπωθῇ καὶ ἐκεῖνος πού γεμάτος πίστι κι' ἀγάπη, βγαλμένος ἀπὸ τὰ βάθη μιᾶς ψυχῆς ζητεῖ νά περάσῃ τὴν πύλη μιᾶς ἄλλης ψυχῆς μὲ τὸ θεϊκὸ σκοπὸ νά φωτίσῃ καὶ νά δημιουργήσῃ. Μόνο ἕνας τέτοιος λόγος μεγάλος στὴν ἀπλότητά του, βαρυσήμαντος στὸ περιεχόμενό του, ἀκράδαντος στὴν πίστι του ἔχει δικαίωμα νά λέγεται. Ὅλοι οἱ ἄλλοι λόγοι πού κούφιοι καὶ φουσκωμένοι σάν σαπουνόφουσκες ἢ σάν παιδικὰ μπαλόνια γεμίζουν τὸν ἀέρα γύρω μας, δὲν μποροῦν ν' ἀνοίξουν τὴν χρυσόπορτα τῆς ψυχῆς

μας γιατί δὲν ἔχουν τὴ δύναμι καὶ τὴν πειθῶ. Σποῦνε καὶ χάνονται μόλις βγοῦν ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ ὁμιλητῆ, χωρὶς κανένα ἀποτέλεσμα, χωρὶς καμμιά ἐνέργεια.

Μιά ἰδέα, ὅπως εἶναι καὶ ἡ Ἀναμόρφωσι καὶ διαπαιδαγώγησι τῆς Νεολαίας μας καὶ ὅπως τὴν ἔθεσε στὸ βάθος τῆς δράσης της ἡ Ε. Ο. Ν. καὶ τὴν ἐφαρμόζει τώρα σὲ πράξι, χρειάζεται κι' ἔχει ἀπόλυτο ἀνάγκη μόνο ἀπὸ τὸν ἐμπνευσμένο καὶ δημιουργικὸ λόγο. Κάθε κούφιος λόγος κάνει μεγάλο κακὸ στὴν ἰδέα κατεβάζοντάς τὴ ἀπὸ τὸ βάθος πού τῆς πρέπει. Ἡ ἰδέα εἶναι κάτι σοβαρὸ καὶ ἀπαιτητικὸ. Ἀπαιτεῖ ὁπαδοὺς μὲ ἀληθινὴ πίστι, μὲ γνήσια ἐσωτερικότητα, μὲ ἀνιδιοτελεῖ προσφορά. Ὅποιος πλησιάζει μιὰ ἰδέα γιὰ νά ὠφεληθῇ ἀπὸ αὐτή, ὅποιος ἔπιασε μὲ ὀπισθοδουλία τὸ κρᾶσπεδο τοῦ φορέματός της τὸ λέρωσε. Βλάφτεται κι' αὐτὴ καὶ τὸν ἑαυτὸ του. Γιατί στὸ κάτω-κάτω τῆς γραφῆς μπορεῖ κάποτε καὶ νά κάψῃ τὰ δάχτυλά του.

Πρὶν ἀπὸ κάμποσον καιρὸ βρέθηκα σὲ μιὰ συγκέντρωσι. Ὁμιλητὴς ἕνας κούφιος ἀνθρώπος μὲ πιδ κούφιο λόγο. Χειρονομοῦσε καὶ ἐκόπτετο πάνω στὸ βῆμα.

Ἀγόρευε σάν νευρόσπαστο, πού τὸ εἶχανε κουρντίσει. Τὰ λόγια ἦτανε τέλεια ἄδεια καὶ οἱ ἔννοιες ἀσύνδετες καὶ σχιζοφρενικές. Ἡ νεαρὴ ψυχὴ πού τὸν ἄκουε πολὺπληθὴ ἀπέναντί του, μ' ἔλη τὴ λαχτάρα της νά νιώσῃ ἀπογοητεύονταν. Μερικὲς τέτοιες ἀπογοητεύσεις εἶναι ἀρκετὲς νά σῇσουν τὸν ἐνθουσιασμὸ καὶ ἀπὸ τοὺς πιδ φανατικούς ὁπαδοὺς μιᾶς ἰδέας.

Γι' αὐτὸ ἂς ἔχουμε πάντα ὅπ' ὀψι μας τὸ ἐξῆς:

Ὅποιος δὲν ἔχει κάτι ἄξιο λόγου νά πῇ, ἂς μὴν ἀνοίγῃ ποτὲ τὸ στόμα του γιὰ ἀνοησίες. Ἀς μὴ θέλῃ παντοῦ καὶ πάντα νά ἀγορεύῃ καὶ νά ρητορεύῃ μόνο καὶ μόνο γιὰ νά ξεχωρίσῃ ἀπὸ τὸ σύνολο καὶ ν' ἀνεβῇ στὸ βῆμα. Τὸ ἴδιο καὶ γιὰ κείνους πού γράφουν μόνο γιὰ νά γράψουν. Ἐδῶ παίρνω γράμματα καὶ ἄρθρα, πού ἀληθινὰ μοῦ γεννοῦν κάποτε τὴν ἀπογοήτευσί μὲ τὸν τρόπο πού ἀρχίζουν καὶ τελειώνουν. Κι' ἄλλα πάλι πού μὲ τὴν ἀπλότητα καὶ τὴν πίστι τους τὴ γνήσια μὲ κάνουν νά χαίρομαι.

Ὅταν θελήσετε κάποια φορὰ, ἀγαπητὰ μου κορίτσια, σεῖς νά μιλήσετε ἢ νά γράψετε ἐξετάσετε καλὰ πρῶτα τὸν ἑαυτὸν σας. Σκύψετε στὸ βάθος τοῦ ἐσωτερικοῦ σας κι' ὅταν ἡ πηγὴ

του ξεχειλάῃ ἀπὸ πίστι καὶ γνησιότητα, τότε μονάχα ἀνοίξετε τὸ στόμα σας, τότε μοναχὰ πιάστε τὴν πέννα. Μὴ θελήσετε ποτὲ νά διακριθῇτε μ' ἐντυπωσιακὰ κι' ἐπιφανειακὰ καμώματα.

Καὶ σ' αὐτὸ τὸ ζήτημα πάρετε ὡς παράδειγμα τὸν Ἀρχηγὸ μας. Προσέξτε πόσο ἀπλᾶ, πόσο ἐγκάρδια, μὲ πόση ἐσωτερικότητα καὶ πίστι σὰς μιλά. Δὲν ἀγορεύει ποτὲ τοῦ Ἐκείνου. Μιλεῖ. Μιλεῖ σάν ἀνθρώπος, πού αἰσθάνεται μὲ γνήσια ἑλληνικὰ αἰσθήματα καὶ πού σκέπτεται μὲ λαμπρικαρυσμένη ἀπὸ τὴ λαχτάρα γιὰ τὸ καλὸ μας σκέψι. Μιλεῖ ὄχι γιὰ νά κἀνῃ ἐντύπωσι, ἀλλὰ γιὰ νά ὠφελήσῃ.

Ἦταν μίλησε πάλι τὴν πρῶτὴ μέρα στὴ Β' Παιδείᾳ τῶν Ἀδελφῶν τῶν Περιφερειακῶν Διοικητῶν καὶ Διοικήτρων.

Ἄλλα λόγια, ἀλλὰ σὴν ἀρχαία Εὐαγγέλιον. Σοφὰ καὶ γεμάτα ἔννοια. «Μὴ ἐξοίσετε τὴν διατακτικότητά σας, εἶπε, παιδιὰ μου σὲ ἀγορεύσεις! Ὅχι διὰ τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ! Μιλήστε μὲ τὴ γλῶσσα τῆς καρδιάς σας, μὲ τὴ γλῶσσα τῆς πείρας, πού ἀθροίσατε ἀπὸ τὴν ἐργασία σας. Οἱ ἀγορεύσεις δὲν εἶναι πιά τῆς ἐποχῆς μας. Ἡ ἐποχὴ μας ζητεῖ τὸ γνήσιο, τὸ ἀπλό, τὸ σύντομο! Ζητεῖ τὴν πίστι μας στὴν ἰδέα, τὴν ἀφοσίωσίν μας στὴν ἐφαρμογὴ της!» Ἔτσι εἶπε Ἐκεῖνος.

Σ. Καραϊσκάκης

Τῶν Φράουλες

ΓΙΑ ΤΑ ΜΙΚΡΑ ΜΑΣ

*

ΦΡΑΟΥΛΕΣ

*

Τώρα πού ὁ ἥλιος ἄρχισε νά μάς ζεσταίνει γιά καλὰ καί τὰ παιδιά μας ξεχύθηκαν στόν κήπο, στό δρόμο, στήν ἐξοχή χρειάζεται νά σκεφτοῦμε γιά τὸ πρακτικό τους ντύσιμο. Τίποτα δὲν πρέπει νά ἐμποδίσῃ τίς κινήσεις των, τίποτα νά στενοχωρῇ τὸ κορμάκι των, πού χρειάζεται ἐλευθερία γιά νά ἐξελιχθῇ.

Σκεφθῆτε πῶς ἦταν ντυμένο τὸ παιδί στήν παλαιὰ ἐποχή καί κλάψτε το. Σάν κοῦκλα πῆγαινε πλάι στοὺς μεγάλους σοβαρὸ καί τοιτωμένο. Δὲν ἔπρεπε νά καθίσῃ, γιά νά μὴ ζαρῶσῃ τὸ φρεσκοσιδερωμένο του φόρεμα, νά μὴν πιάσῃ τίποτε, γιά νά μὴ λερῶσῃ, νά μὴ φάγῃ, νά μὴν κινηθῇ, νά μὴν παίξῃ. Ἦταν δηλαδὴ τὸ καὶμένο ὁ σκλάβος τοῦ φορέματος. Γι' αὐτὸ καί βάδιζε ἄκεφο καί μελαγχολικὸ πλάι στήν μανούλα του, πού ἦταν ὄλο ἐπιτιμήσεις καί μαλώματα. Ἔτσι μισοῦσε κι' αὐτὸ τὴ γιορτινὴ ἐξοδο. Ἦταν κομμένη ἡ χαρὰ του καί ἡ τάσι του γιά κίνησι, ἡ ἀπαραίτητη στή ζωὴ τοῦ παιδιοῦ ἀπηγορευμένη. Τὸ παιδί ἂν δὲν κινηθῇ ἐλεύθερα δὲν μεγαλώνει. Γι' αὐτὸ χρειάζονται τώρα πρὸ πάντων τὸ καλοκαίρι ἀνάλογα φορεματάκια. Φτηνά, γερά καί νόστιμα.

Μποροῦμε μόνες μας νά ἐτοιμάσουμε στὰ παιδιά μας καί σι' ἀδελφάκια μας διάφορα τέτοια ἐλαφρὰ φορέματα. Ἀκόμα κι' ἀπὸ ρετάλια πού ἔχει τὸ νοικοκυριό μας γίνονται μικρά πανταλονάκια, ποδίτσες κ.λ.π. Λίγο γαρνίρισμα ἢ λίγο κέντημα τοὺς δίνει ἕνα κάποιο γούστο καί ἀνθισμα ὅπως ταιριάζει στήν ἐποχὴ καί στήν ηλικία. Ἔτσι κι' αὐτὰ θὰ εἶναι ἐνθουσιασμένα καί μεῖς εὐχαριστημένες πού θὰ τὰ καμαρώνουμε.

Μ' αὐτὸ τὸ ντύσιμο τὸ παιδί εἶναι πάντα χαρούμενο

Ἀρχισαν πάλι τὰ μικρὰ καλαθάκια μὲ τὸ ἐξαιρετικό αὐτὸ φρούτο νά φαίνονται στὸ ὀπωροπωλεῖο ἢ καί στὰ χέρια τῶν πλανοδίων πωλητῶν, πού διαλαλοῦν μὲ τόσο ἐνθουσιασμό τὸ ἐξαιρετικό τους αὐτὸ ἐμπόρευμα.

Πρὶν ἀπὸ κάμποσα χρόνια οἱ φράουλες ἦταν σχεδὸν ἀγνωστες στόν τόπο μας. Δὲν εἶχαμε τέτοια παραγωγή καί ἀπέξω δὲν ἔρχονταν εὐκόλα, γιατί εἶναι ἕνας εὐαίσθητος καρπὸς πού δὲν ἀντέχει στὸ ζούλημα καί στὸ κούνημα. Τώρα ὅμως κάθε χρόνο ἡ Κηφισιά μάς δίνει ἕνα σεβαστὸ ποσὸ φράουλες, ἂν ὄχι ἀκόμα τόσο ἀρκετὸ πού ἡ ἀγορὰ του νά γίνῃ δυνατὴ καί στὰ λαϊκά στρώματα. Σιγά-σιγά ὅμως κι' αὐτὸ θὰ γίνῃ, ὅπως τόσα ἄλλα.

Οἱ φράουλες εἶναι πολὺ εὐγευστος καρπός, μ' ἕνα χαρακτηριστικὸ θαυμάσιο ἄρωμα. Τρώγονται καλύτερα μὲ ζάχαρι. Τὶς καθαρίζουμε, ἀφοῦ τίς πλύνουμε προσεχτικά μέσα σ' ἕνα τρυπητὸ, ἀπὸ τὰ κοτσανάκια τους, τίς ραντίζουμε μὲ λίγες στάλες λεμονιοῦ, ρίχνουμε μερικές κουταλιές ζάχαρι καί τίς ἀφίνομε σκεπασμένες σὲ μιά λεκάνη γυάλινη καλύτερα, νά ἰσθρῶσουν ὅπως λῆμε. Τὶς σερβί-

ρούμε στὸ τραπέζι δίνοντας μαζί ἂν θέλουμε κι' ἀπὸ μιά κουταλιά σαντιγὺ στὴ μερίδα.

Εἶναι πολὺ θρεπτικές καί χωνευτικές, σιὰ πρῶτο ἔχει καὶ τὰ πρὸ εὐχάριστα φρούτα. Ἀκόμη καί τὰ πρὸ μικρά, τὰ βυζανιάρικα, δειχνουν μιά ἰδιαίτερη σ' αὐτὲς προτίμησι. Ἐννοεῖται ὅτι πρέπει τότε νά τις λαμβάνουμε.

ΤΑ ΨΑΡΙΑ

Τὸ κρέας τῶν ψαριῶν εἶναι λευκὸν καί μαλακόν, περισσότερο εὐπεπτον καί ὀλιγώτερον θρεπτικόν ἀπὸ τὸ κρέας τῶν ζώων.

Ἡ θρεπτικὴ ἀξία τῶν ψαριῶν συνίσταται εἰς τὸ περιεχόμενον λεύκωμα καί λίπος.

Τὰ ψάρια τῆς θαλάσσης εἶναι νοστιμώτερα καί θρεπτικώτερα ἀπὸ τὰ ψάρια τῶν λιμνῶν καί ποταμῶν. Ὅταν τὸ ψάρι περιέχῃ πολὺ λίπος εἶναι δύσπεπτον, ὡς λ. χ. χέλι, ξιφίας κλπ. Ἡ πεπτικότης ἐξαρτᾶται καί ἐκ τοῦ τρόπου τῆς παρασκευῆς αὐτῶν. Πιὸ εὐπεπτα γίνονται τὰ ψάρια ὅταν εἶναι τῆς σχάρας ἢ βραστά, τὰ τηγανιτὰ εἶναι νόστιμα ἀλλὰ ἐπεὶ τὸ λάδι ἀνέρεχεται εἰς ὕψηλὴν θερμοκρασίαν γίνονται δύσπεπτα. Τοῦτο διορθώνουν ἐν μέρει ἀφαιρῶντας τὴν ἐξωτερικὴν πέτοια, ἢ ὅποια ἔχει ἀπορροφήσει τὸ περισσότερο λάδι. Τὸ ψάρι ἀποσυλνιθεταὶ εὐκολώτατα καί μάλιστα ὀλίγας ὥρας μετὰ τὸ ψάρεμα, περισσότερο δὲ τὸ καλοκαίρι. Διακρίνεται τὸ φρέσκο ψάρι: 1ον) ὅταν τὰ μάτια ἔχουν στυλπνότητα καί ζωρότητα μεγάλῃ τὸ ψάρι εἶναι φρέσκο. 2ον) Τὸ κρέας τῶν δὲν πρέπει νῆναι πλαστικόν ἀλλ' ὅ

σκληρόν, σ' αὐτὸ μποροῦμε νά γελαστοῦμε ὅταν τὰ ψάρια εἶναι στὸν πάγο, ὅποτε διατηροῦν τὴν σκληρότητα των. 3ον) Τὰ βράγχια πρέπει νῆναι ζωηροῦ χρώματος καί ὄχι σκοῦρα-θαμπά.

Τὰ συνηθέστερα μαλάκια πού χρησιμοποιοῦνται πρὸς διατροφήν εἶναι ἡ σουπιὰ, τὰ χταπόδια καί καλαμαράκια. Ἀπὸ τὰ ὀστρακόδερμα οἱ ἀσπιδόχοι, καβουροὶ, γὰρ, καὶ καραβίδες. Ἐξ αὐτῶν ὁ καβουρὸς εἶναι τὸ πρὸ εὐχάριστον. Ἐννοεῖται ὅτι πρέπει τότε νά τις λαμβάνουμε.

Τὰ ψάρια πού ἀνέχονται μὲ εὐχαιμὰς νὰ παρασκευάζονται ἀπὸ τὸ κρέμα, ἀπὸ τὸν ὀστέον, τὴν περιττὴν καὶ ἀπὸ τὰ ἄλλα τὰ ὅποια ἔχουν μεταβληθῇ σὲ μαζα.

Τὰ καλύτερα ψάρια εἶναι τὰ μπαρμποῦνα, σαρδέλες, ἰσοὶ, σαρδέλες, τσιπούρες, γλώσσες, ὀστακοί, καλαμαράκια, γαρίδες.

Τὰ ψάρια μαγειρεύονται κατὰ διάφορους τρόπους, βραστά, τηγανιτὰ, ψητὰ, στὸ φούρνο.

Συνιστῶνται εἰς τοὺς ἀτόνους ὀργανισμούς, νευρασθενικούς, δυσπεπτικούς καί ἐν γένει εἰς ὅσας τὰς περιπτώσεις, εἰς τὰς ὁποίας καί τὸ κρέας. Ἀπαγορεύονται εἰς τοὺς ἀρθρικούς.

ΠΟΛΛΑ ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑ

ΤΟ ΕΛΒΕΤΙΚΟ ΣΑΥΤΙΚΟ

Αυτή είναι η εικόνα του Σαυτικού.

Οι Σαυτικοί είναι οι φύλακες του βασιλιά της Ελβετίας. Είναι όλοι γερμανικής καταγωγής, διατίθενται σε υπηρεσία από την ηλικία των 18 ετών μέχρι την ηλικία των 30 ετών.

Με την κήρυξη του πολέμου και τις δυσκολίες των συγκοινωνιών, η Ελβετία βρέθηκε στην ανάγκη να αποκρίνεται δική της παράδεια, γι' αυτό είναι άσφαλτος ότι δεν θα διέτρεχε κανένα κίνδυνο από ελβετικές τροφίμων, πρώτων υλών διατάξεις βιομηχανίας της και άλλων ειδών. Εμπόσωσε λοιπόν από "Ελβετία" εμπορεύματα αρκετά είδη, τα οποία φορτώνουν στην "Αμερική" εμπορεύματα και τα μεταφέρουν στη Μασσαλία της Γαλλίας. "Αν" έτσι τα εμπορεύματα μετακινούνται σιδηροδρομικώς στην Ελβετία.

Καταβάλλετε τώρα την εκπλήξη των ιταλικών όταν συναντήσετε στον δρόμο με καρόβια που φέρουν την ερυθρόλευκη σημαία των βουνών "Ελβετών".

ΑΙ ΕΙΚΟΝΕΣ

ΤΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΟΥ ΛΟΥΚΑ

Ο άσπαστος Λουκάς, καθώς γνωρίζουν, ήτο και ζωγράφος και ζωολογικός αρκετά ελάνος. Οι αρχαίοι όμως συγγραφείς άνωθεν ο μόνος πάντες, του είναι και ζωολογικός.

Η πρώτη στάθηκε από τα "Επιδείγματα" από την Εύδοκον στην αυτογράφειαν Πουλχερίαν και έσχετο στην Κωνσταντινούπολη έως την ημέρα της δώσεώς της. Η δεύτερη εικόνα της Παναγίας σκίζεται στη Μοιή του Μεγάλου Σπηλαίου και λέγεται "Μεγαλοσπηλιώτισσα". Τρίτη εικόνα του Λουκά έπρεπε στο μοναστήρι του Σουμλά, σικά στην Τραπεζούντα, και μεταφέρθη μετά την ανταλλαγή των πληθυσμών εις τήν "Αντίνα". Τέταρτη βροίκεται στην έν Κ' προ μνήν του Κύκκου και λέγεται "Κυκκουίτισσα" ή "Ελεούσα". Τέλος η πέμπτη βρίσκεται στη Βύλη.

Οι εικόνες αυτές, που διακρίνονται από μερικούς ως γνήσιες, δεν είναι παρά άτεχνες αντιγραφές.

Οι εικόνες αυτές, που διακρίνονται από μερικούς ως γνήσιες, δεν είναι παρά άτεχνες αντιγραφές.

ΤΟ ΘΩΨΙΣΜΑ

ΤΗΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑΣ

Τό πρακτικόν τής "Εθνικής Συνελεύσεως", που συνεκροτήθη εις την "Επιδαύρον" κατά τό πρώτον έτος μετά την "Επανάστασιν" και έκηρυξε τήν ανεξαρτησίαν τής "Ελλάδος", ήταν συνεσταγμένον ως εξής:

και άποραδειγμάτιστο, ζυγόν τής τυραννίας και άποκρίσαν αυτόν με μεγάλας θυσίας, κηρύττει σήμερα διά τών νομίμων Παραστατών του εις "Εθνη" συνηγμένων Συνέλευσιν ένώπιον Θεού και ανθρώπων τήν Πολιτικήν αυτού άπαρξιν και "Ανεξαρτησίαν".

Α. Μαυροκορδάτος

Πρόεδρος τής "Εθνικής Συνελεύσεως" (και άκολουθούν όλα τα μέλη τών αντιπροσώπων).

ΕΝΑ ΒΟΥΝΟ

ΠΟΥ ΠΕΡΠΑΤΕΙ

"Αν και στους γεωλόγους δεν φαίνεται ούτε παράθυρο ούτε άπτερον το βουνό αυτό, "Ενα τέτοιο βουνό είναι το λεγόμενον "Ελβετικό βουνό" τής Πολιτείας "Ορεγκόν", στην "Αμερική".

Πρό πολλού έχει διαδοθή μεταξύ τών κατοίκων και τών ιδρυγών τής Πολιτείας ή όψη ότι τό βουνό αυτό μετατοπίζεται κατά τρόπον ανελέητον, γιατί πολλές φορές έχωσκον μυστηριωδώς δένδρα που ύψηχαν προηγουμένως στη ρίζα του βουνού. Άλλοι όμως έπίστευαν ότι τό βουνό κινείται πραγματικά.

Τελευταίως όμως κατασκευάσθη μία σιδηροδρομική γραμμή, που άπτεει περί τα 10 χιλιομέτρα από τήν πλαγιά του βουνού. Και ή γραμμή αυτή άρχισε τώρα να μετατοπίζεται μόνη της. Και έτσι, όπως αυτή δεν έλγεται διαφορετικά, παρά με τό ότι όλα τό έδαφος καταύθηναι.

ΤΑ ΑΙΤΙΑ ΤΗΣ ΑΥΓΝΙΑΣ

Η άυγνία, ως έτι τό πλείστον, προέρχεται από κακή και άσχημη διαίτα του στομάχου, από έλλειψιν κινήσεως του σώματος, από τολυφασίαν, ιδίως τό βράδυ, από κατάχρησιν καφέ, τσαγιού, ποτού, και κρασιού. Η θεραπεία της συνίσταται στο ν' άκολουθήσθ η άυγνία.

ΑΡΧΑΙΕΣ ΣΥΝΗΘΕΙΕΣ

Σε όλα τα μέρη τής "Ελλάδος" άπάρχει συνήθεια, όταν χιτίζεται ένα σπίτι, να σφάζουν στα θεμέλια.

Αυτή συνήθεια γίνεται για να ματωθή τό σπίτι και να μόν ένοχληθούν ποτέ οι ένοικοί του από τά πνεύματα.

Αυτή συνήθεια γίνεται για να ματωθή τό σπίτι και να μόν ένοχληθούν ποτέ οι ένοικοί του από τά πνεύματα.

Αυτή συνήθεια γίνεται για να ματωθή τό σπίτι και να μόν ένοχληθούν ποτέ οι ένοικοί του από τά πνεύματα.

3.500 ΒΗΜΑΤΑ

Ακόμα συχνά να λέγεται ότι ο άνθρωπος για να είναι υγιής πρέπει να περπατά αρκετά κάθε μέρα, κι' αυτό είναι άσφαλώς σωστό.

στο. "Ένας έπιστήμων θέλησε να υπολογίση πόσα βήματα πρέπει να κάνει ο άνθρωπος κάθε μέρα και με κάποιο μηχανήμα δικής του εφευρέσεως έκαμε διάφορα πειράματα και συνετέλεσε τό εξής: "Ο άνθρωπος που θέλει να έχη καλή υγεία, πρέπει να κάνει κάθε μέρα 3.500 βήματα."

Σας συνιστούμε να περπατάτε πολύ. Όχι όμως και να μετράτε τα βήματά σας!

ΟΛΙΓΑ ΠΕΡΙ ΑΥΓΩΝ...

Αυτή συνήθεια γίνεται για να ματωθή τό σπίτι και να μόν ένοχληθούν ποτέ οι ένοικοί του από τά πνεύματα.

Αυτή συνήθεια γίνεται για να ματωθή τό σπίτι και να μόν ένοχληθούν ποτέ οι ένοικοί του από τά πνεύματα.

Αυτή συνήθεια γίνεται για να ματωθή τό σπίτι και να μόν ένοχληθούν ποτέ οι ένοικοί του από τά πνεύματα.

Αυτή συνήθεια γίνεται για να ματωθή τό σπίτι και να μόν ένοχληθούν ποτέ οι ένοικοί του από τά πνεύματα.

Αυτή συνήθεια γίνεται για να ματωθή τό σπίτι και να μόν ένοχληθούν ποτέ οι ένοικοί του από τά πνεύματα.

Αυτή συνήθεια γίνεται για να ματωθή τό σπίτι και να μόν ένοχληθούν ποτέ οι ένοικοί του από τά πνεύματα.

Αυτή συνήθεια γίνεται για να ματωθή τό σπίτι και να μόν ένοχληθούν ποτέ οι ένοικοί του από τά πνεύματα.

Αυτή συνήθεια γίνεται για να ματωθή τό σπίτι και να μόν ένοχληθούν ποτέ οι ένοικοί του από τά πνεύματα.

Αυτή συνήθεια γίνεται για να ματωθή τό σπίτι και να μόν ένοχληθούν ποτέ οι ένοικοί του από τά πνεύματα.

Αυτή συνήθεια γίνεται για να ματωθή τό σπίτι και να μόν ένοχληθούν ποτέ οι ένοικοί του από τά πνεύματα.

Αυτή συνήθεια γίνεται για να ματωθή τό σπίτι και να μόν ένοχληθούν ποτέ οι ένοικοί του από τά πνεύματα.

Αυτή συνήθεια γίνεται για να ματωθή τό σπίτι και να μόν ένοχληθούν ποτέ οι ένοικοί του από τά πνεύματα.

Αυτή συνήθεια γίνεται για να ματωθή τό σπίτι και να μόν ένοχληθούν ποτέ οι ένοικοί του από τά πνεύματα.

Αυτή συνήθεια γίνεται για να ματωθή τό σπίτι και να μόν ένοχληθούν ποτέ οι ένοικοί του από τά πνεύματα.

Αυτή συνήθεια γίνεται για να ματωθή τό σπίτι και να μόν ένοχληθούν ποτέ οι ένοικοί του από τά πνεύματα.

Αυτή συνήθεια γίνεται για να ματωθή τό σπίτι και να μόν ένοχληθούν ποτέ οι ένοικοί του από τά πνεύματα.

Αυτή συνήθεια γίνεται για να ματωθή τό σπίτι και να μόν ένοχληθούν ποτέ οι ένοικοί του από τά πνεύματα.

Αυτή συνήθεια γίνεται για να ματωθή τό σπίτι και να μόν ένοχληθούν ποτέ οι ένοικοί του από τά πνεύματα.

ΓΙΑ ΝΑ ΜΑΘΑΙΝΕΤΕ

— Οι άστρονόμοι έπιμένουν ότι ο ήλιος θα άποθάνη κάποτε, θα άσση δηλαδή τό φώς και τήν θερμότητά του. Έν τώ μεταξύ ύπελογίσθη ότι μετά 40 τρισεκατομμύρια έτών ο ήλιος θα έληγ άσει τό ήμισυ του όγκου του.

— Τήν 11 Μαρτίου 1871, όταν ένας άντιπρόσωπος του "Εδ:σον" παρουσίασεν εις τήν Γαλλικήν "Ακαδημίαν τών "Επιστημών τό πρώτον γραμμόφωνον, ένας από τούς άκαδημαίους έξηγέρθη έναντίον του "έγκαοστρωθού που έτολμοϋσε να ελρυνεϋθ τήν σεβαστήν δημήγυριν".

— Από τό σχήμα που έχει ή ρίζα τών τριγών κάθε ανθρώπου ήμπορεί να καταλάβη καείς εις ποίαν φυλήν άνήκει. Αι ρίζαι τών τριγών τών αυρών ρουν κατά τό πλείστον τό σχήμα άγκίστρου ή τρυπάνου.

— Πολλά σκάφη κατασκευάζονται σήμερα χωρίς να χρησιμοποιηθή ούτε ένα καρφί δια τών σκελετών τών αδερών έλασμάτων. Η σύνδεσις γίνεται διά συγκολλησεως.

— Εις τήν επαγγελματικήν σχολήν τής Μαδαγασκάρης έχει άναπτυχθή μία νέα βιοτεχνία: τής κατασκευής κλωστής από λουτούς άράχνης. Τα λεπτά νήματα τής άράχνης συλλέγονται έπιμελώς και μεταβάλλονται εις κλωστήν, που θεωρείται άσπύρα τής κατασκευής εις άτοχήν και στυλινότητα.

Ο ΠΡΩΤΟΣ

ΕΛΛΗΝ ΕΦΟΠΙΣΤΗΣ ΤΟΥ ΔΟΥΝΑΒΕΩΣ

Αυτή συνήθεια γίνεται για να ματωθή τό σπίτι και να μόν ένοχληθούν ποτέ οι ένοικοί του από τά πνεύματα.

Αυτή συνήθεια γίνεται για να ματωθή τό σπίτι και να μόν ένοχληθούν ποτέ οι ένοικοί του από τά πνεύματα.

Αυτή συνήθεια γίνεται για να ματωθή τό σπίτι και να μόν ένοχληθούν ποτέ οι ένοικοί του από τά πνεύματα.

Αυτή συνήθεια γίνεται για να ματωθή τό σπίτι και να μόν ένοχληθούν ποτέ οι ένοικοί του από τά πνεύματα.

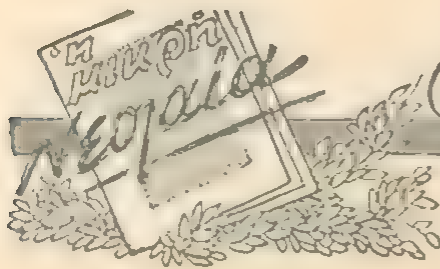
Αυτή συνήθεια γίνεται για να ματωθή τό σπίτι και να μόν ένοχληθούν ποτέ οι ένοικοί του από τά πνεύματα.

Αυτή συνήθεια γίνεται για να ματωθή τό σπίτι και να μόν ένοχληθούν ποτέ οι ένοικοί του από τά πνεύματα.

1111

Ο ΚΗΨΟΣ

Τό παραμύθι μας.

« Ο ΠΙΣΤΟΣ ΦΙΛΟΣ »

Ο ΣΚΑΠΑΝΕΥΣ ΚΑΙ Η ΣΤΟΛΗ

«Ο Τομεάρχης μας προχθές ωμίλησε πολύ αύστηρά για μερικούς Σκαπανείς που ή συμπεριφορά τους δεν ήταν εκείνη που πρέπει, στά παιδιά της Ε.Ο.Ν. Εύρηκε άφορμή, γιατί άκουσε δυό - τρεις που μιλούσαν ό ένας στον άλλο με άσχημο τρόπο και άλληλοχτυπιούνταν με κακία την ώρα του διαλείμματος. Κάποιος άλλος έμπήκε στη γραμμή φορώντας τη στολή του λερωμένη και άκανόνιστη, τό πηλήκιο στραβά, ξεκούμπωτος και τη ζώνη του λυτή.

«Δέν μπορώ, είπε ό Τομεάρχης, παρά νά έκφράσω τη λύπη μου για λίγα εύτυχώς παιδιά του Τομέως μου, που δέν μπορουν άκόμη νά νοιώσουν ότι Ε.Ο.Ν. θά πη τάξις, θά πη πειθαρχία, θά πη σεβασμός και ότι κάθε συναγωνιστής, μικρός ή μεγάλος, πρέπει νά ξέρη πώς δέν μπορεί ούτε νά μιλά ούτε νά συμπεριφέρεται όπως θέλει. 'Ο σεβασμός, ή τάξις και ή πειθαρχία άρχίζουν από τη στολή. Αυτή πρέπει πρώτα νά σεδώμαστε και τό κατορθώνουμε αυτό με την καθαριότητα και με τό κανονικό της φόρεμα. Σε όλους τους Τομείς έχουν γίνει διδασκαλίες πολλές γι' αυτό τό πράγμα. Και θυμάστε: 'Ο 'Αρχηγός κάποτε ωμίλησε πολύ αύστηρά για κάποιο Σκαπανέα που είδε νά φορή άκανόνιστα τη στολή του και άκάθαρτη. Γιατί ξέρει ό 'Αρχηγός ότι ένα παιδί που άνέχεται νά είναι λερωμένο και τσαλακωμένο τό φόρεμά του, δέν μπορεί παρά νά είναι άκατάστατο και τό ίδιο σε όλη του τη ζωή. Δέν μπορεί έπομένως νά είναι Σκαπανέας όπως τόν θέλει ό 'Αρχηγός και ό Κυβερνητικός 'Επίτροπος».

Στό άλλο θά συνεχίσω την όμιλία του Τομεάρχου μας.

Ο ΜΕΓΑΛΟΣ ΣΚΑΠΑΝΕΑΣ

Μία φορά, τρία μικρά παιδάκια παίζαν με μικρές βαρκοΰλες επάνω σε μία λίμνη. Τό παιχνίδι τους ήταν διασκεδαστικό και έκρατούσε πολλές ώρες. Δίπλα τους, τους παρακολουθούσε και ένας μεγάλος σκύλος, ό Τόμης, που άγαπούσε πάντα νά βρίσκεται κοντά στα παιδιά.

Ξαφνικά τό πιό μικρό από τά τρία γλίστρησε κι' έπεσε μέσα στο νερό. Οι σύντροφοι του προσπαθούσαν με τις μικρές τους δυνάμεις νά τό σώσουν, μά τά έχασαν από την ταραχή τους και δέν ήξεραν τι βοήθεια θά μπορούσαν νά του δώσουν.

Μονάχα ό Τόμης δέν τά έχασε καθόλου. Βλέποντας τόν μικρό του φίλο νά κινδυνεύη έτρεξε άμέσως στο σπίτι του και με γαυγίσματα και φωνές προσπαθούσε νά δώση νά καταλάβη ή μητέρα του παιδιού τόν κίνδυνο που βρισκόταν τό παιδί της. Μά ή μητέρα δέν μπορούσε νά καταλάβη βέβαια τη γλώσσα του σκυλιού...

Στήν άπελπισία του ό Τόμης ξαναγύρισε στη λίμνη και μπήκε μόνος μέσα στο νερό. 'Αρπαξε τόν μικρό με τά δόντια του και προσπαθούσε νά τόν σύρη έξω. 'Ηξερε πώς άν πλησίαζε στην παραλία θά τόν βοηθούσαν και οι δύο άλλοι φίλοι του.

Μά ό Τόμης ήταν μικρό σκυλί κι' ό μικρός τόσο βαρύς που στάθηκε άδύνατο νά τόν σώση.

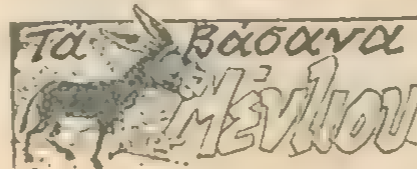
Λίγο άκόμη και θά ήταν άργά 'Ο Τόμης όμως δέν τά έβαζε κάτω. 'Ο μικρός φίλος έπρεπε νά σωθή...

Βγήκε ξανά έξω και άρμυσε προς τό δρόμο. Και τόν πρώτο άνθρωπο που βρήκε άρχισε νά τόν τραβά από τά ρούχα και νά τόν οδηγεί προς την λίμνη. Αυτός έβλεπε πώς ό σκύλος δέν τόν δάγκωνε. 'Απλώς τόν τραβούσε και με μία γλύνκα στα μάτια του, του έδειχνε τη λίμνη.

Κατάλαβε πώς κάτι συνέβαινε εκεί και τόν άκολούθησε. Εύτυχώς ήταν άκόμη καιρός και έτσι σώθηκε ό μικρός από τόν ύγρο του τάφο.

Μά τη σωτηρία του αυτή, τη ζωή του, την χρωστά στον πιστό του φίλο, τόν Τόμη, που με την έπιμονή του κατώρθωσε νά τόν σώση!

Πόσα σκαπανάκια διαβάζοντας τό παραμύθι αυτό δέν σκέπτονται την ύποχρέωση που έχουν νά άγαπούν τά πιστά αυτά ζώα! Κι' άκόμη πόσο άραιο πράγμα είναι νά είμεθα πάντοτε σε θέσι νά βοηθήσουμε τόν «πλησίον» μας, άφού και αυτά τά ζώα μάς δέξουν τέτοια παραδείγματα.

9.

(Συνέχεια)

— Νά ή βάρκα μας! φώναξε ό Γέρο Λύκος, όπως πάντα του πολύ άυπόμονος.

Μιά βάρκα ήταν άραγμένη στην όχθη. Γρηγορά γρηγορά ή άλεπού πήδησε μέσα κι' άρπαξε τό τιμόνι. Μπήκε κι' ό λύκος και πήρε τά κουπιά.

'Ο κύρ Μέντιος τό άποφάσισε τελευταίος.

— 'Εμπρός! είπε και πήδησε μέσ' στη βάρκα.

Σιγανό άεράκι φυσούσε. "Ανοίξαν τό πανί. 'Ο Γέρο Λύκος κι' ή θειά 'Αλεπού εύχαριστημένοι άρχισαν νά τραγουδούν. "Όλα πηγαινάν καλά. Είχαν πιά τό γαϊδάρο στα χέρια τους. Δέν θά τους ξέφευγε. 'Αρχισαν λοιπόν νά τραγουδούν αυτό τό τραγουδάκι:

«Μιά βαρκοΰλα θ' άρματώσω
με σαράντα - δυό κουπιά,
— γεια σου, λεβέντη μου! —
νά σε κλέψω μία βραδιά!»

'Ο κύρ Μέντιος θέλησε κι' αυτές νά τραγουδήση.

"Ενα άραιο τραγουδάκι του ήρθε στο νοΰ. "Ενα τραγουδάκι που ταίριαζε ίσια ίσια με τη ρομαντική αυτή βαρκαΰσα. "Επηρε, έκανε μία γαργάρα με τό γλυκό νερό του ποταμού κι' άρχισε νά τραγουδάη:

«'Αναστενάζουν τά νερά
και σκύβει τό φεγγάρι
και γλείφει γλείφει τρυφερά
τό δροσερό χορτάρι.

"Αχ, άχ και θά μου φύγη ό νοΰς
σε τέτοια φεγγαράδα,
με φίλους μπιστικούς
νά σεργιανάς βαρκαΰδα!»

Τραγουδούσε τόσο γλυκά, που ό —

των σκαδανέων

ΤΑ ΖΑΧΑΡΩΤΑ

Τοῦ Τάκη κάναμε γιὰ δῶρο
ἓνα σπαθί κι' ἓνα τουφέκι
καὶ Φαλαγγάρχης τῶρα στέκει
κι' ὅλο τὸν κόσμο ἀπειλεῖ!

...

Φορεῖ στὸν ὄμο τὸ τουφέκι
καὶ τὸ σπαθί στὴ μέση ζώνει,
τὰ γειτονόπουλα μαλώνει
καὶ τὰ γυμνάζει στὴν αὐλή!

...

Μὲ τὸ σπαθί γυμνὸ στὸ χέρι
προστάγματ' ἀγρία τοὺς δίνει
κι' ἔξαφνα κάποιον διακρίνει
σοκολατάκια νὰ κρατῇ.

...

«Ἐ, ψίτ! Σκαπανέας, τοῦ φωνάζει
πλησιασέ με ἓνα βῆμα,
ἐμπρός μου κάνε καὶ τὸ σχῆμα
καὶ δὸς μου τὰ μισὰ ἀπ' αὐτά!

...

«Θὰ στᾶδινά, μὰ Φαλαγγάρχης
γιὰ συλλογίσου το καλά,
ταϊράζει ἡ ὑψηλότητά σου
νὰ τρῶς καὶ σὺ ζαχαρωτά;»

Δ. Μ.

ἔξυπνα... κουτὰ

Ὁ Γιαννάκης ρωτᾷ τὴ μαμά του:
— Δὲν εἶναι γρηά ἢ γιαγιά;
— Ναί, παιδί μου, πολύ.
— Μὰ τότε πῶς δὲν βγαίνει στοὺς
δρόμους νὰ μαζεῦη πεντάρες;

Ἡ μαμά δίνει στὸν Τοτὸ ζεστό
ψωμί.
Κι' ὁ Τοτὸς σκέπτεται:
— Θὰ φυλάξω τὸ μισὸ γι' αὔριο, πού
ἴσως δὲν θάχουμε ζεστὸ ψωμί.

— Μαμά! Ὁ Κωστάκης ἔνινε Κινη-
ματογράφος!
— Ναί! Ὁ γιατρός εἶπε πῶς ἔχει
μέσα του ταινία!

Ὁ Δάσκαλος: Γιὰ νὰ γράφω
κάνεις καλά, πρέπει νὰ γράφω ὅπως
δὲν γράφω.
Ὁ μαθητής: Καὶ οἱ βουβοί,
δάσκαλε;

Οἱ Σκαπανεῖς: Βασ. Πόλης ἐκ Πι-
ραιῶς, Μιχ. Καρατζᾶς ἐξ Ἀθηνῶν καὶ
Κωνστ. Κωστάκης ἐκ Βερολίνου.

ταμὸς τὸν λυπήθηκε κι' ἄρχισε νὰ
τὸν συμβουλεῖ:

— Γύρισε σπῖτι σου! Γύρισε σπῖτι
σου!

Μιά πέστροφα τινάχτηκε ἔξω ἀπὸ
τὸ νερὸ καὶ τὸν κοίταξε μὲ γουρλω-
μένα μάτια. Κάτι ἤθελε κι' αὐτὴ νὰ
τοῦ πῇ μὰ δὲν μπορούσε. Ἦταν βου-
θὴ ἢ καημένη.

Σιγὰ σιγὰ ὁ ποταμὸς φάρδαινε.
Τὸ ρέμα μεγάλωνε κι' ὁ κύρ Μέντιος
ἄρχισε νὰ ζαλιζεται.

Στὴν ἀρχὴ καμώθηκε πῶς δὲν ἦ-
ταν τίποτα. «Θὰ περάσω, ἔλεγε, θὰ
περάσω», κι' ἐξακολούθησε τὸ τρα-
γοῦδι.

Μὰ σὲ λίγο ἔνοιωσε ἓνα κόμπο στὸ
λαμπὸ κι' ἡ φωνὴ του τινίχκε. Τ' αὔ-
ριαν τοῦ κρημαίνεσαν πλάσιν, σὺ
μαρμαίνα φύλλα.

«Ἄν, δὲν εἶμαι καλά», μοι ρηού-
ρισεν ἄσφονα καὶ ξάπλωσεν ἀνίσκελα
μισ' στὴ βάρκα.

Στασσο, στασσο, περίστανε, μὴν
πιθάνης ἀπὸ τώρα! φώναξε ὁ Γέρο
Λύκος πού σιχαίνεταν τὰ πτόματα.

— Κουράγιο, κουράγιο, ἀγαπητέ
μου μακαῖρο, εἶπε ἡ θεὰ Ἀλε-
ποῦ καὶ τὸν χτύπησε σιγὰ στὴν πλάτη.

Ὁ κύρ Μέντιος εἶχε κλειστὰ τὰ
μάτια κι' ἦταν συγχνημένος ἀπὸ τὸ-
σες περιποιήσεις.

— Εὐχαριστῶ, καλοὶ μου φίλοι,
μουρμούρισε, μὴν κουράζεστε, εὐχα-
ριστῶ. Εἶμαι λίγο καλύτερα.

Μὰ νὰ πού τώρα ἄρχισε νὰ ζαλι-
ζεται κι' ὁ Γέρο Λύκος.

— Πεθαίνω! πεθαίνω! φώναξε μὲ
μιὰς. Εἶμαι ἄρρωστος! Ἐχω ἀνάγ-
κη νὰ δαγκάσω!

Ὁ Γέρο Λύκος δὲν ἔλεγε ψέμα-
τα. Εἶχε μπῆ στὴ βάρκα νησιτικός
καὶ τώρα ὑπέφερε πολὺ.

«Γάϊδαρος... φαί... γάϊδαρος...
γρηγόρα... καπούλια...», ἄρχισε νὰ
παρμιλάει:

— Γιὰ ποῖο γάϊδαρο, γιὰ ποῖα κα-
πούλια μιλάει; ρώτησε ὁ κύρ Μέν-
τιος τρομαγμένος.

— Ὁ κακόμοιρος! εἶπε ἡ θεὰ Ἀ-
λεποῦ κι' ἔκανε πῶς λυπάται πάρα
πολὺ τὸ λύκο. Παρμιλάει. Σάστισε
πάλι τίς λέξεις. Θέλει νὰ πῇ «μουσι-
κή» καὶ λέει «καπούλια». Λέει «γάϊ-
δαρος» καὶ σκέπτεται «τενέρος». Βλέ-
πεις, μαέστρο μου, τὰ ἔχει χά-
σει ἀπ' τὸ ὠραῖο σου τραγοῦδι.

— Δέ μοῦ φαίνεται διόλου παρά-
ξενο, εἶπε ὁ κύρ Μέντιος σκεπτικός.
Κι' ἐγὼ τὰ χάνω ὅταν ἀκούω τὸ τρα-
γοῦδι μου... Ἐ φίλε μου, εἶπε τώρα
στὸ Λύκο, κάμε κουράγιο, σήκω. Νά,
ἡ θεὰ Ἀλεποῦ, πού ξέρει τόσα πρά-
ματα, θὰ βρῇ ἓνα γιατρικὸ νὰ σὲ
γιατρέψῃ.

Ἡ θεὰ Ἀλεποῦ εὐχαριστήθηκε
πολὺ πού ὁ κύρ Μέντιος τῆς εἶχε τό-
ση ἐμπιστοσύνη.

— Ἀφοῦ ἔχετε τόση ἐμπιστοσύνη
σὲ μένα, εἶπε, θὰ σᾶς προτείνω κά-
τι. Βλέπω πῶς τὸ ρέμα μᾶς παρα-
σύρει καὶ θὰ πνιγοῦμε σίγουρα, ἦ...

— Θὰ πνιγοῦμε σίγουρα! φώναξε
ὁ Λύκος κατατρομαγμένος κι' ἀνα-
σηκώθηκε.

— Ἡ θὰ πέσουμε πάνω σὲ κανένα
βράχο...

Θὰ πέσουμε πάνω σὲ κανένα
βράχο! φώναξε ὁ λύκος καὶ σηκώ-
θηκε ὁλόρθος τοῦτῃ τῇ φορᾷ.

— Ἄν δὲν κάνετε ἀμέσως αὐτὸ
πού θὰ σᾶς πῶ, εἶπε ἡ θεὰ Ἀλε-
ποῦ. Γιὰ τὸ καλὸ ὄλων μας. Ἀφοῦ
θὰ βουλιάξωμε δίχως ἄλλο.

— ὦχ, ὦχ, φώναξε ὁ κύρ Μέντιος.
Μὴ λείπῃ αὐτὰ τὰ λογία, ἀγαπητὴ
μου...

— Τὸ εἶπα καὶ τὸ ξαναλέω, εἶπε ἡ
θεὰ Ἀλεποῦ θὰ βουλιάξωμε σίγου-
ρα. Καὶ γιατί; Γιατί κάποιος ἀπὸ
μᾶς θὰ ἔχη στὴ συνειδησί του ἓνα
μεγάλο κρίμα. Καὶ θὰ βουλιάξωμε
κι' οἱ τρεῖς μας ἂν δὲν...

— Ἄν δὲν;

— Ἄν δὲν;

— Ἄν δὲν τὸ ἐξομολογήθῃς;

Νὰ ἐξομολογήθῃς! φώναξε ὁ
λύκος. Ἐγὼ περῶ! Αὐτὸ μὲν ἔγωγε
μπορῶ νὰ ἐξομολογήθω. Πιάνω καὶ
δὲν ξέρω τί νὰ κάνω ἐγώ.

(Ἀκολουθεῖ...)

ΓΙΑ ΝΑ ΜΑΙΝΟΥΝΤΕ

ΕΥΚΟΛΟΣ ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ

Μαγική εικών

ΛΙΓΗ ΕΥΘΥΜΙΑ

Σκότος!

Απορία της Λιής:

—Περίεργο πράμα! Ό-
σες φορές έκλεισα τὰ μά-
τια μου μπροστά στὸν κα-
θρέφτη, γιὰ νὰ δῶ πῶς εἶ-
μαι ὅταν κοιμῶμαι, ἔτυχε
πάντα νὰ εἶναι σκοτάδι καὶ
δὲν μπόρεσα νὰ δῶ τίποτα.

Τὸ κακόμοιρο...

Ἡ Ἑλένη: Νὰ χτυπή-
σω τὸ κουδούνι μαμά;

Καὶ ὁ μικρὸς Παῦλος:

—Ὅχι καὶ μὲν, τί σοῦ
ἔκανε;

Χωρὶς γυαλιά!

Ἡ γιὰ γιὰ: Δὲν ξέρω
γιατί βλέπω τόσο πολλὰ
ὄνειρα τὴν νύχτα.

Ἡ Λιλίκα: Μά, για-
γιά, ἐσεῖς εἶπατε ὅτι χωρὶς
γυαλιά δὲν βλέπετε τίποτα.
Πῶς τὴ νύχτα ποὺ τὰ βγά-
ζετε βλέπετε ὄνειρα;

Ἐναντι...

—Πόσο ἀξίζω γιὰ σένα
μαμάκα;

—Ὅσο νὰ πῆς! Ἐκατομ-
ῦρια παιδί μου.

—Ἐ, ἀπ' ὅλα αὐτὰ τὰ ἑ-
κατομῦρια μπορεῖς νὰ μοῦ
δώσης μιά δραχμὴ;

Τὸ γιατί

Κοκός: Γιατί ἡ θά-
λασσα δὲν ξεχειλίζει ἀφοῦ
χύνονται τόσο ποτάμια μέ-
σα σ' αὐτήν;

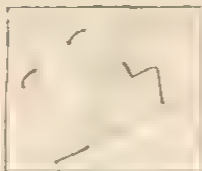
Λάκης: Μὰ ἐπειδὴ ἔ-
χει σφουγγάρια μέσα
κουτέ!

Ἵπερβολή

Δὲν μοῦ λές Τοτό, ἐοῦ
ποὺ τὰ ξέρεις ὅλα, ἀκου-
σες ποτέ σου τὴν παροι-
μία: «Τρεῖς τὰ Γέννα, τρεῖς
τὰ Φῶτα κι' ἔξη τὴν Ἀνά-
στασι».

Καὶ ὁ Τοτός:

Πφ!.. παροιμία ποὺ θυ-
μήθηκε! Αὐτὴ, παιδί μου,
τὴν ἔλεγαν πρὸ Χριστοῦ!

Ποιά κοινὰ ση-
μεῖα ἔχουν μετα-
ξὺ τους οἱ τρεῖς
παραστάσεις, ὁ
ψαράς, ὁ δῦτης
καὶ οἱ ἀρχαῖοι
στρατιῶται;

Ἀπλούστατα:

Ἐχουν κοινὲς
τὶς γραμμὲς ποὺ
εἶναι χαραγμένες
στὸ πρῶτο παραλ-
ληλόγραμμο.

Μὲ βάσι τὶς
μικρὴ ζωγραφικὴ
δεξιότητα, νὰ σχεδιάσετε πολλὲς ἄλλες παραστάσεις, τὸ
θέμα τῶν ὁποίων εἰσθε ἐλεύθεροι νὰ διαλέξετε.

Ὁ περιορισμὸς εἶναι ἓνας: Τὸ σχέδιό σας πρέπει νὰ
γίνῃ μέσα στὶς τέσσαρες γραμμὲς τοῦ παραλληλογράμ-
μου καὶ νὰ περιλάβῃ — ὅπως εἶπαμε — ὡς βασικὲς, τὶς
γραμμὲς ποὺ ὑπάρχουν μέσα στὸ παραλληλόγραμμο.

Τρίγωνον

- = Ἑλλήν. πόλις.
- = Ἱταλικὴ πόλις.
- = Συγχρόνως
(ἐπιρ.).
- = Ἀπαγορευτικόν.
- = Φωνήεν.

Καὶ καθέτως τὰ ἴδια.

Ε. Ν. ΜΟΣΧΟΣ

Κρυπτογραφικόν

- 123456789 = Ἑλλήν. πόλις.
- 1234519 = Ἡμίθεος (αἰτ.).
- 463 = Νῆσος.
- 789789 = Θάλασσα.
- 4627 = Φωτίζει.
- 263 = Θεά.
- 65691 = Γυν. ὄνομα.
- 2789 = Ἀκρωτήριον.
- 123 = Ο.

Γ. Α. ΚΑΠΑΚΟΣ

Ποικίλη ἀκροστιχὶς

Τὸ πρῶτον γράμμα τῆς
1ης λέξεως, τὸ δεύτερον
τῆς 2ας, τὸ τρίτον τῆς 3ης
καὶ ο.κ.ε. ἀποτελοῦν πρω-
τεύουσιν εὐρωπαϊκοῦ κρά-
τους.

- 1) Κράτος τῆς Εὐρώπης.
- 2) Βασιλεὺς τῶν Ἑλλή-
νων.
- 3) Ἀρχαῖος Βασιλεὺς
τῶν Περσῶν.
- 4) Νῆσος τῶν
Κυκλάδων.
- 5) Ἀκρογια-
λιά.
- 6) Χώρα τῆς Β. Γι-
ουγκοσλαβίας.
- 7) Νῆσος
τοῦ Α. Αἰγαίου.
- 8) Υἱὸς
τοῦ Ὀδυσσεύς.
- 9) Πόλις
τῆς Γερμανίας.

Η. Π. ΜΑΝΩΛΑΚΟΣ

Αἱ λυσεῖς τοῦ 34ου ΦΥΛΟΥ

Σταυρόλεξον: Ὁρίζον-
τις 1 κραταιά—Πύργος, 3 Ρο-
γῆρος—ριγηλὸς, 5 θυγίστατα—
ἀρι, 7 δασία—πιστωσις, 9 πεν-
θεραὶ—βρίφος, 11 ρητὰ—ἀθύρ-
σιμα, 13 ἱσάκων—ἀνθήμα, 15
ἐκως—ἀμνάτι. Καθέτως 1
Κέρκυρα—παριά, 3 Ἀργεῖοι—
νάτριον, 5 ἀγρωσίδες—φαίς, 7
αἰσίοι—Παρθένης, 9 Πορταριά—
ἔρμας, 11 Ρίγα—κτερίσματα,
13 ὀχλῆρος—φρόνημα, 15 Νι-
κίος—σπαθαί. Στοιχειό-
γραφος: Ἀἴλος—ἥλος, Ἐπι-
γραφὴ: Τὰ καλὰ κόποις κτάν-
ται. Μεταγραμματισμοί:
Θέτις—Θέμις, Ποικίλη ἀκρο-
στιχίς: Φρύνη(Φόνος, ΚΡαυός,
Ναῦγιά, Ἀθεῖντιος, Ἀλκμή-
... Κρυπτογραφικόν:
Πάτροκλος, Ἀτρεος, Τάρας, ρά-
κα, ὀτός, κάπρος, λάρος, σά-
ρος. Λογοπαλινδρόν: Τὸ Χά-
ν (χάει). Μεταγραμματι-
σμοί: Φινὸς—φοινός, Ἀκρο-
στοιχίς ἀξ ἀντιθέτων:
Ἐρατὸς (Εὐτυχής, Ρίχτω, Ἀνα-
τολή, Τολμηρός, Ὁραῖος). Αἰ-
νίγμα: Τὸ λάχανο. Τονό-
γραφοί: ... Κρυπτογραφικόν: Λαδύ-
ρινθος, (Ἀθαρία, βοῦδαλος, θέος,
αὐθ, Ἰλιόσος, Νύσσα, θάρρος,
οὐρανός, Σίθωρις). Λαξίγρι-
φος: Μένανδρος (μὲν, Ἀνδρος).
Μικτόν: Καὶ μέγας ὢν, μι-
κρόν παρὶστα σούτον. Γρίφος:
Μὴ μὲ λημονίει(μὴ μὲ λιν-μ'ον).
Φωνηεντοδότης: Ὁ βρε-
μένος τῇ βροχῇ δὲν τὴ φοδεῖται.
Μαγικὸ γράμμα: Διὰ τοῦ
Β: Βόλος, βολίς, βράχο, βῆμα,
βουλή.

Καὶ μιά μαγικὴ εἰκόνα,
γιὰ τὰ Σκαπανάκια μας.

Τὸ πριγκηπόπουλο καὶ ἡ
πριγκηπούλα τοῦ παρα-
μυθιοῦ πῆγαν στὸ δάσος
γιὰ νὰ ἐπισκεφθοῦν τὰ κου-
νέλια. Ὅταν ὅμως ἔφτα-
σαν στὸ κουνελόσπιτο, δὲν
βρῆκαν κανένα. Ἐξή κου-
νελάκια εἶναι ὥστόσο ἐκεῖ
τριγύρω.

Τὰ βλέπετε;

Παροράματα

Οἱ φράσεις ποὺ θὰ δια-
βάσετε πρὶ κατω, δὲν εἶναι
βέβαια σωστές. Ἐχουν ση-
μαντικὰ λάθη.

Μπορεῖτε νὰ βρῆτε τὶς
λανθασμένες λέξεις καὶ νὰ
τὶς ἀντικαταστήσετε μὲ τὶς
σωστές, ὥστε νὰ σχηματι-
σοῦν φράσεις... λογικὲς:

- 1) Ἀφαιτων πατεῖς ἀ-
γώτερον.
- 2) Ὁ δεινὸς τῆς παγίδος
ὠροδότης ἐστὶ.
- 3) Ἡ μάμος εἶναι μῖσος.

Μυστικὲς ἐρωτήσεις

Ὁ δάσκαλος: Τί μέ-
ρος τοῦ λόγου εἶναι τὸ...

Ὁ μαθητής: Ὄνομα
ἐπίθετον.

Ὁ δάσκαλος: Μπά!
Τί λές... Καὶ πῶς κάνουν
τὰ τρία γένη;

Ὁ μαθητής: Ὁ καὶ
ἡ το...

Ὁ δάσκαλος: Μὰ τὸ
ἀντικείμενο ἀντικείμενο, εἶναι ἀν-
τικείμενο, τὸ ἀντικείμενο ἔσθαι
καὶ τὸ οὐδέτερο κάρπος.

Ἀπρόοπτον

Ἀπὸ ποῦ κατάγεται ἡ
μήτηρ τῆς κακίας;

ΤΟ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΝ ΜΑΣ

ΜΕ ΕΓΚΟΙ

• • •

$$VII + X = XV + II$$

$$IX - IV = XI + V$$

✱ ✱ ✱

XI-IV

— Μαμά, ο μπαμπάς του
Νίκου ξέχασε το...
— Ποιο παιδί μου;
— Μά, οδς είπα!
Α. ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

Καθ' ἑτῶς:

M. XATZHKONZIANTH

Σ ταυροδλεξον: Ὅριζον-
τίας 1 ὀάνιον, 2 Πράγα—δικα,
3 διχ—καί—ἀρ, 4 γάρ—οὐσα-
ώς, 5 Ὅουρις—τα, 6 αἰσα—ιστός,
7 φά—ντό—ὄρος, 8 ἦτα—ἐνα-
δσα, 9 Ρίγα—οὐλ, 10 ἰός—ἀκό-
μῃ, 11 ἐς—καὶ—σῆς. Καθέτω
1 ὀπογραφή—τα, 2 Ἀρτα—τα-
τρός, 3 καιρός—αἰς, 4 ἱΓ—σάν,
5 νῦνοι—τίτρα, 6 ἀβριον, 7 ἱρις
—Ἀσάν, 8 ΣΔ—δοτω—ὀκ(α), 9
λῶ—ὀλόλος, 10 Κροῖος—μή,
11 λά—οά—σασῆς. Μυστικὰς
ἑρωτήσεις: Ἀρκάδιος Ἀρκα-
δία Ἀρκάδιον. Τὸ κωνιάκ: Τὸ
κατάλαβε, γιατί τὸ κωνιάκ παράγει
πολὺ δόκαλο. Ἐπομένως τὸ κωνιάκ
ἦταν πολὺ νερωμένο... Ἀ πορία:
Ἦσαν ἕνας παπῆς, ἕνας πατήρ
καὶ ἕνας ἑγγονός (2 πατέρες
καὶ 2 γιοι). Κρυπτογρα-
φικόν: Θεμιστοκλῆς, Ἰλίσος,
μισθός, στόκος, στόλος, ἱσθμός,
κισός, τόκος. Στοιχειδιγυ-
ρῶς: Μὴ εἶναι ὁ Π...
ὁ Ἀκροστιχὶς Κ...
(Β... ΚΟ... Σ...
Τ... Α... Ε...
... Ἀ... Μ... Σ).
Παραπομπὰ Στ. Ἀνθ. κί
καὶ κίτι Μαγ. εἰκων γω-
ρὶς εἰκόνα Κ... (Π...
ΚΗ... ΔΙΑΣΤ...)
Ἀκροστι-
χίς: Μεταφ... (Μ...
... Ἄλ...
... Ἀχ...
... Μετα-
...
... ἰρίγων... Μαλακ... Ἀ-
... λων, Ε.Ο.Ν. αἰ. Σ.

Τι ὡραῖο αὐτὸ τ' ἀμάρει!
Μὰ ἓνα τοῦ γράμματι θνάλ-
[λάξεως]
Πᾶς σ' αὐτὸ ν' ἀγωνισθῇ
Κι' ἴσως νάβγῃς κικητής!
Ι. Ν. Τ.

Τὰ ἀρχικά τῶν κάτωθι
ζητουμένων λέξεων ἀποτε-
λοῦν κράτος τῆς Εὐρώπης.
1) Ποταμὸς τῆς Ἀφρι-
κῆς, 2) Βασίλισσα τῆς Ἑλ-
λάδος, 3) Πρωτεύουσα με-
σογειακοῦ κράτους, 4) Φεϊ-
δς, 5) Ἥρωας τῆς Ἑλληνι-
κῆς μυθολογίας, 6) Ὀρει-
ον, 7) Πρωτεύουσα νομοῦ
τῆς ΒΔ. Ἑλλάδος, 8) Πε-
ρίφημη γιὰ τὰ πόδια τῆς.
Χ. ΓΙΑΣΤΟΠΟΥΛΟΣ

+ 1η σειρά: Ύμ-
 . . . φωιον, 2α σει-
 . . . ρά: Νήσος του
 . . . Αλγαίου, 3η σει-
 . . . ρά: Τό κυρ-
 . . . ω-
 . . . τερον μέρος τής φωτογρα-
 . . . φικής μηχανής, 4η σειρά:
 . . . Περιήφηση Γάλλος τραγι-
 . . . κός 5η σειρά: Πητών.
 Οι σταυροί καθετως: Πε-
 ριφέρεια τής Στερεάς Έλ-
 λάδος.
 Σ. Ε. ΔΕΜΕΣΤΙΧΑΣ

Λογική τοῦ μικροῦ Νί-
κου:
— Ποιὸς εἶναι ὁ πιὸ τεμ-
πέλης τῆς τάξεώς σου,
Νίκο;
— Δὲν ξέρω.
— Καὶ ὅμως εἶναι πολὺ
εὐκολο νὰ τὸν δῇς.
— Καὶ πῶς;
— Νά! Ποιὸς εἶναι ἐκεῖ-
νος ποὺ κάθεται ὅταν οἱ
ἄλλοι ἐργάζονται;
Καὶ ὁ Νίκος;
— Αἱ! ὁ δάσκαλος.

Σκέψης τοῦ Γιωργάκη:
—Τί καλά θά ἦτανε νὰ
ἔκανα ψυχρολουσία μέ ...
ζεστό νερό!

“Όχι όρνιθοφάγος...

Ὁ Δημητράκης, βλέπον-
τας τίς κόττες νά φεύγουν
τρομαγμένες στό διάβα
του, φωνάζει:

— Τί κοῦτρες ποῦ εἰστε!
Τί φεύγετε ἔτσι; Ἀνθρώ-
πος ἄγος εἶμαι;

"Λοιποὶ νὰ γαθῇ!

Ἡ Λίτσα ταξιδεύοντας
ρωτᾷ:
— Δέ μοῦ λέτε τί θά κά-
νουμε ἂν βουλιάξῃ τὸ βα-
πόρι;
Κι ὁ μικρὸς Νάσος:
— Καί τί σέ μέλει, δικό
σου εἶναι;

Αὐτὰ πείσασθαι !

— Πρόεξε Γιωργάκη :
Βλέπεις αυτό το ψημένο
κοτόπουλο. Ξέρεις ότι οι
καλύτερες μερίδες είναι
για τους καλεσμένους. Ό-
ταν λοιπόν στο τραπέζι σέ-
ρωσώ: τί σου άρρασει κα-
λύτερα τί θά μού άπαντή-
σης:
—Ω, λίγα πουπουλάκια,
μαμά.

Στό Σχολείο

Ὁ Διδάσκαλος: Πότε δύο τρίγωνα θὰ εἶναι ἴσα;
Ὁ Μαθητής: Ὅταν ὁ ἑξάγωνοις θὰ εἶναι ἴσος.

1117

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κινησις Περιφερειακῶν Διοικήσεων

μος ἡ Φαλαγγίτισσα Καίτη Παράσχου τῇ συνοδείᾳ πιάνου.

Ο.ε. ἀπεκορύφωσε τὸν ἐνθουσιασμὸν τῶν παρισταμένων καὶ τὴν ἐκπληξὶν τούτων ὑπῆρξεν ὁ χορὸς τῆς μικρᾶς αὐτοδιδάκτου Φαλαγγίτισσας Ἰωάννας Ἀναγνωστοπούλου, ἡ ὁποία κυριολεκτικῶς συνήρπασε τοὺς θεατὰς μὲ τὸν ὑπέρτονον ρυθμὸν τοῦ παριστάμενι τῷ παιδί αὐτοῦ, ἀξίον ἐξαιρετικῆς προσοχῆς.

Ἡ ὁργάνωσις τῆς λαμπρᾶς ταύτης καλλιτεχνικῆς ἐπιδείξεως ὀφείλεται κατὰ πρῶτον λόγον εἰς τὴν ἀκρίβειαν καὶ δραστηρίαν Περιφερ. Διοικήτριαν κυρίαν Βάσαν Λαμπέτιδα καὶ κατὰ δεύτερον λόγον εἰς τὴν συνεργασίαν ἀργυροῦ σήματος Καν Καίτην Λιονάρδου, καθήγητρίαν πιάνου.

Ἡ ἰδία καθήγητρια ἔχει ἀναλάβει καὶ τὴν διδασκαλίαν πιάνου δωρεάν εἰς ἀπόρους Φαλαγγίτισσας τῆς Φάλαγγος Ναυπλίου.

ΤΑ ΝΗΣΙΑ

ΑΡΓΟΣΤΟΛΙΟΝ.—Ἡ Περιφερειακὴ Διοικητρία Ε.Ο.Ν. Θηλέων Κεφαλληνίας, συνοδευομένη ὑπὸ τῆς Α' Ἐπιτελῆς, μετέβη εἰς τὴν Ὑποδιοίκησιν Πάλλης καὶ εἰς τὰς περιοχὰς Εἰκοσιμίας, Ἐλφοῦ καὶ Πρόνων καὶ ἐπεθεώρησε τοὺς Σχηματισμοὺς Θηλέων, δάσσασι τὰς καταλλήλους ὁδηγίας διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ προγράμματος ἐκπαιδεύσεως καθ' ἑκάστην Τετάρτην.

Ἡ Διοικητρία ὁμίλησε πρὸς τὰς Φαλαγγίτισσας καὶ Σκαπανίσσας, ἀναπτύσσας τὰς πολὺς καὶ μεγάλας ἐσπερίους τοῦ Ἀρχηγοῦ πρὸς τὸν Ἑλληνικὸν λαὸν καὶ ἰδίως τὸν ἀγροτικὸν καὶ τὰς στοργικὰς του φροντίδας πρὸς τὴν Ἑθνικὴν Ὀργάνωσιν Νεολαίας.

Τὸ τέλος τῶν ὁμιλιῶν τῆς Περιφερειακῆς Διοικητρίας ἐκάλυπτον παρατεταμένα χειροκροτήματα καὶ ζητωκραυγαὶ ὑπὲρ τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως καὶ ἐκδηλώσεις εὐγνωμοσύνης πρὸς τὸν Ἑθνικὸν Κυβερνήτην.

Ἡ Περιφ. Διοικητρία ἐμμένει ἐνθουσιασμένη ἀπὸ τὴν συντελούμενην εἰς τοὺς Σχηματισμοὺς ἐργασίαν.

—Ὁ Νομάρχης καὶ Γενικός Ἐπόπτης τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Στυλ. Βασιλῆς ἐπισκέφθη τὰ γραφεῖα τῆς Ε.Ο.Ν. Θηλέων Ἀργοστολίου. Ὁ κ. Γενικός Ἐπόπτης, ὁμιλῶν πρὸς τὰς συγκεντρωμένους βαθμοφόρους, ἐξήρει τοὺς σκοποὺς τῆς Ὀργανώσεως καὶ συνέστησεν ἐνθουσιασμὸν καὶ παιδαρχίαν πρὸς ἐπίτευξιν τῶν ἀνηλῶν τούτων σκοπῶν.

ΣΥΡΟΣ.—Τὴν Πρωτομαγιά ἐδόθη μία ἐξαιρετικὴ εὐκαιρία διὰ τὴν φυγαγωγίαν τῶν νέων μας καὶ τὴν παραμονὴν αὐτῶν ἐπὶ μίαν ὀλόκληρον ἡμέραν εἰς τὸ θαλάσσιον. Ἀπὸ τῆς πρωΐας τῆς ἡμέρας ἡ δύσμοις, συγκεντρωθεῖσα πρὸ τῶν γραφείων τῆς Περιφ. Διοικήσεως, ἐξέπλησε διὰ τὴν Βάρην. Ἀμα τῇ ἀφίξει τῆς δύσμοις εἰς Βάρην ὁρίσθη ὅτι τοῦ ἐπὶ κεφαλῇ Τετάρχου ὁ χώρος εἰς τὸν ὅποιον ῥέοντο τὰ περιέρχοντα καὶ αἰ παίζον. Ὁρίσθη ἐπίσης δύσμοις ἐξ 20 Φαλαγγιτῶν βαθμοφόρων καὶ ἐκ τῶν δύο Φαλαγγῶν ὡς φρουρὰ καὶ ἡ γὰρ μετ' ὀλίγον τὸ πλοῖον τῶν ἀνιῶν. Περὶ τὴν 11ην προσελθόντες προσήλθον ὁ Νομάρχης καὶ Γενικός Ἐπόπτης Ε.Ο.Ν., ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης καὶ ὁ Διοικητὴς Χωροφυλακῆς, οἱ ὅποιοι, ἀφοῦ πύχθησαν τὰ χρόνια πολλὰ καὶ εὐδωσαν εἰς τὸ ἔργον τῆς Ε.Ο.Ν., ἀνεχώρησαν. Τὴν 12ην μεσημβρινὴν ἡτοιμάσθη ἡ τράπεζα καὶ ἀφοῦ οἱ Φαλαγγίται ἔλαβον τὰς θέσεις τῶν καὶ διενεμήθησαν τὰ

φαγητὰ, ἤρχισαν νὰ τρώγουν. ἀφοῦ προηγουμένως ἔφαλαν τὸν Ὕμνον τῆς Ε.Ο.Ν.

—Εἰς τὴν Ὑποδιοίκησιν Τήνου ἐγένοντο τὴν προπαραλθοῦσαν ἑβδομάδα πλῆθος μαθημάτων καὶ ὁμιλιῶν, ὡς εὐχριστὸς πόλεμος, εὐγυνεῖα, εὐθερίαν καὶ διατροφή, εἰρήνη, βοήθειαι, ἐπεὶ αὐτοῦτοις, εὐεπὶ ἐπὶ τῆς τοῦ Μεγάλου Κανόνος κλπ. Ἐπίσης ἐλάσαν χώραν στρατιωτικὰ ἀσκήσεις, διάφοροι παιδία, σοφιστικὰ ἀσκήσεις καὶ διάφοροι γεωργικαὶ ἀσχολίαι.

—Ζωηρὰ κίνησις παρατηρεῖται ἐπίσης καὶ εἰς τὴν Ὑποδιοίκησιν Πάρου.

Ἐπιτελεῖς Τετραρχίας Γιαννάδων Ε.Ο.Ν. Κερκύρας.

ΜΥΤΙΛΗΝΗ.—Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς ὀλιγοήμερου παραμονῆς τοῦ συναγωνιστοῦ διευθυντοῦ τῆς Πολιτικῆς Διασωτίσεως τῶν Ταγμάτων Ἐργασίας, ὁμιλῶν ὅπως εἰς διαφόρους συγκεντρώσεις παρισταμένων καὶ τῶν Περιφ. Διοικητῶν Ἀρρέων καὶ Θηλέων.

Ὁδὸν εἰς τὸ Γυμνάσιον Ἀρρέων ὁμιλῶν εἰς δύο Ταγματα Φαλαγγιτῶν καὶ Σκαπανέων μαθητῶν Γυμνασίου καὶ Λυκείου καὶ ἐν συνεχείᾳ εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ Γυμνασίου πρὸς πάντας τοὺς καθηγητὰς τούτων.

Ἐπίσης ὁμιλῶν εἰς τὸ Γυμνάσιον Θηλέων πρὸς τὰς Φαλαγγίτισσας καὶ Σκαπανίσσας καὶ κατόπιν πρὸς τοὺς καθηγητὰς τούτων.

Τὸ ἀπόγευμα τῆς ἰδίας ἡμέρας ὁμιλῶν εἰς δύο συνεγεῖς συγκεντρώσεις ἀπάντων τῶν ἐργατῶν καὶ ἐργατριῶν τῶν Ἐργοστασίων Καλαμάρας, ὅτινας κατὰ τὸ πλεῖστον τυγχάνουσι μέλη τῆς Ε.Ο.Ν.

Ὁμιλῶν ἐπίσης εἰς τὴν κοινότολιν Μαιδομάδων πρὸς τοὺς Σχηματισμοὺς Ε.Ο.Ν. τῆς περιφερείας ταύτης καὶ πρὸς πολυπληθεστάτην συγκέντρωσιν πολιτῶν παρισταμένων καὶ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Μηθύμνης.

ΚΡΗΤΗ

ΡΕΘΥΜΝΟΝ.—Τὴν παρελθοῦσαν Τετάρτην, ἡμέραν καθιερωμένην διὰ τὴν Ε.Ο.Ν., οἱ Σχηματισμοὶ τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ρεθύμνης ἐργάσθησαν ὡς ἑξῆς:

Ἀπὸ τῆς 8ης πρωΐνης ἐγένετο τὸ μάθημα χοροδίας. Περὶ τὴν 10ην π. μ. εἰς τὸ Γυμνάσιον Θηλέων ἐγένετο τὸ μάθημα ὑποκομικῆς περιβάλλουσας, τὸ ὅποιον παρηκολούθησαν αἱ Φαλαγγίτισσαι αἱ ἀποτελοῦσαι τὴν εἰδικότητα τῆς Περιβάλλουσας, ὡς καὶ τὸ μάθημα οἰκουρικῆς.

Τὸ ἀπόγευμα ἐγένετο κανονικῶς αἱ συγκεντρώσεις ἀπάντων τῶν λόγων τῶν 255 καὶ 256 Φαλαγγῶν τῆς πόλεως Ρεθύμνης. Εἰς τὰς συγκεντρώσεις ταύτας ἐδιδαχθησαν τὰ ὅτι τοῦ προγράμματος καθοριζόμενα μαθήματα Ἑθνικῆς ἀγωγῆς, πολιτικῆς διασωτίσεως καὶ στρατιωτικῆς προπαιδεύσεως. Εἴτα ἡ Διοικητρία τῆς 255 Φάλαγγος ἐπεθεώρησαν ἀπαντα τὰ ὅτι αὐτὴν ἐμήσαν. Περὶ τὴν 8ην μ. μ. ἐγένετο τὸ μάθημα ποδηλασίας εἰς τὰς ἐκπαιδευ-

μένας Φαλαγγίτισσας τῆς ποδηλατιστικῆς ομάδας.

ΗΡΑΚΛΕΙΟΝ.—Τὴν προπαραλθοῦσαν Κυριακὴν ἐγένοντο πρακτικὰ ἐφαρμογὰ ὑπὸ τῶν ἐκπαιδευομένων Φαλαγγιτῶν εἰς τὰ μέσα συνδίσταν μὲ ἐπὶ κεφαλῇ τὸν ὁμόληγον Τ.Τ.Τ. κ. Καληφωράκη. Οἱ ἐκπαιδευόμενοι Φαλαγγίται μετέβησαν ἐξω τῆς πόλεως Ἀγ. Νικολάου, ὅπου ἐχρησιμοποίησαν περὶ τὰ 100 μέτρα καλωδίου διὰ τὴν ἐγκατάστασιν τηλεφωνικῆς γραμμῆς, κατορθώσαντες νὰ ἐπικοινωνήσουν μὲ διάφορα κέντρα τοῦ Νομοῦ.

Ἐπίσης τὴν αὐτὴν ἡμέραν αἱ Φαλαγγίτισσαι Ἀγ. Νικολάου καὶ Μιλάτου, συνοδευόμεναι ὑπὸ τῆς Περιφερειακῆς Διοικητρίας Λασιθίου, ἐπισκέφθησαν τὰς ἀρχαιοτάτας τῆς Κίωσος. Ἡ ἐκδρομὴ εἶχεν ἐκπαιδευτικὸν χαρακτήρα.

Πελοπόννησος

ΜΕΣΣΟΛΟΓΓΙΟΝ.—Εἰς τὴν ἱερὰν πόλιν τοῦ Μεσολογγίου ἀφίχθησαν πρὸς ἡμερῶν Φαλαγγίται τῶν Σχηματισμῶν Σιδηροκάστρου Μακεδονίας. Τὰς Μακεδόνας Φαλαγγίτας ὁπείδεθσαν θερμότητα οἱ Φαλαγγίται Μεσολογγίου καὶ ὁ ἄνθρωπος τῆς πόλεως.

Οἱ Φαλαγγίται Σιδηροκάστρου ἐπισκέφθησαν τὸ ἄρσεν καταθέσαντες στέφανον, τὴν οἰκίαν τοῦ Βύρωνος, τοὺς προμαχῶνας τοῦ φρουρίου, ὡς ἐπίσης καὶ τὴν ἱστορικὴν πινακοθήκην τοῦ Δημαρχείου. Οἱ Φαλαγγίται Σιδηροκάστρου εἰμὲναι κατενθουσιασμένοι ἀπὸ τὴν θερμὴν φιλοξενίαν τῆς ὁποίας ἔτυχον ἐκ μέρους τῶν Φαλαγγιτῶν καὶ τοῦ Δήμου Μεσολογγίου.

ΘΕΣΣΑΛΙΑ

ΒΟΛΟΣ.—Ἡ Ὑποδιοίκησις Θηλέων Βόλου ἀπέθεσεν ἀπὸ τῆς ἀκτῆς τοῦ θαλάσσιου Ἀχιλλείου τὸ ἔργον τοῦ κ. Τσεκούρα Ἐτᾶ Σουλίστοπουλα δὲν πέρασαν. Ἡ παράστασις ἐσημείωσε μεγάλην ἐπιτυχίαν καὶ τὴν παρηκολούθησαν ὅσοις ἡ κοινὴ τῆς πόλεως, χειροκροτήσαντες θερμῶς τὰς Φαλαγγίτισσας, αἱ ὁποῖαι ἐργάσθησαν διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ ἔργου.

ΤΡΙΚΚΑΛΑ.—Ἡ Ὑποδιοίκησις Θηλέων Τρικκάλων ἀπέθεκε τὸ ἐρχόμενον Σάββατον τὴν ἑταλματοπούλου τοῦ κ. Χόρν. Ἡ Ὑποδιοίκησις καταβάλλει πάσαν προσπάθειαν διὰς ἡ παράστασις ἀποτελέσῃ καλλιτεχνικὸν γεγονός διὰ τὰ Τρίκκαλα.

Τὴν παρελθοῦσαν Κυριακὴν ἐδόθη ὑπὸ τῆς Ε.Ο.Ν. Μεγαλοφωρίου θεατρικὴ παράστασις μὲ τὸ δρᾶμα τοῦ Περισσίδου Ἡ Σκλαβία.

Οἱ νεαροὶ ἐρασιτέχναι ἔπαιζαν μὲ πολλὴν τέχνην καὶ ἀπέσπασαν τὰ συγκαρτήρια τῶν κατοίκων οἱ ὅποιοι παρηκολούθησαν τὴν παράστασιν. Τὴν παράστασιν παρηκολούθησαν ἐπίσης βαθμοφόροι τῆς Ε.Ο.Ν. Τρικκάλων.

Παράστασις τοῦ Σχηματισμοῦ Κολαμακάς τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Τρικκάλων

Φαλαγγίται Σύρου μετὰ τῆς μπάντας τῶν παρελθόντων.

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κεντρική Διοίκησης

Αποφάσεις

Το προαρκλθόν Σάββατον ἐπέστρεψεν ἀπὸ τὴν Ζάκυνθον τὸ καλλιτεχνικὸν τμήμα τῆς Ὑποδιοικήσεως Πανεπιστημίου, ὅπου εἶχε μεταβῆ κατόπιν προοικήσεως τοῦ Ὄργανισμοῦ Ὁδίων καὶ Φιλαρμονικῶν Ζακύνθου, σημειώσαν ἐξαιρετικὴν ἐπιτυχίαν. Ὑπὸ τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ζακύνθου ἐπεφυλάχθη θερμὴ ὑποδοχὴ εἰς τοὺς θαλαγγίτας ἐκδρομείς. Τὸ θεατρικὸν καὶ τὸ μουσικὸν τμήμα ἐνεφανίσθησαν δις ἀπὸ τῆς σκηνῆς τοῦ Δημοτικοῦ Θεάτρου προκαλεσάντα τὰ εὐμενέστατα σχόλια τῶν παρευρεθέντων. Εἰς τὴν ὥραιαν νῆσον οἱ ἐπισκέπται παρέμειναν ἐπὶ 3 ἡμέρας, καθ' ἃς διαγωνίσθησαν πρὸς τιμὴν τῶν δεξιότητων καὶ ἐκδρομῶν, ἐπιστρέφοντες μὲ τὰς καλλιτέρας ἐντυπώσεις. Πρὸ τῆς ἀναχωρήσεως τῶν κατηνυθισμένων εἰς τὸ Ἡρώον τῆς Ζακύνθου, ὅπου κατέβησαν στέφανον, ἐν συνεχείᾳ δὲ ἔστειραν τὸν ἀνδριάντα τοῦ Ἑθνικοῦ μας ποιητοῦ Διονυσίου Σολωμοῦ.

— Τὴν προαρκλθούσαν Τετάρτην, ὅν λήξαντες, εἰς τὸ ἀμφιθέατρον τῆς Α.Σ.Ο. καὶ Ε.Ε. ἔλαβεν ὡρὴν γενικὴν συγκέντρωσιν τῶν θαλαγγιτῶν τῆς Ὑποδιοικήσεως Ἀνωτάτων Σχολῶν, ἐν τῇ ὁποίᾳ ὡμύλησεν ὁ Διοικητὴς τῆς Ὑποδιοικήσεως ἐπὶ τοῦ κανονισμοῦ τῆς Ε.Ο.Ν.Ε., τοῖσας τὸ καθήκον τὸ ὅποιον ἔχουν οἱ ὑποφίλοι ἀξιωματικοὶ ὅσας γνωρίζουν καλῶς τὸν κανονισμὸν τῆς Ε.Ο.Ν.Ε., ὅταν μάλιστα πρόκειται νὰ διοικήσουν μονάδας εἰς τὴν ὁπαιθρον.

— Ἐπανελήθη τὴν παρελθούσαν Δευτέραν ἀπὸ τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ τῆς Ε.Ο.Ν.Ε., κατ' ἀπαίτησιν ἀκροατῶν καὶ κατόπιν ἀρμοδίας διαταγῆς, τὸ πρὶ κανονισμοῦ μᾶθημα τοῦ συνεργάτου τοῦ τμήματος προπαγάνδας ὀγινητῆς τῆς Δ.Α.Σ.Α.

— Ὁ Λόχος τῆς Διοικήσεως Ἀνωτάτων Σχολῶν μὲ ἐπὶ κεφαλῇ τὸν Διοικητὴν τοῦ ἐξέδραμε τὴν παρελθούσαν Κυριακὴν εἰς τὸ Κασοῦρι, ὅπου οἱ ἐκδρομεῖς διεσκέδασαν μὲ ἀθλοπαιδιὰς καὶ ποταμικὰ ἀσπασία. Ἡ ἐκδρομὴ ἐγένετο βάσει τοῦ ὅπου τῆς Δ.Α.Σ.Α. ἐκπονηθέντος προγράμματος στρατιωτικῆς προαπαιδεύσεως καὶ ἰσολογικῆς διαφωτιστικῆς.

— Ἐπίστρεψαν τὸ παρελθόν Σάββατον ἀπὸ τῆς Θεσσαλονικῆς οἱ θαλαγγίται ἀθληταὶ τῆς Ὑποδιοικήσεως Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, καθὼς καὶ ἡ ὁμάς πετοσφαίρας τῆς Δ.Α.Σ. Ὁθλίων, ὅπου εἶχον μεταβῆ πρὸς τέλεισιν ἀθλητικῶν καὶ σκοπευτικῶν ἀγώνων μετὰ τῆς Ὑποδιοικήσεως τοῦ ἐκεῖ Πανεπιστημίου.

Τοὺς ἀγῶνας ἐτίμησεν ὁ Πρόεδρος τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονικῆς, ὁ ὁποῖος καὶ ἐκήρυξε τὴν ἐνάρξιν αὐτῶν, πολλοὶ καθηγηταί, αἱ Ἀρχαὶ τῆς πόλεως, ἀνώτατοι βαθμοφόροι τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Θεσσαλονικῆς καὶ τῆς Ὑποδιοικήσεως Πανεπιστημίου, καθὼς καὶ πλῆθος κόσμου, τὸ ὅποιον ἐχειροκρότησε τοὺς εὐσταλεῖς θαλαγγίτας ἀθλητάς.

Εἰς τὸ πρόγραμμα τῶν ἀγώνων, οἱ ὁποῖοι διήρκεσαν δύο ἡμέρας, περιλαμβανόντο ἀγῶνες σκοποβολῆς, στίδου, καθὼς καὶ ἀγῶνες πετοσφαίρας μετὰ τῆς ὁμάδος Δ.Α.Σ. Ὁθλίων καὶ τῆς ὁμάδος Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ὁθλίων Θεσσαλονικῆς.

Εἰς τοὺς ἀγῶνας στίδου, οἱ ὁποῖοι ἐτελέσθησαν εἰς τὸ Γυμναστήριον τοῦ Ἡρακλείου, νικητρία ἀνεδείχθη ἡ ὁμάς τῆς Ὑποδιοικήσεως Πανεπιστημίου Θεσσαλονικῆς μὲ 102 βαθμοὺς ἐναντὶ 70 τῆς Ὑποδιοικήσεως Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, ἡ ὁποία δέον νὰ σημειωθῇ ὅτι λόγω τῶν ἐξετάσεων κατήλθε μὲ ἐλλιπὴ σύνθεσιν.

Εἰς τοὺς σκοπευτικοὺς ἀγῶνας, οἱ ὁποῖοι διεξήχθησαν εἰς τὸ Σκοπευτήριον τοῦ Π.Α.Ο. Κ., ἐπράττεισαν οἱ σκοπεῖται τῆς Ὑποδιοικήσεως Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, καταλαβόντες τὰς 5 πρώτας θέσεις καὶ καταρρίψαντες οὕτω τὴν Πανελλήνιον ὁμαδικὴν ἐπίδοσιν ἐπιτυχόντες 925)000.

Τὸλος ἡ ὁμάς πετοσφαίρας τῆς Δ.Α.Σ. Ὁθλίων ἀντεπέντασε τὴν ὁμάδα Περιφερειακῆς

Διοικήσεως Ὁθλίων Θεσσαλονικῆς, τὴν ὁποίαν καὶ ἐνίκησε κατόπιν πεισμονος καὶ θαυματικοῦ ἀγῶνος μὲ 15 : 7, 8 : 15, 15 : 9.

Μετὰ τὸ πέρας τῶν ἀγώνων ὁ Πρόεδρος τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονικῆς ἀπένευμε τὰ βραβεῖα εἰς τὰς νικητάς.

Τὴν ἐσπέραν παρετέθη ὅπου τὸ Ὑπουργοῦ Γενικοῦ Διοικητοῦ Μακεδονίας κ. Κυρίμης δέεινον πρὸς τιμὴν τῶν ἀθλητῶν καὶ ἀθλητῶν θαλαγγιτῶν.

— Τὴν παρελθούσαν ἐβδομάδα ἐγένετο γενικὴ συγκέντρωσις τῶν θαλαγγιτῶν τῆς Ὑποδιοικήσεως Ἀνωτάτων Σχολῶν εἰς τὸ Πανελλήνιον Γυμναστήριον, καθ' ἣν ἐτελέσθησαν στρατιωτικαὶ ἀσκήσεις καὶ ἀληφθήσαν φωτογραφία τῶν διαφόρων Σχηματισμῶν. Ἐπίσης ἐγένετο κατὰ τὰς τακτικὰς ἐβδομαδιαίας συγκεντρώσεις τῆς αὐτῆς Ὑποδιοικήσεως καὶ δύο ὁμιλίαι.

— Εἰς τὴν Ὑποδιοίκησιν Παντείου ἐγένετο τὴν παρελθούσαν ἐβδομάδα μεγάλῃ συγκέντρωσις τῶν θαλαγγιτῶν σπουδαστῶν αὐτῆς, καθ' ἣν ὡμύλησεν ὁ Διοικητὴς τῆς ὡς ἀνω Ὑποδιοικήσεως περὶ τῶν καθηκόντων τὰ ὁποῖα ἔχουν οἱ θαλαγγίται ὅσας συνεχίσουν τὴν βράσιν τῶν εἰς τὰς ἱδιαιτέρας τῶν πατρίδας κατὰ τὸ δίδωσθαι τῶν βερνῶν διακοπῶν.

— Κατόπιν σχετικῆς διαταγῆς τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως ἰδρῶθι παρὰ τῆς Δ.Α.Σ. Ἀρρένων ναυτικὸν τμήμα, εἰς τὸ ὅποιον κατ' ἀρχὰς δὲ ἐκπαιδεύουσι τὰ μέλη τοῦ Λόχου Διοικήσεως.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΑΡΡΕΝΩΝ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΗΣ

Στὸ πλοῦστο καὶ ποικίλο πρόγραμμα τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ τῆς Ε.Ο.Ν.Ε. ξεχωριστῇ θέσιν ἔχουν τὰ ἔργα τὰ γραφόμενα καὶ ἐκτελούμενα ἀπὸ συνεργάτας τῆς Π.Δ.Α.Π. Τὴν ὥρα τοῦ Σκαπανέως, κατὰ Σάββατον, κλεινόν ὡραῖοτατα σκέτε, χαριτωμένα ἐπεισόδια ἀπὸ τὸ Κουκλοθέατρον, διδακτικὰς ἀφηγήσεις, παραμῦθα, τραγουδιὰ ἀπὸ τὴν χορωδία καὶ μουσικὰ ἔργα ἀπὸ τὴν ὀρχήστρα τῆς Π.Δ.Α.Π.

Κατὰ τὴν 29ην π. μ., ἡμέραν τῆς ὁνομαστικῆς ἑορτῆς τῆς Α.Μ. τοῦ Βασιλέως, ἐτελέσθη ἀπὸ τὸν δάσαν Σκαπανέων ἐνα χαριτωμένο ἐμμετρο σκέτε ὅπου τὸν τίτλον εἶα Σκαπανάκια στὸ Βασιλεῖον, μὲ ὡρασιότατος ὅσους ἀφιερώνοντες εἰς τὴν Α. Μ. τὸν Βασιλέα, γραμμένον ἀπὸ τὸν κ. Λάκην Παπαδόχη, μὲ μουσικὴν τοῦ κ. Παν. Γλυκοφρύδου καὶ διδασκαλίαν τοῦ κ. Εὐθ. Πανίση.

Τὴν 3ην λήξ., ἐδόθη ρεσιτάλ τραγουδιοῦ δ-πὸ τοῦ κ. Γ. Παπακοινιδίου μὲ διάφορα ἑλληνικὰ τραγουδιὰ.

Τὴν 4ην λήξαντος ἐτελέσθη ὅπου τοῦ κ. Εὐθ. Πανίση ἐνα διδακτικώτατο παραμῦθον ἐπιλάσκοντες στὸ δρόμῳ τοῦ δ-πὸ παρὰ τῆς Κ. Δ. κ. Μιχ. Βρυχέα μὲ στίχους τοῦ κ. Λάκη Παπαδόχη καὶ μουσικὴν τοῦ κ. Γιάννη Νούσια.

Τὴν 11ην λήξ., ἐγένετο ἀπαγγελία ποιημάτων ὅπου τοῦ Χ. Πλακοῦδη καὶ τὴν 12ην μετεδόθη ἡ ἐμπνευσμένη ὁμιλία τοῦ συνεργάτου καθήγητοῦ κ. Ἀπ. Χούλη μὲ θέμα εἶα Ἑθνικά μας σύμβολα.

— Τὴν 6ην λήξαντος μηνὸς ἡ Π.Δ.Α.Π. ὡργάνωσε, χάριν τῶν θαλαγγιτῶν τῶν ἐπαγγελματικῶν σχολῶν τοῦ Πειραιῶς, δύο καλλιτεχνικὰς παραστάσεις. Τὴν μίαν εἰς τὸ Δημοτικὸν Θέατρον τῆς γειτονίας τῶν ἀλλήν εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ Πειραικοῦ Συνδεδόμου, παρῶν οὖν τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου, τοῦ Περιφερειακοῦ Διοικητοῦ, τῆς Περιφερειακῆς Διοικητρίας Ὁθλίων μετὰ τῶν Ἐπιτελείων τῶν καὶ πολλῶν κόσμου. Κατὰ τὰς παραστάσεις αὐτάς, τὰς ὁποίας παρηκολούθησαν ἅπαντες οἱ θαλαγγίται τῶν ἐπαγγελματικῶν σχολῶν, ἀνερχόμενοι εἰς 3.000, ἐτελέσθησαν μὲ πολλὰν ἐπιτυχίαν ὅπου τῆς χορωδίας τῆς Π.Δ.Α.Π. καὶ τῶν ἐπαγγελματικῶν σχολῶν διάφορα ἑλληνικὰ τραγουδιὰ. Ἡ ὀρχήστρα, ἐξ ἄλλου, ἐτελέσθη ἐξ ἰσῶν ἐπιτυχῶς ἐλεγκτὰ τεράστια μεγάλων μουσουργῶν καὶ Ἑλλήνων καλλιτεχνῶν, ἀκολούθως δὲ ἐγένετο διάφοροι ἀ-

παγγελίαι ὅπου θαλαγγιτῶν. Ἐν συνεχείᾳ ὡμύλησεν ὁ Διευθυντὴς τῆς Πολιτικῆς Διαφωτιστικῆς παρὰ τῇ Κεντρικῇ Διοικήσει κ. Κ. Καραμάνος περὶ τῶν προσπαθειῶν καὶ τοῦ ἐνδιαφέροντος τοῦ Ἀρχηγοῦ καὶ τῆς Ε.Ο.Ν.Ε. ὑπὲρ τῶν ἐπαγγελματικῶν σχολῶν καὶ ἐξηλεκράσθη μὲ ὅλως τῶν παρισταμένων ὑπὲρ τοῦ Ἀρχηγοῦ, τῆς Ε.Ο.Ν.Ε. καὶ τῆς ἐργαζομένης Νεολαίας.

— Τὴν Κυριακὴν 12ην λήξ., οἱ θαλαγγίται καὶ οἱ Σκαπανεῖς τοῦ 34ου Ὑποτομέως τῆς Ὑποδιοικήσεως Ἀθηνῶν ἐξέδραμον εἰς Χαλκίδα, τυχόντες θερμότητος ὑποδοχῆς ὅπου τῶν συναγωνιστῶν τῆς Περιφέρειας, τόσον εἰς τοὺς ἐνδιαμέσους σταθμοὺς ὅσον καὶ εἰς τὴν Χαλκίδα. Καθ' ὅλην τὴν διαδρομὴν οἱ θαλαγγίται καὶ οἱ Σκαπανεῖς ἐπαλλοῦν διάφορα ἐμβατήρια, ἐπέστρεψαν δὲ τὴν ἐσπέραν μὲ τὰς ὥραιότερας ἐντυπώσεις.

— Ὑπὸ τοῦ 1ου Ὑποτομέως τῆς Ὑποδιοικήσεως Βορρᾶ ἐδόθη θεατρικὴ παράστασις ὑπὲρ τῶν μαθητῶν συστολῶν στεφθείσα ὁπὸ πλῆρους ἐπιτυχίας, ὅπου δὲ τὸ 2ου Ὑποτομέως ἐδόθησαν 40 ὁκάδες κουκκία ὅπου τὸ αὐτοῦ σκοποῦ, προσερχόμενα ἐκ τοῦ παρὰ τῶν θαλαγγιτῶν καλλιτεργουμένου ἀγροῦ. Ἐπίσης ὁ 4ος Ὑποτομέως συμπετόχεν ἐπιτυχῶς εἰς τὴν ἑορτὴν τῶν ἀνθῶν διὰ γλαστῶν τῶν θαλαγγιτῶν τῶν, βρεθείσων δὲ δύο ἐξ αὐτῶν διὰ χρυσοῦ καὶ χαλκοῦ μεταλλίου. Εἰς τὸν 5ον Ὑποτομέα ἐγένετο μαθητὰ μαθητὰ ἀποσπῆρας καὶ πρώτων βοηθειῶν, εἰς τὰ ὁποῖα ἔλαβεν μέρος ἅπαντα ἡ δύναμις τοῦ Ὑποτομέως.

— Τὴν 14ην λήγοντος εἰς τὴν αἴθουσαν τῶν τελετῶν τοῦ Βασιλικοῦ Γυμνασίου ἐγένετο ἡ ἐνάρξις τοῦ Μαθηματικοῦ Φροντιστηρίου τῆς Ε.Ο.Ν.Ε. παρουσία τοῦ ἀντιστρατήγου κ. Βερέτα καὶ ἐπιτελῶν τῆς Π.Δ.Α.Π., εἰς τὴν πρωτοβουλίαν τῆς ὁποίας ἀφελείται ἡ ἰδρυσις τοῦ ἐν λόγω Φροντιστηρίου. Ἡ Διεύθυνσις τοῦ Φροντιστηρίου ἀνέτεθη εἰς τὸν ἀντιστράτηγον κ. Βερέταν, ἐγγενὲς προσφερόμενα νὰ ἀναλάβῃ τὴν κατάρτισιν τῶν θαλαγγιτῶν εἰς τὰ μαθηματικά. Τὸ Φροντιστήριον θὰ λειτουργῇ καθ' ἑκάστην Δευτέραν, Τρίτην, Πέμπτην, Παρασκευὴν καὶ Σάββατον, ἀπὸ 8-10 π. μ., αἱ δὲ παραδόσεις θὰ γίνωνται ἐντελῶς δωρεάν.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΘΗΛΕΩΝ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΗΣ

Τὴν 12ην Μαΐου ἡ Τεχνικὴ καὶ Οἰκοκυρικὴ Σχολὴ Ν. Κοκκινιάς, Στέγης θαλαγγιτῶν, ἔδωκεν ὡρασιότατην ἑορτὴν εἰς τὰς 10.30 π. μ.

50 βαθμοφόροι τῆς Ὑποδιοικήσεως Ὁθλίων Ἀθηνῶν μεταδίδουν εἰς Σπάρτην καὶ Μυστράν.

Ἡ Ἐπαγγελματικὴ Σχολὴ Ἑλληνίδων Γυναικῶν ἐξέδραμον εἰς Σουλῶν τὴν προαρκλθούσαν Κυριακὴν.

Θαλαγγιτισαὶ τῶν Ἐργοστασίων Πειραικῆς καὶ Πατριακῆς καθὼς καὶ Παπαστράτου μετέδρασαν εἰς Ζοῦμπερι. Τὸ πρόγραμμα τῆς ἐκδρομῆς ἦτο ὡρασιότατον.

100 βαθμοφόροι τῆς Ὑ.Θ.Ν. καὶ 40 τῆς Ὑ.Θ.Π. μετέδρασαν εἰς Ναύπλιον.

Ἡ Διεύθυνσις Ψυχαγωγίας ἐπὶ τῇ ἐπετείᾳ τῆς ἀλώσεως τῆς Σφακτηρίας ἔδωκεν ἀπὸ ραδιοφώνου ὡρασιότατον σκέτε-Τὸ Παλαμῆδις.

— Τὴν Πέμπτην 2 Μαΐου ἐγένεν εἰς ὅλους τοὺς Ὑποτομείας τῆς Ὑποδιοικήσεως Βορρᾶ ἡ διακομὴ γλαστῶν, τὰς ὁποίας προσέφερεν ὁ Ὑπουργὸς Διοικητῆς Πρωτεύουσας. Ἐπίσης ἐγένεν ἀνέγνωσις τῆς Ἡμερησίας Διαταγῆς τῆς Διοικήσεως τοῦ Βορρᾶ καὶ τοῦ λόγου τοῦ Κ.Ε.Ν. ἐπὶ τῇ ἐκάστῃ τῆς ἐργατικῆς Πρωτομαγίας. Τὴν Κυριακὴν 5 Μαΐου ὅλη ἡ Ὑποδιοίκησις παρηκολούθησε τὴν ἀπονομὴν τῶν ἐπαλλων κατὰ τὴν λήξιν τῶν Β' Πανελληνίων ἀγώνων τῆς Ε.Ο.Ν.Ε. εἰς τοὺς θαλαγγίτας καὶ τὰς θαλαγγιτισσάς. Σκαπανεῖσαι καὶ θαλαγγιτισαὶ ἐξεδήλωσαν ἀκόμη μίαν φορὰν τὸν ἐνθουσιασμόν τῶν ἐπὶ τῇ θῆσ τοῦ Ἀρχηγοῦ, τοῦ Κ.Ε.Ν. καὶ τῆς Περιφερειακῆς Διοικητρίας.

Ὁ 8ος Ὑποτομέας Πειραιῶς διωργάνωσε μίαν ὡραίαν ἑορτὴν Σκαπανεῶν, τὴν ὁποίαν ἐτίμησαν ἡ ἐπίτροπος Διοικητρία Πειραιῶς μετὰ τοῦ Ἐπιτελείου τῆς Ὑποδιοικήσεως καὶ πλῆθος κόσμου.

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΙΔΡΥΘΕΙΣΑ ΤΩ 1841

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΜΕΤΟΧΙΚΟΝ & ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟΝ ΔΡΑΧ. 1.275.000.000
ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ (τῇ 31 Δεκεμβρίου 1939) ..... » 10.541.000.000

ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ: ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Γ. ΚΟΡΙΖΗΣ

Η ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Δέχεται καταθέσεις πάσης φύσεως εἰς δραχμάς. Ἀγοράζει καὶ πωλεῖ μετοχὰς καὶ διολογίας εἰς τὸ ἐν Ἀθήναις Χρηματιστήριον διὰ λογαριασμὸν τρίτων. Παρέχει δάνεια ἐπὶ ἐνεχύρῳ δημοσίων γρεωνόφων, μετοχῶν καὶ διολογιῶν ἑταιρειῶν. Δέχεται πρὸς φύλαξιν χρηματόγραμμα παντὸς εἶδους. Ἐκμισθοὶ χρηματοκιβώτια πρὸς φύλαξιν τίτλων καὶ τιμαλφῶν ἀντικειμένων.

ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟΝ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟΝ ΥΠΟ ΤΗΝ ΕΓΓΥΗΣΙΝ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΔΕΧΕΤΑΙ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΕΝΤΟΚΩΣ ΠΡΟΣ 4% ΕΤΗΣΙΩΣ

Ἑσωτερικοῦ ἀπὸ δραχ. 1 ἕως 100.000.—

Ἑξωτερικοῦ » » 1 » 500.000.—

Κεφάλαιον καταθετῶν Δραχ. 3.760.000.000.—

Πᾶς κάτοχος βιβλιαρίου Ταχυδρομικοῦ Ταμιευτηρίου δύναται νὰ ἐνεργῇ καταθέσεις καὶ ἀναλήψεις εἰς ὅλα τὰ Ταχυδρομεῖα τοῦ Κράτους καὶ δι' ὅλων τῶν ἀγροτικῶν διανομῶν.—Οἱ τόκοι τῶν ἀποταμιευομένων ποσῶν κεφαλαιοποιοῦνται κατ' ἔτος καὶ ἀνατοκίζονται.—Τὸ 1/3 τοῦ ἀνωτάτου ὁρίου τῶν καταθέσεων, ἥτοι δραχ. 33.500, δὲν κατάσχονται εἰς οὐδεμίαν περίπτωσιν.—Διὰ τὴν διευκόλυνσιν τῆς οἰκονομίας καὶ τῆς ἀποταμιεύσεως τὸ Ταχυδρομικὸν Ταμιευτήριον διαθέτει εἰδικούς καλλιτεχνικούς κουμπαραδες, πωλουμένους εἰς ὅλα τὰ Ταχυδρομικὰ Γραφεῖα τοῦ Κράτους.—Ὅταν ἔχετε ἕνα κουμπάρᾳ δύνασθε νὰ ἐξυπηρετήσετε κατὰ τὸν καλλίτερον τρόπον τὰς οἰκονομίας σας, διότι συνηθίζετε εὐκολώτερα στὴν ἀποταμίευσιν.

ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΔΕΧΕΤΑΙ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ:

ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟΥ πρὸς 3% % μέχρι δραχμῶν 125.000.—

ΟΨΕΩΣ πρὸς 3% ΠΡΟΘΕΣΜΙΑΣ πρὸς 3% %—4% %

Ὁ τόκος τοῦ Ταμιευτηρίου ὑπολογίζεται ἀπὸ τῆς ἐπομένης τῆς καταθέσεως. Ἀπασα σὶ καταθέσεις εἶναι ἐξ ὀλοκλήρου ἠγγυημέναι ὑπὸ τοῦ Κράτους καὶ ἀπηλλαγμέναι τελῶν χαρτοσήμου.

Μία ἀπὸ τὰς ἀρετὰς τῆς Νεολαίας πρέπει νὰ εἶναι καὶ ἡ ἀποταμίευσιν.

ΦΑΛΛΑΓΓΙΤΑΙ καὶ ΦΑΛΛΑΓΓΙΤΙΣΣΑΙ! Ἀποταμιεύετε καὶ καταθέτετε τὰς οἰκονομίας σας εἰς τὸ!

ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟΝ ΤΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ

Οὕτω προετοιμάζετε μίαν καλλίτεραν αὐριον διὰ τὸν ἑαυτὸν σας, καὶ συμβάλλετε συγγρόνως εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς Γεωργίας τῆς Χώρας.

ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ: ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ, ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ 31
35 ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ 72 ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΑ ΚΑΘ' ΟΛΗΝ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

ΑΥΤΟΝΟΜΟΣ ΣΤΑΦΙΔΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ

ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΔΕΩΦΟΡΟΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ 63

ΤΗΛΕΦΩΝΑ: 22-721, 80-661, 80-602

ΚΥΡΙΩΤΕΡΟΙ ΣΚΟΠΟΙ. Προστασία παραγωγῆς καὶ ἐμπορίας τῆς κορινθιακῆς σταφίδος.—Βελτίωσις τῆς ποιότητος. Κοινὴ ἐγκατοθήκευσις τῆς σταφίδος.—Ὀλιγοποίησις χλωρᾶς σταφίδος.—Διαφήμισις τῆς σταφίδος εἰς τὸ Ἑξωτερικόν καὶ τὸ Ἑσωτερικόν.

ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΗ ΣΤΑΦΙΣ. Ὁ πλέον εὐθηνός, ὑγιεινός καὶ εὐγευστος ξηρὸς καρπὸς τῆς παγκοσμίου γεωργικῆς παραγωγῆς.—Εἶναι πλουσιωτάτη εἰς σάκχαρον καὶ βιταμίνας.—Ἐχει μεγίστην θερμαντικὴν δυνάμιν.—Περιέχει μαγνήσιον ἐνδείκνυμένον κατὰ τοῦ καρκίνου, ἀλκαλικὰς οὐσίας ὠφελίμους εἰς τὸ αἷμα, σίδηρον, ἅλατα κλπ. ὠφέλιμα εἰς τὸν ὀργανισμὸν τοῦ ἀνθρώπου.

Τρώγοντες κορινθιακὴν σταφίδα ἐξασφαλίζετε τὴν ὑγείαν σας, ἔχετε οἰκονομίαν καὶ ἐνισχύετε τὴν ἔθνικὴν μας οἰκονομίαν.

Η ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΗ ΣΤΑΦΙΣ ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Η ΝΕΟΓΟΝΙΑ

ΑΡΙΘ ΦΥΛ. 35 (86)
1 ΙΟΥΝΙΟΥ 1940 - Ε'

